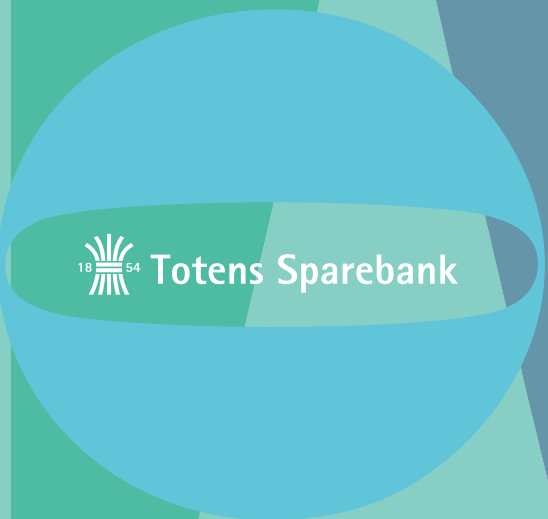

Åsraappoort

Innholdsfortegnelse

s. 1 Administrerende banksjefs kommentar

STYRETS ÅRSBERETNING

s. 2 Innledning

s. 7 Redegjørelse for årsregnskapet

REGNSKAP

s. 17 Resultatregnskap

s. 18 Balanse

s. 19 Endring i egenkapitalen

s. 20 Kontantstrømoppstilling

s. 21 Noter

s. 49 Nøkkeltall Morbank

s. 50 Eierstyring og selskapsledelse

s. 52 Revisjonsberetning

s. 54 Beretning fra kontrollkomiteen

s. 55 Oversikt over tillitsvalgte og ledelsen i banken

Året 2010

Norsk økonomi var i 2010 preget av konsolidering og fornyet vekst. Selv om husholdningene hadde positiv utvikling i sin kjøpekraft og god vekst i sine formuesverdier, så valgte mange å være forsiktige med sine finanser. Spareraten i husholdningene holdt seg gjennomgående høy. Mot slutten av året tok også detaljhandelen seg markert opp. Til tross for sterk vekst i sysselsettingen i offentlig sektor var det liten eller ingen vekst i den totale sysselsettingen i Norge i 2010.

Samlet sett var utviklingen i Mjøsområdet et speilbilde av landet for øvrig. Vi har kommuner i vårt markedsområde med sine særtrekk med hensyn til dominerende næringer og sysselsetting. Regionen har slik sett fungert som et felles arbeidsmarked og gitt nødvendig fleksibilitet, slik at arbeidsledigheten har stabilisert seg på samme nivå i 2010 som ved utgangen av 2009.

Totens Sparebank leverer i 2010 konsernets beste resultat noensinne målt i kroner. Resultat før skatt ble 152,5 millioner kroner. Gevinster fra regnskapsmessig realisasjon av langsiktige aksjeinvesteringer og forretningseiendom, samt poster knyttet til endring i avtalefestet pensjon, trekker årets resultat betydelig opp.

Året vi har lagt bak oss startet med en stor grad av usikkerhet knyttet til effekter av den internasjonale finansielle uroen på norsk økonomi og konsekvenser for bankens drift.

I en periode med finansiell uro er det krevende å ha en misjon som sier at vi skal bidra til vekst og utvikling i regionen, og være en aktiv medspiller i å utvikle regionen til et attraktivt bo og arbeidssted. Totens Sparebanks vekst har i 2010 i betydelig grad vært mot næringsliv, og det underbygger at en regional bank tar ansvar for vekst og utvikling i sin region også i perioder med finansiell uro. En regional bank er i sin helhet avhengig av at den regionen den virker i, utvikler seg på en positiv og god måte.

Dyktige medarbeidere fortjener en takk og honnør for den innsatsen som er nedlagt for banken i 2010 og som har skapt bankens beste resultat på 156 år. Ikke minst vil jeg også takke bankens lojale kunder for den som er vist oss i året som har gått.

Rolf E. Delingsrud
Adm. banksjef

Styrets årsberetning 2010

Ved inngangen til 2010 opplevde banken usikkerheten knyttet til den fremtidige økonomiske utviklingen i Norge som mindre enn ved inngangen til 2009. Når vi nå har lagt bak oss 2010 kan vi da også konstatere at året ble preget av moderat økonomisk vekst og en stor grad av stabilitet. Dette ble også situasjonen for Totens Sparebank. I sitt 156. driftsår legger banken frem et resultat som viser en relativt stabil utvikling for den ordinære bankdriften. Betydelige positive engangseffekter knyttet til regnskapsmessig realisasjon av en langsiktig aksjeinvestering, tilbakeføring av pensjonsforpliktelser og gevinst ved salg av en eiendom, bidrar imidlertid til at målt i kroner er resultatet for 2010 det beste i bankens historie.

Virksomhetsområde

Konsernet Totens Sparebank består av morselskapet Totens Sparebank og 6 datterselskaper. Datterselskapene er eiendomsmeglerselskapene Gjøvik og Toten Eiendom AS og Terra Eiendomsmegling Innlandet AS, Totens Sparebank Service AS som leverer interne tjenester, samt eiendomsselskapene Vallehaven AS, Audheimgården AS og Storgata 8 Eina AS som eier forretningsgårder der banken blant annet har sitt hovedkontor.

Totens Sparebank er totalleverandør av produkter og tjenester innen områdene finansiering, sparing og plassering, betalingsformidling, forsikring og eiendomsmegling. Med hovedkontor på Lena i Østre Toten kommune er banken Gjøvik- og Totenregionens eneste lokalbank, og det eneste børsnoterte selskap med hovedkontor i Oppland fylke.

Markedsområde

Tidligere var kommunene Østre Toten, Vestre Toten og Gjøvik definert som bankens primærmarked. For å sikre markedsgrunnlag for sunn vekst og en fortsatt positiv utvikling for banken, ble fra 2006 hele Mjøsregionen definert som bankens primærområde. Det var en del av grunnlaget for denne beslutningen at det ikke er etablert andre banker tilsluttet alliansen Terra-Gruppen i denne regionen. Samlet folkemengde i Mjøsregionen er ca. 185.000 innbyggere, og primærområdet vil gi stort nok kundegrunnlag til å kunne nå bankens strategiske mål.

I Østre Toten har banken avdelingskontor på Lena og filial på Skreia. I Vestre Toten har banken avdelingskontor på Raufoss og filial på Eina. I Gjøvik har banken avdelingskontor i Gjøvik sentrum. I Eidsvoll har banken avdelingskontor i Eidsvoll sentrum/Sundet og filial i Feiring og på Råholt. På Hamar og i Lillehammer har banken avdelingskontor.

Toten Snøbrettklubb i Lønnbergbakken på Raufoss. De har vært med å få på plass et permanent anlegg for snowboardkjørere i Hovdebakken på Gjøvik – et viktig tiltak for å samle dette miljøet i Gjøvik og Toten. Totens Sparebank bidro med midler.

Markedet utenfor Mjøsregionen regnes som et sekundærmarked. Bankens hovedmålgruppe er personkunder i primær- og sekundærmarkedet, samt næringslivskunder i primærmarkedet. I primærmarkedet har banken med hensyn til personkunder størst markedsandel i kommunene Vestre Toten og Østre Toten med i underkant av henholdsvis ca. 60 prosent og 50 prosent, mens markedsandelen i Gjøvik og Eidsvoll er ca. 15 prosent. Av bankens samlede utlånsvolum er 72 prosent utlån til personmarkedet, resten er utlån til næringslivsmarkedet.

Østre Toten kommune er en av landets største jordbrukskommuner. Kommunen har en variert jordbruksproduksjon og er blant landets største kommuner på korn-, potet-, hodekål-, gulrot-, løk- og jordbærproduksjon. Sysselsettingen i kommunen er likevel ikke dominert av landbruksnæringa. I tillegg til offentlig administrasjon og helse- og sosialtjenester, er industri, bygg og anlegg de største næringene i kommunen. Kommunen har ca. 14 600 innbyggere. Totens Sparebank er til stede i kommunen med sitt hovedkontor på Lena og filial på Skreia.

Vestre Toten kommune er landets mest industritunge kommune. En stor andel av kommunens arbeidstagere jobber innenfor industri, bygg og anlegg. En av landets største industriområder, Raufoss Industripark, ligger i kommunen. Nasjonale og internasjonale konserner er eiere av flere av bedriftene på området. I all hovedsak er virksomheten i industriparken rettet mot et internasjonalt marked med forsvar og bilindustri som de viktigste kundene, og produktene fra Raufoss Industripark selges over hele verden. Vestre Toten kommune har ca. 12 800 innbyggere. Totens Sparebank er til stede i kommunen med sitt avdelingskontor i Raufoss sentrum og filial på Eina.

Gjøvik kommune er Oppland fylkes største kommune med sine ca. 29 000 innbyggere, og Gjøvik by er senteret i vår region. Kommunen er ledende innen handel og tjenesteyting i innlandet. Her finner vi også Sykehuset på Gjøvik, en divisjon i Sykehuset Innlandet HF, som er en betydelig arbeidsplass. Høgskoleområdet i kommunen er også et senter for høyere utdanning i Innlandet, med blant annet Høgskolen i Gjøvik med sine ca. 2600 studenter. Kommunen har også store industriarbeidsplasser og industri, bygg og anlegg er betydelige næringer med hensyn til sysselsetting. Totens Sparebank er til stede i byens sentrum med et avdelingskontor og eiendomsmeglerselskapet Gjøvik og Toten Eiendom AS.

Eidsvoll kommune ligger helt nord i Akershus, og grenser i nord til Oppland fylke og Østre Toten kommune. Kommunen har ca. 21 100 innbyggere. Tilflytting og nybyggingsaktiviteten er stor, spesielt i den søndre delen av kommunen, og kommunen har de siste årene vært den med sterkest befolkningsvekst i bankens markedsområde. Kommunen ligger sentralt plassert 15 km fra hovedflyplassen på Gardermoen, og både Gardermobanen og E6 går gjennom kommunen.

Hovednæringsveier i kommunen er offentlig sektor, service-næringer, jordbruk og skogbruk. Totens Sparebank er til stede i kommunen med sitt nyåpnede avdelingskontor i kommunesenteret Eidsvoll sentrum/Sundet og filialer i Feiring og på Råholt.

Hamar kommune er Hedmark fylkes største kommune med sine ca. 28 700 innbyggere, og kommunen er senter for fylkesadministrasjonen i Hedmark. Høgskolen i Hedmarks største avdeling ligger i byen og har ca. 1700 studenter, og her finner vi også Sykehuset på Hamar, en divisjon i Sykehuset Innlandet HF. Hovednæringsveier i kommunen er servicenæringer og offentlig sektor. Kommunen ligger sentralt plassert med hensyn til kommunikasjoner, og både jernbanen og E6 går gjennom kommunen. Totens Sparebank er til stede i byen med et avdelingskontor og eiendomsmeglerselskapet Terra Eiendomsmegling Innlandet AS.

Lillehammer kommune er Oppland fylkes nest største kommune med sine ca. 26 600 innbyggere. Lillehammer er internasjonalt kjent for å ha arrangert de Olympiske vinterleker i 1994, og kommunen er kjent som vinterbyen, med fantastisk turterreng samt nærhet til mange vintersportsaktiviteter. Kommunen er senter for fylkesadministrasjonen i Oppland, og i byen finner vi også Sykehuset på Lillehammer, en divisjon i Sykehuset Innlandet HF. Høgskolen i Lillehammer har ca. 4500 studenter og rekrutterer studenter fra hele Norge. Hovednæringsveier i kommunen er servicenæringer og offentlig sektor. Jernbanen og E6 går gjennom kommunen. Totens Sparebank er til stede i byens sentrum med et avdelingskontor.

Kommunene har hver sine særtrekk med hensyn til hvilke næringer som er dominerende. Regionen er imidlertid preget av å ha et felles arbeidsmarked, der det hos arbeidstakerne er stor grad av fleksibilitet med hensyn til bo- og arbeidssted.

Terra-Gruppen – en ledende bankallianse og finanskonsern

Finanskonsernet Terra-Gruppen er eid av 78 selvstendige og lokalt forankrede norske sparebanker og OBOS (Oslo Bolig- og Sparelag). Totens Sparebank er størst av de 79 aksjonærene med en eierandel på 6,4 prosent.

Terra-Gruppen og deres aksjonærer utgjør en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på om lag 250 milliarder kroner. Terras mål er å ivareta aksjonærenes interesser på områder der bankene finner de beste løsningene og stordriftsfordeler gjennom samarbeid. Siden etableringen i 1997 har Terra-Gruppen vokst gjennom etableringer, organisk vekst og oppkjøp.

Totalleverandør av finansielle produkter

Gjennom sine produktselskaper tilbyr Terra-Gruppen en lang rekke konkurransedyktige produkter. De viktigste er boliglån gjennom Terra BoligKreditt, debet- og kredittkort fra Terra Kortbank, skade- og livsforsikring fra Terra Forsikring, fond og obligatorisk tjenstepensjon fra Terra Forvaltning, aksje- og obligasjonshandel gjennom Terra Markets samt leasing og salgspantlån fra Terra Finans.

I tillegg til den forretningsmessige driften i produktselskaperne har Terra-Gruppen ansvar for å utføre en rekke fellesoppgaver på vegne av Terrabankene. Dette gjelder blant annet innkjøp av tjenester og produkter innenfor IT, betalingsformidling, prosjektstyring, opplæring og kompetanseutvikling, samt fellestjenester som merkevarebygging, kommunikasjon og fremme av bankenes næringspolitiske interesser.

Lokale rammebetingelser

Folkemengden i bankens primærområde har i likhet med de siste årene vist en positiv utvikling også i 2010. Samtlige kommuner i bankens primærområde har hatt en positiv befolkningsutvikling i 2010, og i gjennomsnitt er folkemengden økt med 0,9 prosent. Økningen har også i 2010 vært størst i Eidsvoll med en vekst på 2,1 prosent, mens Vestre Toten og Stange har hatt lavest vekst.

Etter en viss stigning som følge av den finansielle uroen og økonomiske tilbakegangen i 2008, har i 2010 arbeidsledigheten i bankens primærområde stabilisert seg på samme nivå som ved utgangen av 2009. I gjennomsnitt ligger arbeidsledigheten på 2,4 prosent. I kommunene der banken har størst markedsandeler skiller industritunge Vestre Toten kommune seg positivt ut med en nedgang i arbeidsledigheten fra 2,7 prosent til lave 1,7 prosent. De er da nede på samme nivå som Østre Toten kommune som har ligget stabilt på lave 1,8 prosent.

Vi har vært sponsor og "fødselshjelper" for Urbane Totninger-showet på Kapp.

Redegjørelse for årsregnskapet

Forutsetninger for årsregnskapet

Forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet, og styret bekrefter at forutsetningene er til stede.

Årsresultat

Konsernets resultat for 2010 er målt i kroner det beste resultatet i bankens historie. Driftsresultatet ble 152,5 mill. kroner, mot 136,7 mill. kroner i 2009. Resultat for regnskapsåret ble 120 mill. kroner, mot 99,7 mill. kroner i 2009. Egenkapitalrentabiliteten ble på 15,7 prosent, mot 14,0 prosent i 2009.

Driftsresultat av ordinær underliggende drift (ekskl. verdipapirer og engangsposter) viste noe nedgang med et resultat på 77,0 mill. kroner, mot 86,6 mill. kroner i 2009. Gevinster fra regnskapsmessig realisasjon av langsiktige aksjeinvesteringer og forretningseiendom, samt engangsposter knyttet til endring i avtalefestet pensjon, trekker imidlertid årets resultat betydelig opp.

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter økte fra 216,0 mill. kroner i 2009 til 217,0 mill. kroner i 2010. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) sank imidlertid rentenettoen fra 1,83 prosent i 2009, til 1,75 prosent i 2010.

Den finansielle uroen og den økonomiske tilbakegangen internasjonalt påvirket rentemarkedet i 2009, og har bidratt til et fortsatt lavt rentenivå i 2010. Ved inngangen til 2010 var styringsrenten til Norges Bank 1,75 prosent. I løpet av 2010 ble den økt til 2,00 prosent. Tilsvarende var pengemarkedsrenten NIBOR3M ca 2,20 prosent ved årets start og 2,60 prosent ved årets slutt. NIBOR3M har vært forholdsvis stabil i løpet året og har siste halvår ligget på nivået rundt 2,60 prosent.

Året sett under ett svekket kundemarginen seg fra i gjennomsnitt 2,56 prosent i 2009, til 2,47 prosent i 2010. Fallet i kundemarginen kom primært i 4. kvartal. Marginen mot bankens innlån i pengemarkedet falt også i løpet av 2010. Risikopremien på nye innlån fra pengemarkedet har steget etter finanskrisen i 2008, men da bankens behov for refinansiering og nye lån var lavt i 2008 og i 2009, ga dette seg ikke store utslag i marginene. I løpet av 2010 har derimot banken måtte erstatte innlån som forfalt med nye innlån med høyere risikopremie. Samlet sett har dette ført til en at bankens totale risikopremie på innlån har økt, og at marginen i forhold til bankens utlån er redusert.

Sparebankene har betalt sikringsfondsavgift de siste årene. Med virkning for 2010 og 2009 ble det innkrevd full avgift. Dette tilsvarte en avgift på 6,4 mill kroner i 2010, mot 6,9 mill. kroner i 2009, og er kostnadsført som rentekostnad.

Netto andre driftsinntekter

Konsernets netto andre driftsinntekter utgjorde i 2010 97,6 mill. kroner, mot 107,3 mill. kroner i 2009. Netto andre driftsinntekter utgjorde 0,79 prosent av GFK, mot 0,91 prosent i 2009.

Det ble inntektsført 7,7 mill. kroner i utbytte i 2010, mot 1,0 mill. kroner i 2009. Hovedårsaken til økningen er at Terra-Gruppen AS i 2009 ikke utbetalte utbytte, mens det i 2010 ble utbetalt et utbytte på 4,4 mill. kroner. I tillegg ble utbytte i 2009 fra en rekke øvrige investeringer redusert som en følge av svakere resultater i de fleste selskaper som en følge av finanskrisen.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester har økt fra 48,6 mill. kroner i 2009 til 54,3 mill. kroner i 2010. Utviklingen er positiv for alle områdene med unntak av garantiprovisjoner. Provisjonsinntekter knyttet til garantier har falt fra 4,5 mill. kroner i 2009 til 4,4 mill. kroner i 2010. Inntektene fra betalingsformidling er økt fra 24,6 mill. kroner i 2009 til 25,7 mill. kroner i 2010. Provisjonsinntektene fra spare- og plasseringsprodukter har økt fra 4,4 mill. kroner i 2009 til 5,5 mill. kroner i 2010. Provisjonsinntekter knyttet til forsikringstjenester har steget etter en positiv utvikling i porteføljen. Dette har bidratt til å øke provisjonsinntektene fra 13,3 mill. kroner i 2009 til 15,1 mill. kroner i 2010. Provisjonssatsen har vært uendret sammenlignet med 2009. Bankens formidling av lån til Terra Boligkreditt AS bidrar med provisjonsinntekter, og disse økte fra 1,0 mill. kroner i 2009 til 2,9 mill. kroner i 2010.

I netto andre driftsinntekter i 2010 inngår gevinst på verdipapirer med totalt 9,0 mill. kroner, mot totalt 52,4 mill. kroner i 2009. Til sammenligning var 2008 preget av et tap på totalt 69,9 mill. kroner. Gevinsten i 2010 fordeler seg med 2,2 mill. kroner på rentebærende verdipapirer, 7,1 mill. kroner på aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis, mens det er tap knyttet til valuta og finansielle derivater på 0,4 mill. kroner.

Bankens beholdning av rentebærende papirer har flytende rente og lav renterisiko. Verdipapirene er utsatt for risiko for verdifall som følge av økning i markedets krav til risikopremie. Dette førte gjennom 2008 til et betydelig kursfall på disse papirene. I 2009 ble kravet til risikopremie redusert, og store deler av kursfallet i 2008 som skyldtes investorenes økte krav til risikopremie ble derfor reversert i løpet av 2009. I 2010 har kravet til risikopremie vært forholdsvis stabilt og vi har ikke hatt tilsvarende kurssvingninger.

Oslo Børs Totalindeks steg i løpet av 2010 med 18 prosent. Bankens gevinster på aksjer, aksjefond og grunnfondsbevis er i tråd med denne utviklingen, men med noe lavere prosentvis avkastning.

Andre driftsinntekter viser en økning fra 15,2 mill. kroner i 2009 til 37,0 mill. kroner i 2010. Økningen skyldes primært 12,0 mill. kroner i økt meglerprovisjon hovedsakelig knyttet

til det nye datterselskapet Terra Eiendomsmegling Innlandet AS, samt en positiv engangseffekt på 9,9 mill. kroner knyttet til gevinst ved salg av bankens forretningseiendom på Gjøvik.

Driftskostnader

Konsernets samlede driftskostnader ble 155,3 mill. kroner i 2010, mot 161,6 mill. kroner i 2009. Målt mot gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde driftskostnadene i konsernet 1,25 prosent i 2010, mot 1,37 prosent i 2009. Kostnadsnivået har utviklet seg som forventet i 2010, men er preget av en positiv engangseffekt på 15,0 mill. kroner knyttet til endringer i ordningen for avtalefestet pensjon.

Lønn og sosiale kostnader justert for engangseffekten knyttet til avtalefestet pensjon har økt med 8,5 prosent sammenlignet med 2009. Økningen utover ordinære lønnsreguleringer skyldes i hovedsak fire flere årsverk, blant annet som en følge av oppkjøpet av Terra Eiendomsmegling Innlandet AS. Banken har en bonusavtale med de ansatte som gir rett til en bonus når egenkapitalavkastningen for banken overstiger gitte nivåer. Bonusen utgjør samme beløp for alle faste ansatte, justert for stillingsbrøk. Egenkapitalavkastningen for 2010 overstiger nivåene i avtalen, og det er derfor avsatt for maksimal bonus. Tilsvarende ble utbetalt i 2009. Samlet effekt, inklusive arbeidsgiveravgift, er ca 4,2 mill. kroner. Det blir ved beregningen av pensjonskostnadene benyttet de anbefalte økonomiske forutsetningene.

Administrasjonskostnadene har økt med 0,9 mill. kroner til 38,9 mill. kroner. Avskrivninger er redusert fra 8,0 mill. kroner i 2009 til 5,9 mill. kroner i 2010. Hovedsakelig skyldes dette at bankens investering i ny IT-plattform ble ferdig nedskrevet i slutten av 2009. Andre driftskostnader har økt med 2,7 mill. kroner til 34,6 mill. kroner.

Tapskostnad

Det ble i 2010 bokført netto 36,4 mill. kroner i tap på utlån og garantier, mot 22,2 mill. kroner i 2009. Økningen i netto tapskostnad sammenlignet med 2009 skyldes hovedsakelig økte individuelle nedskrivninger på 16,8 mill. kroner. De økte nedskrivningene er hovedsakelig knyttet til engasjementer som fra før var delvis nedskrevet. Noen nye forutsetninger, i kombinasjon med en noe mer forsiktig vurdering av kontantstrømmen i engasjementene, tilsa imidlertid økte nedskrivninger. Samtidig er gruppevis nedskrivninger økt med 2,5 mill. kroner i 2010, mot 6,3 mill. kroner i 2009. Netto konstaterte tap utgjør 17,1 mill. kroner, tilnærmet samme nivå som i 2009.

Banken gjennomfører fortløpende en grundig vurdering av utvalgte engasjementer for å avdekke mulige individuelle tap og gjør avsetninger i henhold til dette. Kredittrisikoprofilen har totalt sett holdt seg relativt uforandret året sett under ett.

Nærmere opplysninger om tap fremgår av noter, samt styrets vurdering under avsnittene kredittrisiko og forventet tapsutvikling.

Verdipapirer som er anleggsmidler

Det ble over konsernresultatet i 2010 bokført netto gevinster på aksjer tilgjengelig for salg på 29,5 mill. kroner, mot et tap på 2,8 mill. kroner i 2009. Gevinsten skyldes hovedsakelig en gevinst på 29,7 mill. kroner knyttet til regnskapsmessig realisasjon av bankens aksjer i Nordito AS.

Bankens aksjer i Terra-Gruppen AS er pr. årsskiftet vurdert til emisjonskursen ved siste emisjon i 2010. Dette er innenfor verdien som fremgår av siste verdivurdering. Sammenlignet med utgangen av 2009 innebar dette en oppskrivning av verdien på 7,6 mill. kroner. Oppskrivningen gir ikke resultat-effekt, men føres direkte mot bankens egenkapital.

Disponering av årsresultatet

Styret foreslår at årsresultatet i morbanken blir disponert som følger (tall i hele 1.000 kroner):

Utbytte på egenkapitalbevis	33 505
Overført til sparebankens fond	40 673
Overført til gaver	4 500
Overført til utjevningsfond	38 609
Overført til fond for urealisert gevinst	368
Totalt disponert	117 654

Fri egenkapital som kan utdeles som utbytte til egenkapitalbeviserne utgjør 116,5 mill. kroner, og består av utjevningsfondet på 44,4 mill. kroner og grunnfondsbevisernes frie andel av årsresultatet på 72,1 mill. kroner. Av dette er 33,5 mill. kroner foreslått utbetalt som kontantutbytte. Dette tilsvarer kr. 7,75 i kontantutbytte pr. egenkapitalbevis. Det ble for 2009 utbetalt kr. 7,00 i utbytte. Disponeringen av resultatet for 2010 er begrenset av bestemmelsene i bankens avtale med Statens finansfond. Denne inneholder blant annet bestemmelse om at det ikke kan betales mer i kontantutbytte enn avkastningen på fondsobligasjonen utstedt til Statens finansfond, samt at det ikke kan utdeles mer i gaver enn 10 prosent av sparebankens fonds resultatandel.

Forvaltningskapital

Konsernets forvaltningskapital økte i løpet av 2010 med 576 mill. kroner, til 12 769 mill. kroner, mot en økning i 2009 på 965 mill. kroner. Dette tilsvarer en vekst i 2010 på 4,7 prosent, mot 8,5 prosent i 2009.

Utlån

Konsernets netto utlån til kunder utgjorde ved årsskiftet 10 698 mill. kroner. Dette er en økning på 458 mill. kroner fra 2009. Målt i prosent er veksten på 4,5 prosent, mot 5,8 prosent i 2009. I tillegg til økte utlån i egen balanse formidlet banken også lån til Terra Boligkreditt AS for i overkant av 327 mill. kroner. Tatt hensyn til dette har aktiviteten i 2010

totalt sett vært stor.

I 2010 var morbankens utlansvekst i person- og bedriftsmarkedet på henholdsvis 2,1 og 11,1 prosent. Tilsvarende tall for 2009 var en utlansvekst i person- og bedriftsmarkedet på henholdsvis 1,7 og 21,1 prosent. Dette medførte at andelen utlån til bedriftsmarkedet av totale utlån økte fra 26,7 prosent i 2009 til 28,4 prosent i 2010.

Tatt hensyn til lån formidlet til Terra Boligkreditt AS er veksten i personmarkedet totalt nærmere 6 prosent i 2010. Med hensyn til utlån til bedriftsmarkedet har det vært en økning i utlån til alle næringsgruppene, unntatt bygg og anlegg, men eiendomsdrift er fortsatt største enkeltstående utlån på totalt 1 599 mill. kroner.

Holdt opp mot kredittveksten generelt i Norge på 5,9 prosent i 2010, var økningen i bankens utlån inkludert lån formidlet via Terra Boligkreditt høyere enn landsgjennomsnittet. Spesielt i bedriftsmarkedet skiller bankens vekst seg fra landsgjennomsnittet, da det her har vært en økning på 3,0 prosent i gjennomsnitt. Banken vurderer det som positivt at den har hatt evne til å bidra med finansiering til det lokale næringslivet i en periode der det for mange har vært krevende å finansiere også gode prosjekter. Økningen i utlån har i det alt vesentlige kommet innenfor bankens primærrområde. Porteføljens fordeling på ulike grupper fremgår av noter.

Innskudd

Kundeinnskuddene utgjorde ved årsskiftet 5 407 mill. kroner. Dette er en økning på 463 mill. kroner, eller 9,4 prosent. Økningen i 2009 var 1,7 prosent. Etter en lavere innskuddsvekst enn utlansvekst i 2009, er innskuddsveksten i 2010 høyere enn utlansveksten, og innskuddsdekningen er gjennom året økt fra 48,5 til 50,9 prosent. Banken har som mål å ligge på nivå med sammenlignbare banker når det gjelder innskuddsdekning, og arbeider for å øke denne.

Soliditet

Konsernets egenkapital utgjorde pr. 31.12.2010 826,7 mill. kroner etter at årets overskudd er tillagt egenkapitalen. Netto er 79,6 mill. kroner av årets overskudd foreslått holdt tilbake i banken.

Konsernets tellende ansvarlig kapital ved beregning av kapitaldekningen utgjorde ved årsskiftet 1 035,3 mill. kroner, mot 973,8 mill. kroner ved utgangen av 2009. Økningen skyldes i hovedsak tilbakeholdt overskudd.

Banken innførte i 2008 Basel II. Dette medførte en del endringer i hvordan kapitaldekningen måles, endringer i krav til hvordan banken skal fastsette sine interne mål for kapitaldekning, samt krav om å offentliggjøre tilleggsinformasjon knyttet til kapitaldekningen (Pilar III). Målt i henhold til myndighetenes retningslinjer utgjør kapitaldekningen ved årsskiftet 14,3 prosent, hvorav kjernekapitalen utgjør

13,4 prosent. I forbindelse med den interne prosessen for å fastsette bankens behov for ansvarlig kapital (ICAAP) har styret fastsatt et minimumskrav til kjernekapitaldekning på 10 prosent og kapitaldekning totalt på 12 prosent. Tilleggsinformasjon om bankens ansvarlige kapital og risikoprofil er offentliggjort på bankens hjemmeside.

Finansiell risiko

Bankens finansielle risiko gjennom året knytter seg til alle finansielle instrumenter banken er eksponert i, men spesielt til utlån/garantier og aktiviteter i penge- og kapitalmarkedet. Risiko forbundet med utlån og garantier vil bli omtalt i eget avsnitt.

Bankens virksomhet skal holdes innenfor de rammer for moderat risiko som styret har fastsatt. Bankens finansielle risiko splittes i markedsrisiko, kredittisiko og likviditetsrisiko.

Markedsrisikoen kan bestå av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko.

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom aktiva og passiva. Det benyttes en standardisert modell for beregning av total renterisiko knyttet til bankens balanse og utenombalanseposter. Total renterisiko blir regelmessig rapportert til styret og har gjennom hele året vært innenfor rammene av det relativt lave nivået styret anser for å være ønskelig. Andelen fastrentelån er relativt lav og delvis sikret gjennom rentebytteavtaler. Volumet på fastrenteinnskudd er ubetydelig. I tillegg til ramme for total renterisiko er det fastsatt separat ramme for renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner. Porteføljen består av obligasjoner med flytende rente og medfører liten renterisiko knyttet til endringer i rentekurven. Uroen i kredittmarkedene har imidlertid økt investorenes marginkrav, og denne spreadutgangen medførte betydelige urealiserte kurstap på porteføljen i 2008. Slike urealiserte kurstap på sertifikater og obligasjoner vil reversere frem mot forfall på det enkelte papir dersom utsteder er betalingsdyktig.

Banken skal ikke påta seg valutarisiko utover eventuelle rammer vedtatt av styret. Banken har valutarisiko knyttet til kontantbeholdninger, en depositumskonto i valuta og noen verdipapirer, men eksponeringen er relativt begrenset.

Aksjekursrisiko er knyttet til porteføljen av aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis. For investeringer i slike verdipapirer som er definert som verdipapirer til virkelig verdi over resultatet har styret fastsatt rammen til maksimalt 100 mill. kroner. Eksponeringen blir fortløpende fulgt opp og regelmessig rapportert til styret. Disse verdipapirene er vurdert til markedsverdi og et fall i kursene vil medføre at banken må bokføre et tilsvarende kurstap. Markedsverdien av konsernets portefølje av aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultatet utgjorde ved utgangen av 2010 71 mill. kroner.

Kredittisiko er risiko for at låntaker ikke vil eller ikke er i stand til å betale lånet tilbake. Med unntak for utlån og garantier til kunder er bankens kredittisiko hovedsakelig knyttet til plassering av midler i sertifikater, obligasjoner og som innskudd i andre finansinstitusjoner. Det er fastsatt rammer som skal begrense risikoen knyttet til slike plasseringer, og ved årsskiftet var 60 prosent av plasseringene vektet 20 prosent eller mindre, samme nivå som i 2009.

Likviditetsrisiko er risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelser ved forfall. Det har tidligere vært fastsatt et krav fra Norges Bank om at likviditetsreserven minst måtte utgjøre 6 prosent av et fastsatt beregningsgrunnlag. Dette kravet er opphevet og det styres nå etter likviditetsindikatorer og nivåer på disse som sikrer tilfredsstillende likviditetsreserver. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter. Banken har trekkrettigheter som ved utgangen av året ikke var trukket opp.

Kontantstrømpoppstillingen viser anskaffelsen og anvendelsen av likvide midler. Denne skal sammen med øvrige regnskapsopplysninger gi informasjon om konsernets evne til å generere likvider og bankens behov for finansiering. Kontantstrømmen deles i følgende hovedaktiviteter: Operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter.

Operasjonelle aktiviteter gjenspeiler bankens innteks- og kostnadsside fra driften. Konsernets operasjonelle aktiviteter medførte en negativ kontantstrøm på 1,4 mill. kroner, mot en negativ kontantstrøm på 547,7 mill. kroner i 2009. Forbedringen skyldes blant annet økt innskuddsvekst og lavere utlånsvekst sammenlignet med 2009. Konsernet har totalt netto benyttet 16,6 mill. kroner til investeringsaktiviteter, mot 62,6 mill. kroner i 2009. Finansieringsaktiviteter tilførte banken totalt 59,9 mill. kroner. Tilførselen av likviditet har hovedsakelig skjedd i form av netto økt gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer.

Samlet er morbankens kontantbeholdning inkludert innskudd i finansinstitusjoner, økt med 41,8 mill. kroner fra forrige årsskifte, til 636,1 mill. kroner. I tillegg har banken ubenyttede trekkrettigheter. Bankens likviditet karakteriseres som tilfredsstillende ved inngangen til 2011.

Risikostyring og organisering av denne

Gjennom den daglige virksomheten må banken fortløpende ta stilling til forhold som innebærer risiko. Styret har fastsatt rammer som innebærer moderat risiko på viktige områder, og banken har en bevisst holdning til hvordan de enkelte disposisjoner påvirker risikoen. Gjennom finansstrategien har styret definert ansvarsforholdene med hensyn til oppfølging av rammene i denne. Videre er det utarbeidet en detaljert rapporteringsstruktur som inneholder en spesifisert oversikt over hvilke rapporter som skal utarbeides, frekvens, ansvarlig

Lillehammer amatørteater er et av våre nyeste sponsorater.

og mottaker. Styret mener at etablerte rammer og rutiner gir god styring med risikoen, men det vil hele tiden være fokus på å tilpasse finansstrategien til endrede rammebetingelser.

Kredittrisiko og forventet tapsutvikling

Kredittrisiko knyttet til utlån og garantier overvåkes blant annet gjennom rapportering av misligholdte og tapsutsatte engasjementer, samt risikoklassifisering og individuell vurdering av enkeltengasjementer.

Etter å ha vist noe økning gjennom året falt misligholdsgraden igjen mot slutten av året. Sammenlignet med utgangen av 2009 falt misligholdsgraden fra 1,3 til 1,0 prosent av brutto utlån. Det lave rentenivået gjennom 2010 antas å være en medvirkende årsak til den positive utviklingen. Målt i kroner er nivået på engasjementer misligholdt over 90 dager redusert fra brutto 124,3 mill. kroner ved utgangen av 2009 til 98,3 mill. kroner ved utgangen av 2010. Øvrige tapsutsatte engasjementer har derimot økt fra 18,3 mill. kroner til 67,9 mill. kroner.

Risikoklassifiseringen viser at eksponeringen mot engasjement i de ulike klassene relativt sett er forholdsvis stabil fra 2009 til 2010. Engasjement i risikoklasse C og D utgjorde 333,2 mill. kroner ved utgangen av 2009, og er i blitt redusert til 311,5 mill. kroner ved utgangen av 2010. Samtidig er volumet på mangelfullt klassifiserte engasjement redusert fra 21,5 mill. kroner til 13,8 mill. kroner.

Det ble totalt bokført 36,4 mill. kroner i netto tap i 2010. Dette tilsvarer 0,34 prosent av brutto utlån, og er en oppgang på 0,12 % -poeng fra foregående år. Individuelle nedskrivninger på kunder ble økt med 15,2 mill. kroner til 27,3 mill. kroner, mens gruppenedskrivninger ble økt med 2,5 mill. kroner til 40,4 mill. kroner.

Banken gjennomfører fortløpende en grundig vurdering av utvalgte engasjementer for å avdekke mulige individuelle tap og gjør avsetninger i henhold til dette. Det har totalt sett vært en relativt stabil utvikling i kredittrisikoprofilen året sett under ett. Redusert rentenivå har som forventet bedret betjeningsevnen til mange kunder, og misligholdet er redusert i løpet av året. Ved vurdering av de gruppevis nedskrivningene legger banken til grunn et gitt tidsintervall med hensyn til erfaringsvise tap. Dette tidsintervallet inkluderer også perioder med høyere tap enn i et normalår. Sammenholdt med noe økt utlånsvekst igjen, særlig mot bedriftsmarkedet, tilsa modellen for beregning av gruppevis nedskrivninger behov for en økning av nedskrivningene.

Per 31.12.2010 har ikke banken identifisert forhold i utlånsporteføljen eller den økonomiske utviklingen som tilsier annet enn et tilfredsstillende nivå på tap i de kommende kvartaler. Dette tilsier lavere tap i 2011 enn i 2010.

IFRS

Med virkning fra 2007 rapporterer børsnoterte selskaper både selskapsregnskap og konsernregnskap i henhold til den internasjonale regnskapsstandarden IFRS (International Financial Reporting Standards).

Avvikende regnskapsprinsipper for selskapsregnskap og konsernregnskap med hensyn til datterselskaper medfører at det blir rapportert noe forskjellig resultat, samt at det blir forskjeller i balansene. Det er i årsberetningen fokusert på konsernet, men det er morbankens regnskap som legges til grunn ved disponering av resultatet og utbetaling av utbytte.

Konsernresultat etter skatt er for 2010 2,3 mill. kroner høyere enn i morbanken. Dette avviket skyldes hovedsakelig positive resultater i datterselskapene.

Organisasjon

Ved utgangen av 2010 sysselsatte morbanken og konsernet Totens Sparebank henholdsvis 129 og 143 medarbeidere i hel- eller deltidsstillinger. Dette er uendret for morbanken, men en økning for konsernet på 7 ansatte sammenlignet med 2009. Økningen for konsernet skyldes at Terra Eiendomsmedling Innlandet AS med 9 ansatte med virkning fra i 2010 inngår som et datterselskap i konsernet. Målt i gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatte morbanken og konsernet henholdsvis 122 og 131 årsverk i 2010. Antall gjennomsnittlig årsverk i morbanken og konsern har økt med henholdsvis 2 og 4 fra 2009, og skyldes for morbanken primært helårsvirking av etablering av avdelingskontor i Eidsvoll.

For å være forberedt på kravene som komme til autorisasjon av rådgivere, har en stor andel av bankens medarbeidere enten gjennomført eller er i ferd med å gjennomføre nødvendig videreutdanning. Ved utgangen av 2010 hadde banken 24 autoriserte rådgivere. Det er ikke gjennomført aktiviteter definert som forsknings- og utviklingsarbeid i 2010.

Arbeidsmiljø

Banken er en IA-bedrift og har i 2010 fornyet samarbeidsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv med NAV. I forbindelse med gjennomføring av Internkontrollforskriften for HMS blir det gjennomført en årlig kartlegging av arbeidsmiljøet. Gjennomgangen er integrert i den generelle internkontrollen, og resultatet inngår i grunnlaget for å iverksette forbedringstiltak. Banken har avtale om bedriftshelsetjeneste med tilbud om årlig legekontroll for alle ansatte. For å legge forholdene bedre til rette for at seniormedarbeiderne skal finne det attraktivt å arbeide helt frem til ordinær pensjonsalder, er det iverksatt aktuelle tiltak for å stimulere til dette.

Styrets vurdering er at arbeidsmiljøet gjennomgående er godt.

Statistikken over sykefravær i morbanken i 2010 viser et sykefravær på 6,8 prosent. Dette er en økning på 1,1 prosentpoeng fra 2009. Sykefravær under 8 uker holder seg stabilt på 2,6 prosent, etter å ha blitt redusert fra 3,5 prosent

i 2008 til 2,5 prosent i 2009. Langtidsfraværet har derimot økt ytterligere til 4,2 prosent, etter å ha økt fra 2,3 prosent i 2008 til 3,2 prosent i 2009. Banken er fornøyd med at korttidsfraværet holder seg på et lavt nivå, og det er bankens vurdering at langtidsfraværet i liten grad skyldes forhold på arbeidsplassen. Sykefraværet utgjør totalt 694 dagsverk. Banken prioriterer oppfølging av langtidssykmeldte med arbeidsplassvurdering og tilrettelegging for å få sykmeldte raskere tilbake i arbeide, og ikke minst forebygge nye sykefravær. Banken har eget bedriftsidrettslag, og aktiviteten her er stor og variert med hensyn til å stimulere til økt fysisk aktivitet. Det har ikke vært skader eller ulykker i løpet av året.

Likestilling og diskriminering

Det er konsernets holdning at ansatte, uavhengig av kjønn, skal behandles likt og gis like muligheter til utvikling. Banken forholder seg videre aktivt til de anbefalinger som er gitt fra Sparebankforeningen vedrørende valg av tillitsvalgte til forstandskapet med komiteer og styret. Bankens forstandskap hadde ved årsskiftet en kvinneandel på 27 prosent og forstandskapets valgkomité 29 prosent. Av styrets 6 eksterne styremedlemmer er 2 kvinner, og av styrets 3 eksterne varamedlemmer er 1 mann.

Bankens ledergruppe består ved utgangen av 2010 av én kvinne og fire menn. Kvinner blir oppfordret om å søke ledige stillinger, men som for øvrige stillinger i banken er det egnethet og kvalifikasjoner som primært vektlegges. Av mellomlederne er kvinneandelen 35 prosent. Blant alle ansatte i hele organisasjonen er andel menn 37 prosent.

Det er konsernets holdning at alle ansatte, uavhengig av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, religion, livssyn og funksjonsevne, skal gis like muligheter og rettigheter. Det er i bankens personalhåndbok beskrevet at etnisk bakgrunn og religiøs tilhørighet ikke skal tillegges vekt ved ansettelser, samt at funksjonshemmede skal kunne ansettes dersom forholdene ligger til rette for det og vedkommende er like kvalifisert som øvrige søkere. Det er ikke vurdert som nødvendig å iverksette ytterligere tiltak knyttet til diskriminering.

Påvirkning av ytre miljø

Totens Sparebank driver ikke virksomhet som forurenser det ytre miljø utover det som er vanlig for bankdrift. Dette vurderes til å være ubetydelig.

Egenkapitalbevis

Det ble ikke gjennomført emisjoner i 2010 og ved utgangen av året besto bankens eierandelskapital av 4 323 200 eierandelsbevis pålydende kroner 60,-, totalt 259,4 mill. kroner.

Ved inngangen til året var egenkapitalbevisiernes andel av egenkapitalen 61,5 prosent, mens den ved utgangen av året etter disponering av årsresultatet har blitt redusert til 60,1 prosent. Egenkapitalbevisiernes andel på 72,1 mill. kroner

av selskapsresultatet i 2010 blir foreslått disponert ved at 33,5 mill. kroner utbetales som kontantutbytte og 38,6 mill. kroner overføres til utjevningsfondet. Foreslått kontantutbytte tilsvarer kroner 7,75 i kontantutbytte pr. egenkapitalbevis, mot kroner 7,00 i kontantutbytte for 2009. Bankens avtale med Statens finansfond begrenset i 2010 adgangen til å utbetale utbytte og gaver i forhold til bestemmelsene i Finansieringsvirksomhetsloven. Bankens styre har som en følge av begrensningene i avtalen med Statens finansfond forventet å revidere bankens utbyttepolitikk med bakgrunn i endrede rammebetingelser.

Egenkapitalbevisiernes andel av konsernets egenkapital, eksklusive foreslått utbytte og andel av fond for urealiserte gevinster, utgjør totalt 452,3 mill. kroner. Egenkapitalbevisiernes andel består av eierandelskapitalen på 259,3 mill. kroner, overkursfond på 110,0 mill. kroner og utjevningsfond på 83,0 mill. kroner.

Etter en svært sterk økning i markedsverdiene på børsnoterte verdipapirer i 2009, ble økningen i 2010 noe mer moderat. Kursutviklingen på egenkapitalbevis har også vært positiv. Egenkapitalbevisindeksen på Oslo Børs viser en oppgang på 16 prosent i 2010, etter en oppgang på hele 95 prosent i 2009. Effektiv avkastning på bankens egenkapitalbevis TOTG har vært positiv med i overkant av 36 prosent, og har gitt en bedre avkastning enn indeksen i 2010. Kursen har steget fra kroner 77,- ved inngangen av året til kroner 98,- som siste notering i 2010. I tillegg ble det utbetalt kroner 7,00 i kontantutbytte i 2010.

Omsetningen av bankens egenkapitalbevis TOTG over Oslo Børs økte fra 22 mill. kroner i 2009 til 63 mill. kroner i 2010, og det var omsetning av egenkapitalbeviset på 240 børsdager, mot 146 dager i 2009. For å stimulere til økt aktivitet valgte banken i 2010 å inngå en likviditetsgarantistavtale. Dette forventes å ha bidratt til den positive utviklingen, men banken vil arbeide for å øke omsetningen ytterligere.

Antall egenkapitalbevisiere er redusert fra 2 594 ved utgangen av 2009 til 2 469 ved utgangen av 2010.

Eierstyring og selskapsledelse

Bankens styre tillegger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse stor betydning, og følger opp at banken etterlever anbefalingen. Særtrekk ved organiseringen av sparebanker tilsier imidlertid at enkelte elementer i anbefalingen ikke passer.

Anbefalingen klargjør rolledelingen mellom egenkapitalbevisiere, styre og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. Anbefalingen skal bidra til å styrke tilliten til selskapet blant egenkapitalbevisiere, i kapitalmarkedet og hos andre interessenter. Gode relasjoner til samfunnet og de interessenter som berøres av bankens virksomhet har stor betydning. Det vises for øvrig til nærmere redegjørelse i årsrapporten.

Vi er hovedsponsor for Storhamar Fotball: En stor og veldrevet klubb med 675 aktive.

Etikk

Totens Sparebank forvalter kundenes midler og skal fremstå som en troverdig samarbeidspartner både for kunder og andre forbindelser. Banken er derfor i særlig grad avhengig av omverdenes tillit. Banken har med dette som bakgrunn utarbeidet etiske retningslinjer for både bankens virksomhet og ansatte. Disse inneholder generelle prinsipper for aktsomhet og adferd. Det er innført obligatorisk etikk-kurs for ansatte som skal bidra til å sikre nødvendig kunnskap om og fokus på dette viktige området. De etiske retningslinjene blir regelmessig oppdatert.

Fremtidig utvikling

Det er fortsatt usikkerhet knyttet til videre utvikling i verdensøkonomien, og det er betydelige variasjoner fra land til land. Norge er imidlertid et av de landene som har opplevd økt aktivitet og en positiv utvikling. Dette bidrar til tro på at banken og bankens kunder vil oppleve relativt stabile økonomiske rammebetingelser.

Det er pr. dato bankens vurdering at banken er godt nok kapitalisert til å kunne møte forventet etterspørsel etter lån og kreditter. Dette gjelder ikke bare etterspørsel fra bankens eksisterende kunder, men også nye kunder innenfor rammen av bankens strategiske valg.

Banken legger vekt på å sikre refinansiering i god tid før forfall, med en god løpetidsstruktur, for å opprettholde nivået på likviditetsindikatorene. Varslede endringer i rammebetingelser med hensyn til deponering av verdipapirer i

Norges bank, samt hvilke verdipapirer som vil godkjennes som likvide midler, forventes å medføre redusert etterspørsel etter og høyere risikopremie på rentebærende papirer utstedt av banken.

Bankens marginer var under press i 2010. Både konkurranse-situasjonen og tilpasning til kommende endringer i rammebetingelsene tilsier at det vil bli press på marginene også i 2011. I tillegg til utviklingen i kundemarginen, vil marginen mot konsernets fundingkostnad være viktig for utviklingen i netto renteinntekter. Denne vil påvirkes av hvordan pengemarkedsrentene utvikler seg i forhold til markedsrenten på utlån, samt av utviklingen i risikopremien på sertifikat- og obligasjonslån som konsernet emitterer i 2011. Etableringen av Totens Sparebank Boligkreditt AS vil imidlertid bidra positivt til å opprettholde marginene, og videre har Bankenes sikringsfond varslet at det ikke vil bli innkalt sikringsfondsavgift i 2011, mot en avgift på 6,5 mill. kroner i 2010. Totalt sett har banken tro på at kundemargin og rentenetto skal kunne opprettholdes på et tilfredsstillende nivå. Et høyere rentenivå vil alt annet likt normalt øke avkastningen på bankens egenkapital.

Det forventes en stabil utvikling i provisjonsinntekter og andre driftsinntekter, men bankens portefølje av verdipapirer vurdert til virkelig verdi vil være utsatt for svingningene i verdipapirmarkedene. Med hensyn til effekten fra verdipapirer forventer banken å holde en portefølje minst på nivå med årsskiftet. En betydelig andel av gevinsten på verdipapirer i 2010 skyldes en gevinst på 29,7 mill. kroner knyttet til regnskapsmessig realisasjon av bankens aksjer i Nordito AS. Det kan ikke påregnes tilsvarende effekter i 2011.

Kostnadsnivået i kommende kvartaler antas å bli tilnærmet på samme nivå som de foregående kvartalene i 2010 korrigert for engangseffekter, men med noen sesongvariasjoner knyttet til blant annet lønnskostnader.

Ved årsskiftet har ikke banken identifisert forhold i utlånsporteføljen eller den økonomiske utviklingen som tilsier annet enn et tilfredsstillende nivå på tap i de kommende kvartaler. Dette tilsier lavere tap i 2011 enn i 2010.

Datterselskapene Totens Sparebank Service AS og Storgata 8 Eina AS vil for å forenkle konsernstrukturen bli avviklet i løpet av første halvår 2011, men virksomheten vil bli videreført i andre enheter i konsernet.

Rolf E. Delingsrud tiltrådte som ny adm. banksjef ved inngangen til 2011. Han etterfølger Herbjørn J. Steinvik som gikk av med pensjon etter nærmere 10 år som adm. banksjef. Ny adm. banksjef har lang og bred erfaring fra næringen, og styret ser frem til samarbeidet.

Banken forventer ut i fra en totalvurdering å kunne vise tilfredsstillende resultater i 2011 og å gi konkurransedyktig avkastning til egenkapitalbeviserne.

Takk

Styret vil rette en velfortjent takk til engasjerte medarbeidere og tillitsvalgte for godt samarbeide og god innsats i nok et positivt år for banken. Styret ønsker også å takke bankens kunder og øvrige forbindelser for å ha vist banken tillit i året som har gått.

Lena, 15. mars 2011
i styret for Totens Sparebank

Ole Festad Lund
Ole Festad Lund
leder

Geir Stenseth
Geir Stenseth
nestleder

Sissel Slettum Bjerke
Sissel Slettum Bjerke

Magne Torpen
Magne Torpen

Steinar Nordengen
Steinar Nordengen

Lise Tollefsrud
Lise Tollefsrud

Jan Sverre Seierstad
Jan Sverre Seierstad
ansattes representant

Rolf E. Delingsrud
Rolf E. Delingsrud
adm. banksjef

Erklæring i henhold til lov om verdipapirhandel § 5-5

Styret og daglig leder har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for Totens Sparebank, konsern og morselskap, for kalenderåret 2010 og per 31.12.2010.

Regnskapene er avlagt i samsvar med de EU-godkjente IFRSer og tilhørende fortolkningsuttalelser, samt ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven, og som skal anvendes per 31.12.2010.

Det foreligger ingen transaksjoner gjennomført av nærstående som har hatt vesentlig betydning på virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

Vi bekrefter herved at årsregnskapet og årsberetningen etter vår beste overbevisning gir informasjon om de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer, samt gir et rettviseende bilde over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på regnskapet.

Vi bekrefter at regnskapet etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene gir et rettviseende bilde av foretaket og konsernets finansielle stilling og resultat.

Lena, 15. mars 2011
i styret for Totens Sparebank

Ole Festad Lund
Ole Festad Lund
leder

Geir Stenseth
Geir Stenseth
nestleder

Sissel Slettum Bjerke
Sissel Slettum Bjerke

Magne Torpen
Magne Torpen

Steinar Nordengen
Steinar Nordengen

Lise Tollefsrud
Lise Tollefsrud

Jan Sverre Seierstad
Jan Sverre Seierstad
ansattes representant

Rolf E. Delingsrud
Rolf E. Delingsrud
adm. banksjef

Resultatregnskap

Morbanken				Konsern			
2010	2009	2008	Alle tall i hele 1.000 kroner	Note	2010	2009	2008
528 063	550 130	796 052	Renteinntekter	5	525 729	549 300	795 501
309 821	333 791	584 580	Rentekostnader	5	308 690	333 294	583 644
218 241	216 338	211 472	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		217 039	216 006	211 857
7 707	999	9 859	Utbytte		7 707	999	7 612
54 343	48 602	46 757	Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper				
10 328	9 980	9 336	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	54 343	48 602	46 757
			Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		10 328	9 980	9 336
8 964	52 404	-69 891	Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	6,24	8 964	52 404	-69 891
11 970	4 320	1 637	Andre driftsinntekter	7	36 962	15 237	10 561
72 656	96 344	-20 974	Netto andre driftsinntekter		97 647	107 261	-14 297
67 836	79 336	69 728	Lønn og andre ordinære personalkostnader	9,10	75 947	83 770	73 654
33 119	35 328	33 354	Generelle administrasjonskostnader		38 882	37 939	35 249
3 148	7 457	8 007	Avskrivninger	22,23	5 850	7 992	8 127
31 834	28 379	25 832	Andre driftskostnader	11	34 582	31 911	30 333
135 937	150 500	136 920	Driftskostnader		155 261	161 611	147 363
154 960	162 182	53 577	Driftsresultat før tap og skatt		159 426	161 656	50 198
36 389	22 175	17 580	Netto tap på utlån	12	36 389	22 175	17 580
-29 766	797	22	Netto tap+/gevinster- på langsiktige investeringer i verdipapirer	13	-29 465	2 760	22
148 337	139 211	35 976	Driftsresultat		152 501	136 721	32 596
30 683	37 088	11 613	Skattekostnad	14	32 071	36 989	10 708
117 654	102 123	24 363	Resultat for regnskapsåret uten minoritetsinteresser		119 958	99 731	21 888
7 632	19 179	0	Oppskrivning av aksjer holdt for salg ført direkte mot egenkapitalen		7 632	19 179	0
-29 873	-787	-4 163	Salg/Nedskrivning av aksjer holdt for salg ført direkte mot egenkapitalen		-29 873	-787	-4 163
95 414	120 514	20 200	Totalresultat		97 717	118 123	17 725
			Minoritetsinteresser		472	0	4
			Totalresultat uten minoritetsinteresser		97 245	118 123	17 721
16,68	14,78	4,31	Resultat per egenkapitalbevis	15			
16,68	14,78	4,26	Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis				

Balanse

Morbanken				Konsern			
31.12.10	31.12.09	31.12.08	Alle tall i hele 1.000 kroner	Note	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Eiendeler							
161 779	75 159	88 190	Kontanter og fordringer på sentralbanken		161 779	75 159	88 190
469 477	519 003	339 427	Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	16	474 292	519 143	339 567
10 746 091	10 284 738	9 677 127	Brutto utlån til kunder	12,17,18	10 697 850	10 240 339	9 675 182
27 334	12 104	12 917	- Individuelle nedskrivninger	12,17,18	27 334	12 104	12 917
40 383	37 925	31 673	- Gruppe nedskrivninger	12,17,18	40 383	37 925	31 673
10 678 375	10 234 709	9 632 537	Netto utlån og fordringer på kunder		10 630 133	10 190 309	9 630 591
Finansielle eiendeler							
360	560	0	Overtatte eiendeler	26	360	560	0
1 045 354	998 626	788 734	Sertifikater og obligasjoner	19	1 045 354	998 626	788 734
71 205	74 404	31 339	Aksjer, andeler og egenkapitalbevis	20	71 205	74 404	31 339
176 893	144 902	132 290	Aksjer tilgjengelige for salg	20	176 893	144 902	132 290
110 856	28 642	3 771	Eierinteresser i andre konsernselskaper	3,21			
49 659	32 980	90 443	Finansielle derivater	24	49 659	32 980	90 443
4 120	8 428	22 389	Immaterielle eiendeler	22	10 602	10 040	24 321
14 591	23 132	22 977	Varige driftsmidler	23	84 335	90 186	24 153
19 673	10 747	5 440	Andre eiendeler		23 625	13 742	7 225
41 037	43 327	71 944	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	25	41 037	43 327	71 944
12 843 379	12 194 622	11 229 482	Sum eiendeler		12 769 276	12 193 379	11 228 797
Gjeld og egenkapital							
858 954	859 513	514 523	Gjeld til kredittinstitusjoner	16	783 894	859 513	514 522
5 414 926	4 948 285	4 862 170	Innskudd fra og gjeld til kunder	24	5 406 616	4 943 349	4 858 560
5 201 183	5 112 519	4 697 959	Verdipapirgjeld	24,27	5 201 183	5 112 519	4 697 959
35 505	10 410	14 566	Finansielle derivater	24	35 505	10 410	14 566
50 128	54 230	56 645	Annen gjeld	28	54 969	57 046	58 267
84 192	70 536	81 505	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	29	84 896	70 885	81 811
12 338	19 975	17 059	Avsetninger til forpliktelser	10	13 536	21 037	17 391
361 961	356 363	324 043	Ansvarlig lånekapital	30	361 961	356 363	324 043
12 019 187	11 431 831	10 568 470	Sum gjeld		11 942 560	11 431 122	10 567 119
Egenkapital							
0	0	0	Minoritetsinteresser		1 070	0	15
259 392	259 392	259 392	Eierandelskapital	32	259 392	259 392	259 392
0	0	0	Egne egenkapitalbevis		-75	-75	-75
109 992	109 992	109 992	Overkursfond		109 992	109 992	109 992
454 808	393 406	291 628	Annen egenkapital		456 335	392 946	292 353
824 193	762 791	661 013	Sum egenkapital inkl. minoritetsinteresser		826 714	762 256	661 678
12 843 379	12 194 622	11 229 482	Sum gjeld og egenkapital		12 769 276	12 193 379	11 228 797

Andre forpliktelser og betingede forpliktelser, se note 27

Lena, 15. mars 2011

Ole Festad Lund
leder

Geir Stenseth
nestleder

Sissel Slettum Bjerke

Magne Torpen

Steinar Nordengen

Lise Tollefsrud

Jan Sverre Seierstad
ansattes representant

Rolf E. Delingsrud
adm. banksjef

Endring i egenkapitalen

Morbanken	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital					
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Sp.bankens fond	Uttevnings- fond	Fond for urealisert gevinst	Annen egenkapital	Sum	
<i>Egenkapital pr. 31.12.2007</i>	225 000	1 819	217 657	12 278	41 493	34 500	532 747	
Utbytte og gaver						-34 500	-34 500	
Nedskrivning av grunnfondskapital	-90 000	90 000					0	
Emisjon	124 392	18 173					142 565	
Totalresultat			7 443	-1 531	-4 447	18 736	20 200	
<i>Egenkapital pr. 31.12.2008</i>	259 392	109 992	225 100	10 747	37 046	18 736	661 013	
Utbytte, konsernbidrag og gaver						-18 736	-18 736	
Totalresultat			34 077	33 617	18 808	34 012	120 514	
<i>Egenkapital pr. 31.12.2009</i>	259 392	109 992	259 176	44 363	55 854	34 012	762 791	
Utbytte, konsernbidrag og gaver						-34 012	-34 012	
Totalresultat			40 673	38 609	-21 873	38 005	95 414	
<i>Egenkapital pr. 31.12.2010</i>	259 392	109 992	299 849	82 972	33 980	38 005	824 193	

Konsern	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital					
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Sp.bankens fond	Uttevnings- fond	Fond for urealisert gevinst	Annen EK	Minoritets- interesse	Sum
<i>Egenkapital pr. 31.12.2007</i>	224 800	1 819	217 656	12 278	41 493	37 750	417	536 216
Utbytte og gaver						-34 500		-34 500
Nedskrivning av grunnfondskapital	-90 000	90 000						0
Emisjon	124 392	18 173						142 565
Utbytte til minoritetseiere							-241	-241
Effekt av kjøp av aksjer datterselskaper						-51	-165	-216
Salg av egne grunnfondsbevis	125					5		130
Totalresultat			7 443	-1 531	-4 447	16 258	4	17 727
<i>Egenkapital pr. 31.12.2008</i>	259 317	109 992	225 099	10 747	37 046	19 462	15	661 678
Utbytte og gaver						-17 531		-17 531
Kjøp aksjer i datterselskap							-15	-15
Totalresultat			34 077	33 617	18 808	31 623		118 125
<i>Egenkapital pr. 31.12.2009</i>	259 317	109 992	259 175	44 364	55 854	33 554	0	762 256
Utbytte og gaver						-34 012		-34 012
Kjøp aksjer i datterselskap							279	279
Effekt av emisjon i datterselskap						-319	319	0
Totalresultat			40 673	38 609	-21 873	40 311	472	98 190
<i>Egenkapital pr. 31.12.2010</i>	259 317	109 992	299 849	82 972	33 980	39 534	1 070	826 714

Kontantstrømoppstilling

Morbanken			Alle tall i hele 1.000 kroner	Konsern		
2010	2009	2008		2010	2009	2008
			Operasjonelle aktiviteter			
-482 233	-625 180	-407 844	Netto økning utlån/garantier til kunder	-478 385	-582 724	-405 901
466 641	86 115	339 234	Netto økning innskudd fra kunder	388 207	84 789	340 791
2 378	273	1 382	Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	2 378	273	1 382
529 269	572 233	761 941	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder	526 935	571 403	761 391
-101 492	-114 008	-218 546	Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder	-100 338	-113 511	-217 610
-197 879	-204 098	-331 362	Utbetalinger av renter på andre lån	-197 901	-204 098	-331 361
53 816	58 502	63 211	Innbetalinger av renter på andre lån	53 816	58 502	63 211
7 707	999	9 859	Innbetalinger av utbytte	7 707	999	7 612
11 233	2 118	2 019	Innbetalinger fra andre driftsinntekter	36 225	13 035	11 124
-69 471	-60 101	-173 256	Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-76 558	-67 270	-179 360
-87 051	-79 874	-69 925	Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnetninger, arbeidsgiveravgift, skattetrekk m.v.	-95 313	-83 577	-73 635
-24 964	-25 536	-24 743	Utbetalinger av skatter	-26 153	-25 615	-24 282
-42 019	-198 661	-271 233	Netto utbetaling ved kjøp av verdipapirer for kortsiktige formål	-42 019	-199 866	-271 232
65 935	-587 218	-319 263	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-1 399	-547 660	-317 870
			Investeringsaktiviteter			
23 399	0	0	Salg av Foretningseiendom	23 399	0	0
5 094	3 602	412	Innbetaling ved salg av aksjer	5 094	3 602	412
-20 405	-93	-31 976	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-20 405	-93	-31 976
-81 913	-23 393	-226	Utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler i konsernselskaper	0	0	-226
0	297	0	Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	0	297	0
-14 862	-3 389	-1 768	Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	-24 766	-66 341	-3 050
-88 687	-22 976	-33 558	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-16 678	-62 535	-34 840
			Finansieringsaktiviteter			
-559	344 989	72 318	Netto økning innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner	-559	344 989	72 317
5 598	32 321	369	Innbetalinger av ansvarlig lånekapital	5 598	32 321	369
513 555	289 561	17 901	Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld	513 555	289 561	17 901
-424 891	124 998	199 903	Innbetalinger ved utstedelse av sertifikater	-424 891	124 998	199 903
-33 856	-15 131	-31 500	Utbetalinger av utbytte/gaver	-33 856	-15 131	-31 741
0	0	142 565	Tilført ny egenkapital ved emisjon	0	0	142 565
0	0	0	Salg av egne eierandelsbevis	0	0	130
59 847	776 738	401 556	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	59 847	776 738	401 444
37 094	166 544	48 735	Netto kontantstrøm for perioden	41 769	166 544	48 734
594 162	427 618	378 884	Beholdning kontanter og kontantekvivalenter 1.1	594 302	427 757	379 024
631 257	594 162	427 618	Beholdning kontanter og kontantekvivalenter 31.12	636 072	594 302	427 757
37 094	166 544	48 735	Endring i perioden	41 769	166 544	48 734
			AVSTEMMING			
148 337	139 210	35 976	Resultat før skattekostnad	152 502	136 721	32 599
-28 874	-27 582	-21 107	Periodens betalte skatter og avgifter	-30 289	-27 663	-20 646
-3 750	-2 400	-3 000	Gaver	-3 750	-2 400	-3 000
-29 743	-65	28	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-29 743	-65	28
3 148	7 458	8 007	Ordinære avskrivninger	5 850	7 992	8 128
-23	797	-28	Nedskrivning anleggsmidler	278	2 760	-28
36 389	22 175	17 580	Andre ikke-kontantposter	36 389	22 175	17 580
-50 983	-251 065	-201 342	Netto utbetaling ved kjøp av verdipapirer for kortsiktige handelsformål	-50 983	-251 065	-201 342
8 137	-2 916	-1 363	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/innbetalinger i pensjonsordninger	8 137	-3 296	-1 578
-3 490	65 962	-86 786	Endring i andre tidsavgrensningsposter	-1 990	64 843	-85 883
-482 233	-625 180	-407 844	Netto økning utlån/garantier til kunder	-478 385	-582 724	-405 901
466 641	86 115	339 234	Netto økning innskudd fra kunder	388 207	84 789	340 791
2 378	273	1 382	Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	2 378	273	1 382
65 935	-587 218	-319 263	Netto kontantstrøm for operasjonelle aktiviteter	-1 399	-547 660	-317 870
161 779	75 159	88 191	Sum kontanter og kontantekvivalenter er medtatt:	161 779	75 159	88 190
469 477	519 003	339 427	- kontanter, innskudd på postgiro og Norges Bank	474 292	519 143	339 567
			- innskudd i finansinstitusjoner			

Noter

Note 1 Generelle regnskapsprinsipper Opplysninger om selskapet

Totens Sparebank sin hovedvirksomhet er bank og finanstjenester. Via datterselskapene er også eiendomsmegling, og drift og utleie av eiendom virksomheter i konsernet. Denne type virksomhet er av et begrenset omfang og konsernet har ikke utarbeidet et eget segment-regnskap for disse virksomhetene.

Bankens hovedkontor er lokalisert på Lena, og postadressen er: Totens Sparebank, Postboks 34, 2851 Lena

1.1 Generelle regnskapsprinsipper

Bankens og konsernets regnskap er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkningsuttalelser som skal anvendes per 31.12.2010, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven per 31.12.2010. Bankens og konsernets årsregnskap er også avlagt i overensstemmelse med de særskilte krav som stilles i lover og forskrifter for sparebanker.

1.2 Grunnlag for regnskapsutarbeidelsen

Regnskapet er presentert i norske kroner, avrundet til nærmeste hele tusen, så sant det ikke spesifikt er angitt noe annet. Det er utarbeidet basert på historisk kostprinsippet, med unntak av at følgende eiendeler og forpliktelser er balanseført til virkelig verdi: finansielle derivater, finansielle instrumenter holdt for omsetning og finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg. Anleggsmidler og avhendingsgrupper holdt for salg regnskapsføres til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

Utarbeidelse av finansregnskap i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen gjør vurderinger og estimater og tar forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper og regnskapsførte beløp på eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og tilhørende forutsetninger er basert på historisk erfaring og andre faktorer som anses rimelige, forholdene tatt i betraktning. Disse beregningene danner grunnlaget for vurdering av balanseført verdi for eiendeler og forpliktelser som ikke kommer klart fram av andre kilder. Faktiske resultat kan avvike fra disse estimatene. Estimater og de underliggende forutsetninger vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden endringene oppstår dersom de kun gjelder denne perioden. Dersom endringer også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder. Vurderinger ledelsen har gjort ved anvendelsen av IFRS standardene, som har betydelig effekt på finansregnskapet og estimater med betydelig risiko for vesentlige justeringer i det neste regnskapsåret, er det eventuelt redegjort for separat.

Regnskapsprinsippene som fremkommer nedenfor, er anvendt konsistent for alle periodene som presenteres i konsernregnskapet.

1.3 Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter sparebanken og datterselskaper hvor banken alene eller sammen med datterselskaper eier mer enn 50 % og/eller har bestemmende innflytelse, samt at eierskapet betraktes som varig. Datterselskap som er kjøpt eller solgt i løpet av året, konsolideres resultatmessig for den del av året selskapet har vært en del av konsernet. Datterselskap hvor aksjene utelukkende eies med sikte på senere avhendelse, konsolideres ikke.

Datterselskap er i morbankens regnskap verdsatt etter anskaffelseskostmetoden. Dette medfører at bokført verdi av datterselskap er kostpris på aksjene, redusert for eventuell nedskrivning for varig verditap.

Datterselskapenes bokførte verdi, kostpris og nedskrivninger er vist i egen note.

Konserninterne saldoer og eventuelle urealiserte gevinster og tap eller inntekter og kostnader knyttet til konserninterne transaksjoner, elimineres ved utarbeidelsen av konsernregnskapet

Konsernregnskapet utarbeides etter oppkjøpsmetoden, og det anvendes like regnskapsprinsipper for de selskaper som inngår i konsernet. Alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser tas opp i balansen til verdien på oppkjøpstidspunktet. Hvis kostpris på aksjene overstiger denne verdien, og det skyldes forventning om fremtidig inntjening, er den ført opp i balansen som goodwill. Goodwill testes for verdifall årlig.

Minoritetsinteresser beregnes av resultat etter skatt. Eiendeler og gjeld, samt alle resultatposter er således vist inklusive minoritetens andel i konsernregnskapet.

Konsernregnskapet utarbeides etter oppkjøpsmetoden, og det anvendes like regnskapsprinsipper for de selskaper som inngår i konsernet. Alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser tas opp i balansen til verdien på oppkjøpstidspunktet. Hvis kostpris på aksjene overstiger denne verdien, og det skyldes forventning om fremtidig inntjening, er den ført opp i balansen som goodwill. Goodwill testes for verdifall årlig.

Minoritetsinteresser beregnes av resultat etter skatt. Eiendeler og gjeld, samt alle resultatposter er således vist inklusive minoritetens andel i konsernregnskapet.

1.4 Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Monetære eiendeler og forpliktelser i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på balansedagen. Valutakursdifferanse som fremkommer ved omregning, innregnes i resultatregnskapet. Ikke-monetære eiendeler og forpliktelser, som måles til historisk kost i en utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-monetære eiendeler og forpliktelser med pålydende i utenlandsk valuta, og som innregnes til virkelig verdi, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen gjeldende på tidspunktet da den virkelige verdien ble fastsatt.

1.5 Kontanter og kontantekvivalenter.

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontantbeholdninger og innskudd i Norges Bank og finansinstitusjoner uten løpetid. Bankens policy er å ha så mye som mulig av kontanter og kontantekvivalenter i rentebærende innskudd, men banken må ha en del kontantbeholdning for å betjene sine kunder.

1.6 Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter finansielle eiendeler og forpliktelser, samt finansielle derivater. Finansielle eiendeler omfatter hovedsakelig utlån og verdipapirer med fast og variabel avkastning. Finansielle derivater er avtaler som inngås med eksterne forbindelser om fastsettelse av fremtidige rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for bestemt periode.

Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av følgende kategorier avhengig av formålet med investeringen (jfr reglene for IFRS). Enkelte av kategoriene er ikke benyttet i Totens Sparebank og er derfor ikke nærmere omtalt.

Finansielle eiendeler holdt for trading, bokført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Finansielle derivater klassifiserte som sikringsinstrumenter.

Lån og fordringer, balanseført til amortisert kost.

Holde-til-forfall-investeringer, balanseført til amortisert kost.

Finansielle instrumenter tilgjengelige for salg vurdert til virkelig verdi med verdiendringer mot egenkapitalen.

Lån og fordringer, balanseført til amortisert kost

Utlån og garantier:

Utlån og garantier er vurdert etter IAS. Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden og direkte kostnader inngår i amortisert kost. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån.

Kriteriet for beregning av tap på individuelle utlån og garantier er at det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en garanti har verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser: 1. Vesentlige finansielle problemer hos debitor. 2. Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd. 3. Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor. 4. Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

Nedskrivning på grupper av utlån/garantier foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i grupper av lån med like risikokarakteristika. Ved vurdering av nedskrivning på grupper av utlån, inndeles utlån i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall. Næringsgrupper benyttes som kriterium. Verdifall beregnes på grunnlag av porteføljevurderinger, erfaringer, vekst og generelle utviklingstrekk.

Nedskrivning for tap dekker tap i engasjementsmassen som er innrådt. Nedskrivning for tap inkluderer også mulige tap når det foreligger objektive bevis på at debitor har manglende framtidig oppgjørsevne. Det foretas kvartalsvis oppfølging av låneporteføljen med tilhørende vurdering av individuelle og gruppemessige nedskrivninger. Til grunn for nedskrivning for verdifall skal det foreligge en risikoklassifisering i samsvar med etablerte retningslinjer i henhold til bankens Kreditthåndbok.

Overtatte eiendeler blir vurdert i henhold til vurderingsregler for den enkelte eiendel.

Nedskrivningen utgjør forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Ved beregning av nåverdier benyttes løpende effektiv rente. Sikkerheter vurderes til påregnelig salgspris redusert med salgskostnader.

Finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig med verdiendringer over resultatet

Finansielle eiendeler holdt for omsetning er klassifisert som omløpsmidler og vurdert til virkelig verdi. Alle gevinster og tap blir innregnet i resultatregnskapet. Når investeringer er rentebærende, innregnes renter i resultatregnskapet ved å bruke effektiv rente-metoden. I hovedsak blir bankens aksjer, obligasjoner og derivater plassert i denne kategorien. Unntakene er aksjer som klassifiseres som tilgjengelige for salg (anleggssaksjer), og derivater som brukes som sikringsinstrument.

Finansielle instrumenter tilgjengelige for salg vurdert til virkelig verdi med verdiendringer mot egenkapitalen

Andre finansielle eiendeler som konsernet eier, er klassifisert som tilgjengelig for salg og vurdert til virkelig verdi. Hvis det ikke har vært mulig å fastsette virkelig verdi er kostpris brukt. Gevinster eller tap føres direkte mot egenkapitalen, bortsett fra tap ved verdifall og for monetære poster som for eksempel obligasjoner og gevinster eller tap på valutakurser. Når disse investeringene blir fraregnet, innregnes akkumulerte gevinster eller tap, som tidligere var innregnet direkte mot egenkapitalen, i resultatregnskapet. Når investeringer er rentebærende, innregnes renter i resultatregnskapet ved å bruke effektiv rente-metoden.

Finansielle derivater klassifiserte som sikringsinstrumenter

Banken bruker finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot rente- valuta- og aksjekursrisiko som oppstår gjennom bankens aktiviteter. Det er hovedsakelig renteswapper som benyttes. Finansielle derivater brukes også for å kunne tilby spare- og investeringsprodukter med avkastning i forholdt til utviklingen i for eksempel aksjeindekser og tilsvarende (strukturerte produkter), uten at banken har risiko knyttet til verdiutviklingen. Eksponeringen mot finansiell risiko er beskrevet i styrets årsberetning. I henhold til bankens finansstrategi, kjøpes eller utstedes ikke finansielle derivater for handelsformål.

Finansielle derivater innregnes første gang til kostpris. I etterfølgende perioder vurderes finansielle derivater til virkelig verdi over resultatet. Er kravet til sikringsbokføring oppfylt blir både derivatet og sikret post bokført til virkelig verdi. Forpliktelser knyttet til strukturerte produkter blir splittet i en vertsavtale og et avledet derivat. Finansielle derivater og avledede derivater er bokført som annen gjeld eller andre eiendeler. Når derivatet er knyttet til en aksje eller valutaindeksert avkastning er opsjonsverdien ført som en finansiell eiendel, mens det avledede derivatet er ført som en økning på den gjeldsposten det er knyttet til. Henholdsvis obligasjonsgjeld og innskudd fra kunder.

- Finansielle derivater og sikringsbokføring

For å benytte sikringsbokføring kreves det at sikringen dokumenteres på avtaletidspunktet, at sikringen er svært effektiv og at sikringseffektiviteten kan måles både på avtaletidspunktet og senere i løpetiden. Sikringen anses normalt som svært effektiv hvis det både på avtaletidspunktet og i løpetiden kan forventes at endringer i virkelig verdi av det sikrede objekt tilsvarer endringer i virkelig verdi av sikringsinstrumentet. Det vil si at verdien av sikringsinstrumentet er mellom 80 % til 125 % av sikret objekt.

Sikringsbokføring anvendes for derivater som er ment for sikring av endringer i virkelig verdi på eiendeler eller forpliktelser. Risikoen for slike endringer i balansen er hovedsakelig relaterte til utlån, rentebærende verdipapirer, innskudd og rentebærende gjeld med avtale om fast rente. Bankens sikringsinstrumenter er i hovedsak rentebytteavtaler, hvor fast rente byttes i flytende. I tillegg har banken noen opsjoner knyttet til innskudd/innlån hvor avkastningen for mottakeren er avhenger av utviklingen på aksjer, valuta eller råvarepriser. Banken har i disse tilfellene byttet fastrente/opsjonene mot flytende rente slik at banken ikke har noen rente/ eller markedsrisiko knyttet til disse posisjonene. (se note 24).

Endringer i virkelig verdi på sikret objekt og sikringsinstrumentet skal separat innregnes i samme nettopost i resultatregnskapet. Eventuelle akseptable sikringsavvik vil få en resultat effekt. Er sikringen 100 % effektiv vil nettoresultatet bli lik 0.

Hvis kravet for å benytte sikringsbokføring ikke oppfylles vil sikringsbokføringen opphøre. Derivatet vil da fortsatt bli innregnet til virkelig verdi, mens sikret objekt vil bli innregnet til amortisert kost. Endringer i verdien på derivatet vil bli ført løpende mot resultatet som tap/gevinst på verdipapirer som er omløpsmidler.

Adgang til omklassifisering av finansielle instrumenter

Etter en endring i IAS 39 som ble vedtatt den 13. oktober 2008 er det i særlige tilfeller mulig, å omklassifisere visse finansielle instrumenter i kategorien "Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet". I praksis vil dette gjelde finansielle eiendeler i handelsporteføljen. Banken har valgt å ikke benytte seg av denne muligheten, det vil si at banken har bokført sinne finansielle instrumenter til virkelig verdi, og ikke fordele verditapet på disse over resterende løpetid.

Virkelig verdi

For finansielle instrumenter som handles i et aktivt marked fastsettes virkelig verdi på bakgrunn av observerte markedsverdier. For øvrige finansielle instrumenter blir det brukt interne eller eksterne estimater

basert på blant annet sist kjente omsetningskurs og nåverdberegninger. For finansielle instrumenter med dårlig likviditet knytter det seg usikkerhet til beregningene. Der det ikke finnes observerbare markedspriser for finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, blir eiendelen vurdert for verdifall på balansedagen. Hvis det ikke finnes indikasjoner på verdifall vurderes eiendelen til historisk kostpris. Eventuell usikkerhet knyttet til innfrielse blir tatt hensyn til (kreditrisiko). Se note 39 for mer opplysninger om mer informasjon om hvilke verdsettelsesmetoder som er brukt.

1.7 Immaterielle eiendeler

1.7.1 Goodwill

Alle virksomhetssammenslutninger regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Goodwill representerer beløp som oppstår ved overtakelse av datterforetak og tilknyttede foretak. Goodwill føres i balansen til anskaffelseskost (fratrukket eventuelle akkumulerte tap ved verdifall). Goodwill fordeles på kontantstrømgenererende enheter og blir ikke lenger avskrevet, men blir testet årlig for verdifall. Negativ goodwill innregnes direkte i resultatregnskapet.

1.7.2 Andre immaterielle eiendeler

Andre immaterielle eiendeler som anskaffes, føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall. Kostnader forbundet med større programvareinvesteringer som vil gi økonomiske fordeler og med antatt levetid på minst tre år innregnes som immaterielle eiendeler. Senere utgifter vedrørende balanseførte immaterielle eiendeler balanseføres bare når de øker de fremtidige økonomiske fordeler relatert til denne eiendelen. Alle andre utgifter kostnadsføres i den perioden de påløper. Avskrivninger beregnes og resultatføres lineært over estimert utnyttbar levetid for de immaterielle eiendelene, med mindre slik levetid er ubestemt.

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubegrenset økonomisk levetid blir testet for verdifall på balansedagen. Andre immaterielle eiendeler blir avskrevet fra tidspunktet de er tilgjengelige for bruk. Estimert utnyttbar levetid fremgår av note 22.

1.8 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelt tap ved verdifall. Når deler av eiendom, anlegg og utstyr har forskjellig utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate eiendom, anlegg og utstyr.

Pådratte utgifter til utskiftning av deler av driftsmiddel innregnes i balanseført verdi for en enhet av eiendom, anlegg og utstyr når slike utgifter antas å gi foretaket fremtidige økonomiske fordeler relatert til utskiftningene og utgiftene for de utskiftede deler kan måles pålitelig. Alle andre utgifter innregnes i resultatregnskapet i den perioden de påløper. Avskrivninger beregnes lineært over estimert utnyttbar levetid for driftsmiddelet og belastes resultatregnskapet. Tomter avskrives ikke. Estimert økonomisk levetid fremgår i note 22 og 23. Restverdi revurderes årlig dersom den ikke er ubetydelig.

1.9 Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer regnskapsføres til anskaffelseskost fratrukket tap ved verdifall.

1.10 Beholdninger

Beholdninger regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris i ordinær virksomhet, fratrukket estimerte utgifter til ferdigstilling og salgskostnader.

1.11 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Balanseført verdi av konsernets ikke-finansielle eiendeler blir, med unntak av beholdning (se regnskapsprinsipp 1.10) og eiendeler ved utsatt skatt (se regnskapsprinsipp 1.19), gjennomgått på balansedagen for å vurdere

om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Årlig beregnes gjenvinnbart beløp på balansedagen for goodwill, eiendeler som har en ubestemt utnyttbar levetid og immaterielle eiendeler som ennå ikke er tilgjengelige for bruk. Tap ved verdifall innregnes når balanseført verdi av en eiendel eller kontantgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Tap ved verdifall innregnes i resultatregnskapet. Verdifall beregnet for kontantgenererende enheter fordeles slik at balanseført verdi av eventuell goodwill i kontantgenererende enheter reduseres først. Deretter fordeles resterende verdifall på de øvrige eiendelene i enheten forholdsmessig ut i fra balanseført verdier.

– Beregning av gjenvinnbart beløp

Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgspris og bruksverdi. Bruksverdi beregnes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer til nåverdi ved å benytte diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og den risiko som er knyttet til den spesifikke eiendelen. For eiendeler som ikke hovedsaklig generer uavhengige kontantstrømmer, fastsettes gjenvinnbart beløp for den kontantgenererende enhet som eiendelen tilhører.

– Reversering av verdifall

Tap ved verdifall av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres tap ved verdifall dersom det er en endring i estimerer benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp. Et tap ved verdifall reverseres bare i den grad eiendelens balanseførte verdi ikke overstiger den balanseførte verdien som ville vært fastsatt, netto etter avskrivninger eller amortisering, dersom ingen tap ved verdifall hadde vært innregnet.

1.12 Rentebærende lån og kreditter

Rentebærende lån og kreditter innregnes første gang til virkelig verdi, fratrukket direkte henførbare transaksjonsutgifter. I etterfølgende perioder måles rentebærende forpliktelser til amortisert kost, ved å bruke effektiv rente metoden.

1.13 Utbytte

Utbytte føres som forpliktelse i den perioden de blir vedtatt.

1.14 Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser

Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser innregnes til kost.

1.15 Avsetning

En avsetning innregnes i balansen når konsernet har en eksisterende rettslig forpliktelse eller underforstått plikt, som følge av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at det vil kreves en strøm av økonomiske fordeler fra foretaket for å innfri forpliktelsen. Dersom effekten er betydelig, beregnes avsetningen ved å nediskontere forventede fremtidige kontantstrømmer med en diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og, hvis relevant, risikoer spesifikt knyttet til forpliktelsen.

1.16 Pensjonsforpliktelser

Netto forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes separat for hver ordning ved å estimere størrelsen på fremtidige ytelser som den ansatte har opptjent gjennom sin arbeidsinnsats i inneværende og tidligere perioder. Disse fremtidige ytelsene diskonteres for å beregne nåverdien, og virkelig verdi av pensjonsmidler trekkes fra for å finne netto forpliktelse. Diskonteringsrenten utgjør balansedagens rente på godt sikrede obligasjonslån med tilnærmet samme løpetid som konsernets forpliktelser. Beregningene er gjort av en kvalifisert aktuar, og er basert på lineær opptjeningsmodell. Når ytelsene i en ordning forbedres, innregnes den andelen av økningen i ytelsene, som ansatte har opparbeidet rettighet til, som kostnad i resultatregnskapet lineært over gjennomsnittlig tidsperiode frem til de ansatte har oppnådd en ubetinget rett til de økte ytelsene. Kostnaden innregnes umiddelbart i resultatregnskapet dersom de ansatte allerede ved tildeling har fått en ubetinget rett til økte ytelser.

Alle aktuarielle gevinster og tap pr. 1. januar 2004 er ført mot egenkapitalen. Aktuarielle gevinster og tap ved beregning av foretakets forpliktelse for en pensjonsordning oppstått etter 1. januar 2004 innregnes i resultatregnskapet og fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjenings tid i den grad akkumulerte urealiserte aktuarielle gevinster og tap overstiger 10 % av det høyeste av nåverdien av ytelsesbasert pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene. I motsatt fall innregnes ikke aktuarielle gevinster og tap. Når beregningene resulterer i en netto eiendel for foretaket, begrenses innregningen av denne eiendelen til nettoen av totale urealiserte aktuarielle tap og kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening og nåverdien av fremtidige tilbakebetalinger fra ordningen eller reduksjoner i innbetalinger til ordningen.

1.17 Egenkapitalbevis

Ved tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis føres kjøpesummen inklusive direkte henførbare kostnader som endring i egenkapitalen. Egne egenkapitalbevis presenteres som en reduksjon i egenkapitalen.

1.18 Periodisering – inntektsføring/kostnadsføring

Renter og provisjoner innregnes i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Rentekostnader knyttet til anskaffelser blir løpende innregnet i resultatregnskapet. Over/underkurs inntekt/kostnadsføres planmessig over lånets løpetid. Etableringsgebyr ved kunders låneopptak amortiseres over lånets løpetid, og innregnes i resultatet basert på effektiv rente-metoden. Utbytteinntekter innregnes i resultatet på det tidspunktet rett til å motta betaling er etablert. For noterte instrumenter er dette den datoen aksjene ble notert eksklusive utbytte. Leieinntekter innregnes i resultatregnskapet lineært over avtalt leieperiode. Driftsinntekter fra salg av varer innregnes i resultatregnskapet når det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap har gått over til kjøper. Driftsinntekter fra utførte tjenester innregnes i resultatregnskapet i forhold til transaksjonens fullføringsgrad på balansedagen. Leiebetalinger under operasjonelle leieavtaler innregnes i resultatregnskapet lineært over leieperioden. Renteelementet i betalinger under finansielle leieavtaler innregnes i resultatet basert på effektiv rente-metoden.

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og føres som gjeld i balansen. Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og føres som et tilgodehavende i balansen.

1.19 Skatt

Inntektsskatt på periodens resultat består av periodeskatt og utsatt skatt. Inntektsskatt innregnes i resultatet med unntak av skatt på poster som er innregnet direkte mot egenkapitalen. Skatteeffekten av sistnevnte poster innregnes direkte mot egenkapitalen. Periodeskatt utgjør forventet betalbar skatt på årets skattpliktige resultat til gjeldende skattesatser på balansedagen, og eventuelle korrigeringer av utsatt skatt/skattefordel for tidligere år. Utsatt skatt avsettes basert på balanseorientert gjeldsmetode ved å ta hensyn til midlertidige forskjeller mellom balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser i den finansielle rapporteringen og skattemessige verdier. Det tas ikke hensyn til følgende midlertidige forskjeller: goodwill som ikke er skattemessig fradragsberettiget, opprinnelig innregning av eiendeler eller forpliktelser som ikke påvirker verken regnskapsmessig eller skattemessig resultat, samt forskjeller relatert til investeringer i datterforetak som ikke antas å reversere i overskuelig fremtid. Avsetningen for utsatt skatt er basert på forventninger om realisasjon av eller oppgjør for balanseførte verdier av eiendeler og forpliktelser, og er beregnet med skattesatser gjeldende på balansedagen. Ved utsatt skatt innregnes eiendeler kun i den grad det er sannsynlig at eiendelen kan utnyttes gjennom fremtidige skattemessige resultater. Ved utsatt skatt reduseres eiendelene i den grad det ikke lenger er sannsynlig at skattefordelen vil bli realisert.

1.20 Segmentrapportering

Et segment utgjør en identifiserbar del som enten leverer produkter eller tjenester (virksomhetssegment), eller leverer produkter eller tjenester innenfor et særskilt økonomisk miljø (geografisk segment), og som har en risiko og avkastning som er forskjellig fra andre segmenter. I tillegg vises de ufordelte postene. Det rapporteres ikke geografisk segment.

1.21 Anvendelse av IFRS-Standarder

Regnskapet er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkningsuttalelser som skal anvendes per 31.12.2010, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven per 31.12.2010. De IFRS'er og fortolkningsuttalelser som er utgitt frem til 31.12.2010 og som det ikke er obligatoriske å anvende per 31.12.2010 er vist i oversikten nedenfor. Basert på de vurderinger som er gjort så langt, vil disse ikke å få vesentlig effekt for rapporterte tall.

Standard /Fortolkning	Name	ASB Effective date
IAS 32 (R 2009)	Classification of Rights Issues	1.2.2010
IFRS 1 (R 2009)	Additional Exemptions for First-time Adopters	1.1.2010
IFRS 3 (R 2008)	Business Combinations	1.7.2009
IAS 27 (amended 2008)	Consolidated and Separate Financial Statements	1.7.2009
	Improvements of IFRSs 2010	Varierer, tidligste er 1.1.2010
IFRIC 14 (amended 2009)	Prepayments of a Minimum Funding Requirement	1.1.2011
IFRIC 19	Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments	1.7.2010
IAS 24 (R 2009)	Related Party Disclosures	1.1.2011

Årsregnskapet skal behandles av forstanderskapet 30. mars 2011 for endelig godkjenning. Frem til endelig godkjenning har styret myndighet til å endre årsregnskapet

2 Finansiell risiko

Banken har gruppert risiko knyttet til sine finansielle instrumenter i 3 grupper. Dette er kreditt risiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

2.1 Kreditt risiko

Kreditt risiko er risiko knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan oppfylle sine kontraktsmessige forpliktelser. For banken er dette i stor grad knyttet til risiko knyttet til tap på utlån. Vurdering av risiko og metoder som benyttes for å måle behov for avsetninger til tap på utlån og garantier er beskrevet nærmere i prinsippnotene. Det vises også til note 17 hvor metode for risikoklassifisering og nedskrivingsbeløp vises. Her vises også utvikling i tap, og hvilke nedskrivninger som er gjennomført.

Banken har ikke endret sin generelle praksis for kredittvurdering og benytter samme modeller/praksis som for tidligere år. Dette gjelder også for avsetninger for tap. Endrede generelle økonomiske utsikter i forhold til forrige år kan allikevel medføre noe endring ved vurderingen nye utlån. En stor andel av bankens utlån er gitt med sikkerhet i boliger i bankens primærområde. Historisk sett har banken lite tap på disse utlånene, og det er fortsatt bankens vurdering at det er lite sannsynlige med vesentlige tap knyttet til disse utlånene. Det er også bankens vurdering at bankens primærområde er mindre preget av opp og nedgangstider en generelt i Norge, og kreditt risikoen derfor er mer stabil her enn i pressområdene.

Banken har en betydelig obligasjonsportefølje (se note 19). Banken har en policy om å investere i obligasjoner med god kredittverdighet, og i hovedsak i papirer med flytende rente. Banken har også en øvre ramme for hvor mye som av forvaltingskapitalen som kan plasseres i obligasjoner (per 31.12.10 maksimalt 1 600 mill. kroner).

En generell økning i kreditt risiko knyttet til obligasjoner, vil påvirke verdier vurderingen av denne porteføljen. Generelt vil en økning i kreditt risikoen redusere verdien av obligasjonsporteføljen. I tillegg vil kreditt verdigheten til den enkelte obligasjonsutsteder påvirke verdien av obligasjonen. En generell økning i kreditt risikopremien på 1,5 % på en portefølje på ca 1 600 millioner med i snitt 3 års løpetid vil ha en negativ effekt på verdien av porteføljen med ca 70 mill. kroner

Banken har ikke grunnlag for å si at prisingen av obligasjonsporteføljen per 31.12.10 ikke reflekterer sannsynlig kreditt risiko i porteføljen i kommende regnskapsår.

2.2 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko knyttet til om banken kan betale sine forpliktelser når de forfaller. Det vises til note 34 som viser en oppstilling for når balansepostene forfaller og omtaler bankens strategi knyttet til likviditetsrisiko. Banken har som strategi på å hente mye av sin funding gjennom langsiktige lån. Banken har også løpende arbeidet for å ha god likviditet, og har en målsetning om å ha likvider for å dekke forfall på innlån 1 år frem i tid.

2.3 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko knyttet til endringer i markedspriser. For banken gjelder dette i hovedsak endringer i rentenivå, og dels endringer i aksje/obligasjonsverdier. Note 35 viser en oversikt over balansepostene og når en renteendring vil kunne gjennomføres. Banken har som målsetting å være minimalt utsatt for risiko knyttet til endringer i rentenivå. Banken benytter seg derfor av rentebytteavtaler for å sikre seg mot renterisiko knytte til fastrenteavtaler på utlån eller innlån, en oversikt over de samlede rentebytteavtaler og deres verdi vises i note 24.

Når det gjelder bankens obligasjoner er dette for alle vesentlige poster obligasjoner med flytende rente (note 19), som i liten grad er utsatt for markedsrisiko.

Banken har markedsrisiko knyttet til aksjekurser, denne er begrenset gjennom at styret har definert en fastsatt en ramme for investering i aksjer, grunnfond og aksjefond, som er klassifisert som omløpsmidler, til maksimalt 100 mill. kroner. For en oversikt over bankens investeringer i aksjer/fond se note 20, og note 6. I perioder med store svingninger er det større risiko knyttet til investeringer i verdipapirer med variabel avkastning, enn alternative plasseringer. De siste årene har vært preget av store svingninger, og dette kan fortsette i 2011, slik at markedsrisikoen knyttet til verdipapirer med variabel avkastning er betydelig. Banken har en forholdsvis liten andel av sin kapital investert i omløpsaksjer ved utgangen av 2010 (71,2 mill kroner)

Note 2 Kritiske estimater og vurderinger.

Tap på utlån, obligasjoner og garantier (note 17)

Banken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen årlig og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt mer enn 11 dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt i note 17. Banken avsetter for spesifiserte tap dersom det foreligger en objektiv informasjon på redusert kredittkvalitet i form av redusert betalingsevne eller sikkerhetsverdi etter at lånet har blitt bevilget. Redusert kredittkvalitet er definert som en nedgradering i risikoklassifiseringssystemet. Slik informasjon kan være betalingshistorikk, og informasjon om debitors betalingsevne. Spesifiserte tap beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av spesifiserte tap. Senere renteendringer hensyntas for låneavtaler med flytende rente.

Uspesifiserte tapsavsetninger beregnes på undergrupper av utlån der det foreligger objektiv informasjon som viser at kreditt risikoen har økt etter at kreditte er bevilget, men hvor det ikke er mulig å gjennomgå alle engasjementer på individuell basis eller informasjonen ikke lar seg spesifisere på engasjementsnivå. Slik informasjon kan være negativ utvikling i risikoklassifisering eller informasjon om negativ utvikling i sikkerhetsverdier, lønnsomheten i en bransje, eller grupper av debitors betalingssevne.

Vurdering av tapsavsetninger vil alltid baseres på en betydelig grad av skjønn. Prediksjoner basert på historisk informasjon kan vise seg å bli feil fordi man aldri kan vite med sikkerhet hvilke relevans historiske data har som beslutningsgrunnlag. I mange tilfeller vil sikkerheter måtte realiseres i lite likvide markeder og prisfastsettelsen kan derfor være beheftet med betydelig usikkerhet.

Banken har ikke endret sin generelle praksis for kredittvurdering og benytter samme modeller/praksis som for tidligere år. Dette gjelder også for avsetninger for tap. Det er bankens vurdering at bankens primærområde er mindre preget av opp og nedgangstider en generelt i Norge, og tapene knyttet til utlån til kunder derfor vil variere mindre enn i pressområdene. Utlån til kunder utgjør en svært vesentlig del av bankens samlede eiendeler og en økning i tap knyttet til denne posten vil derfor ha betydelige effekter på bankens resultater. F. eks vil en økning på årlige tap i % av utlån til kunder til 1 % øke årlige tapskostnader fra 2010 sitt nivå på 26 mill til 107 mill. kroner. Bankens estimater viser at de tapsavsetninger som er gjort sannsynligvis vil være dekkende.

1.2 Virkelig verdi egenkapitalinteresser (note 20 og 40)

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. For eiendeler som klassifiseres som tilgjengelig for salg vil ikke dette nødvendigvis være tilfellet. Tilsvarende vil markedsverdier for eiendeler og forpliktelser som regnskapsføres til amortisert kost og som fremkommer i noter, kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller

andre beregningsmetoder. Slike vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. Med unntak for noen få aksjer er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. I noen tilfeller der likviditeten er dårlig og det fremkommer større uforklarte prisbevegelser rundt årsskiftet, vil kursen kunne være fastsatt som volumvektet gjennomsnitt over en tidsperiode, vanligvis desember.

Verdien av bankens verdipapirer med variabel avkastning er vurdert til 248 mill. kroner ved årsskiftet. Herav utgjør aksjer i Terra Gruppen 137 mill. kroner, og aksjer i Nets Holding AS 27 mill. kroner. Ved en endring i verdisettingen av Terra Gruppen vil derfor banken være utsatt for risiko. Den siste emisjonskursen (30.4.2010), samt en vurdering av verdijustert egenkapital i gruppen er her lagt til grunn for verdisettingen i Terra Gruppen. Ved verdisettingen av Nets Holding AS er verdivurderingen som er gjort i forbindelse med fusjonen mellom Nordito AS og PBS AS langt til grunn. Banken anser det ikke som sannsynlig at verdien av aksjene i Terra Gruppen eller Nets Holding AS vil endre seg vesentlig i det kommende regnskapsår. Når det gjelder bankens omløpsaksjer anses det som sannsynlig at disse vil følge den generelle børsutviklingen.

1.3 Virkelig verdi av derivater (note 24)

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

Note 3 Endringer i konsernstruktur

Totens Sparebank kjøpte i løpet av 2010 selskapene Storgata 8 Eina AS og 51 % av Terra Eiendomsmegling Innlandet AS. I tillegg er selskapet Totens Sparebank Boligkreditt AS etablert høsten 2010. Storgata 8 Eina AS eier lokalet hvor banken driver sin virksomhet på Eina Terra Eiendomsmegling Innlandet AS driver eiendomsmegling i Elverum, og har i tillegg overtatt ansvaret for Gjøvik og Toten Eiendom AS sin meglervirksomhet i Hamar. Totens Sparebank Boligkreditt AS har foreløpig ikke startet med sin hovedvirksomhet, som vil være å formidle lån med sikkerhet i eiendom, og utstede panteobligasjoner med særslikt sikkerhet (OMF).

	Storgata 8 Eina AS	Terra Eiendomsmegling Innlandet AS
Kostpris (kjøp av aksjer)	1 807 869	3 658 385
Merverdi utover bokført egenkapital ved kjøp	1 184 862	3 414 369
Allokering av merverdier:		
Verdi av eiendommer utover bokført verdi	1 184 862	
Uspesifiserte merverdier		3 414 369

Regnskapene for Storgata 8 Eina AS og Terra Eiendomsmegling Innlandet AS er ikke endret for merverdier. Merverdien er konsolidert inn i konsernet og medfører en økning i verdien av varige driftsmidler og goodwill. Tilsvarende er økte avskrivninger under IFRS tatt hensyn til ved konsolideringen av selskapene.

Bankens derivater er sikringsinstrumenter og en endring i verdien på disse vil derfor i stor grad samsvare med verdiendringer på sikringsobjektet og ha begrenset effekt på bankens finansielle stilling.

1.4 Immaterielle eiendeler (note 22)

Nedskrivningstester av immaterielle eiendeler er i hovedsak basert på nediskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Det vil alltid være betydelig usikkerhet knyttet til kontantstrømestimer, og i noen tilfeller vil også metodene for tilordning av kontantstrømmer til ulike eiendeler være beheftet med usikkerhet.

Bankens immaterielle eiendeler på 4,1 mill. kroner er ikke en vesentlig post av bankens eiendeler. Banken er derfor lite utsatt for risiko knyttet til vurderingen av disse.

1.5 Pensjoner (note 10)

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimer herunder; avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i grunnbeløpet og den generelle utviklingen i antall uføretrygdede og levealder er av stor betydning. Usikkerheten er i stor grad knyttet til bruttoforpliktelsen og ikke til den nettoforpliktelsen som fremkommer i balansen. Estimaterendringer som følge av endringer i nevnte parametre vil i stor utstrekning periodiseres over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid og ikke belaste resultatregnskapet umiddelbart slik som andre estimaterendringer.

Tidligere avsetninger for fremtidige forpliktelser knyttet til AFP har blitt tilbakeført i løpet av 2010. Dette gjelder dog ikke for avsetninger som dekker de som hadde begynt å ta ut AFP ved inngangen av året. Dette har medført en resultatforbedring i 2010 på 15 mill. kroner i forhold til hvis eksisterende ordning hadde blitt videreført. Per 31.12.2010 er det derfor kun regnskapsmessig avsatt for å dekke bedriftens fremtidig AFP-forpliktelser for aktive AFP pensjonister.

Note 4 Segmentinformasjon

Banken har to strategiske forretningsområder, som rapporteres til ledelsen. Dette er privatmarkedet og bedriftsmarkedet. I noten nedenfor vises tilsvarende segmentinformasjon som rapporteres til ledelsen i banken. Personkunder som følges opp via næringsavdelingen inngår i bedriftsmarkedet. Det er vår vurdering at det ikke foreligger vesentlig forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester som inngår i bankens hovedmarkeder.

	2010			
	Privat- marked	Bedrifts- marked	Ufordelt	Sum
Resultatregnskap				
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	107 547	93 515	17 180	218 241
Netto andre driftsinntekter	24 461	9 190	39 005	72 656
Driftskostnader	43 383	8 386	84 168	135 937
Driftsresultat før tap	88 625	94 319	-27 983	154 960
Tap på utlån	520	35 869	0	36 389
Nedskrivinger	0	0	-29 765	-29 765
Driftsresultat før skatt	88 105	58 450	1 782	148 337
Skatt	24 669	16 366	-10 353	30 683
Resultat etter skatt	63 436	42 084	12 135	117 655
Balanse				
Netto utlån til kunder	6 836 208	3 593 816	258 507	10 688 531
Andre eiendeler	0	0	2 154 848	2 154 848
Sum eiendeler per segment	6 836 208	3 593 816	2 413 355	12 843 379
Innskudd fra og gjeld til kunder	3 625 689	1 546 398	242 840	5 414 927
Annen gjeld	0	0	6 604 260	6 604 260
Sum gjeld	3 625 689	1 546 398	6 847 100	12 019 187
Egenkapital	0	0	824 193	824 193
Sum gjeld og egenkapital per segment	3 625 689	1 546 398	7 671 292	12 843 379

	2009			
	Privat- marked	Bedrifts- marked	Ufordelt	Sum
Resultatregnskap				
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	114 817	84 528	16 993	216 338
Netto andre driftsinntekter	20 314	8 298	67 732	96 344
Driftskostnader	37 330	8 386	104 784	150 500
Driftsresultat før tap	97 801	84 440	-20 060	162 182
Tap på utlån	3 603	18 572	0	22 175
Nedskrivinger	0	0	797	797
Driftsresultat før skatt	94 198	65 868	-20 857	139 211
Skatt	26 375	18 443	-7 731	37 088
Resultat etter skatt	67 823	47 425	-13 126	102 123
Balanse				
Netto utlån til kunder	6 732 823	3 189 486	312 399	10 234 708
Andre eiendeler	0	0	1 959 914	1 959 914
Sum eiendeler per segment	6 732 823	3 189 486	2 272 313	12 194 622
Innskudd fra og gjeld til kunder	3 368 924	1 517 449	61 911	4 948 285
Annen gjeld	0	0	6 483 546	6 483 546
Sum gjeld	3 368 924	1 517 449	6 545 457	11 431 831
Egenkapital	0	0	762 791	762 791
Sum gjeld og egenkapital per segment	3 368 924	1 517 449	7 308 248	12 194 622

Note 5 Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10 144	6 533	10 144	6 533
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	477 505	503 122	475 171	502 292
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	40 414	40 475	40 414	40 475
Sum Renteinntekter	528 063	550 130	525 729	549 300
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	23 793	26 189	23 793	26 189
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	100 902	112 738	99 748	112 240
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	158 955	173 057	158 955	173 057
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	19 715	14 831	19 715	14 831
Andre rentekostnader og lignende kostnader	6 457	6 976	6 479	6 976
Sum Rentekostnader	309 821	333 791	308 690	333 294
Netto Rente- og Kredittprovisjoner	218 241	216 338	217 039	216 006
Herav inntektsførte renter og provisjoner på engasjement hvor det er foretatt nedskrivninger	3 339	2 829	3 339	2 829

Note 6 Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer til virkelig verdi over resultatet og driftsresultat fra ordinær drift	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	2 174	42 500	2 174	42 500
Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	7 147	10 725	7 147	10 725
Valuta og finansielle derivater	-357	-821	-357	-821
Sum	8 964	52 404	8 964	52 404

Banken har ingen tradingportefølje, og alle verdiendringer knytter seg til verdipapirer som ble øremerket til kategorien virkelig verdi over resultatet ved første gangs registrering. Finansielle verdipapirer som måles til virkelig verdi over resultatet har en vesentlig betydning for Totens Sparebank sitt resultat og stilling. Bankens resultater påvirkes i stor grad av svingninger i verdiene på aksje- og obligasjonsporteføljen.

	Morbank	
	2010	2009
Driftsresultat	148 337	139 211
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer til virkelig verdi over resultatet.	8 964	52 404
Netto gevinst på langsiktige investeringer i verdipapirer	29 766	797
Utbytte	7 707	999
Resultateffekt av endringer avtalefestet pensjon etter lovendring inkl. amortisering av estimatgevinst	15 028	0
Gevinst ved salg av forretningseiendom	9 894	0
Driftsresultat fra ordinær bankdrift	76 979	86 605

Note 7 Andre driftsinntekter	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Øvrige gebyrer	7	135	7	135
Andre inntekter	525	126	2 511	1 772
Meglerprovisjon	0	0	21 080	9 060
Inntekter tildelt fra Visa Norge Bankgruppen (engangsutbetaling)	0	2 377	0	2 377
Gevinst ved salg av eiendom	9 894	0	9 894	0
Driftsinntekter faste eiendommer	1 544	1 682	3 470	1 892
Sum andre driftsinntekter	11 970	4 320	36 962	15 237

Ved salg av forretningseiendommen Storgt.7 på Gjøvik ble det en gevinst på 9,9 mill.

Note 8 Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Betalingsformidling	25 718	24 561	25 718	24 561
Provisjoner sparing- og plasseringsprodukter	5 538	4 459	5 538	4 459
Provisjon fra TerraBoliKreditt	2 935	1 009	2 935	1 009
Forsikringstjenester	15 143	13 335	15 143	13 335
Annen virksomhet	641	717	641	717
Garantiprovisjon	4 369	4 521	4 369	4 521
Sum inntekter	54 343	48 602	54 343	48 602

Note 9 Lønn og personalkostnader	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Lønn	60 221	57 722	67 063	60 846
Pensjoner (note 7)	-2 900	11 449	-2 619	12 103
Sosiale kostnader	10 515	10 165	11 503	10 821
Sum	67 836	79 336	75 947	83 770
	2010	2009	2010	2009
	129	129	143	136
Antall ansatte pr 31.12				
Gjennomsnittlig årsverk	122	120	131	127

Oversikt over lån, lønn og andre godtgjørelser til bankens ledelse og styret 2010

	Morbank				Konsern			
	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstillelser	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstillelser
Ledende ansatte:	4 600	501	1 545	14 603	4 600	576	1 545	14 603
Adm. banksjef, Herbjørn Johan Steinsvik	1 269	242	601	3 813	1 269	272	601	3 813
Banksjef stab, Stig Håvard Blikseth	810	59	207	2 250	810	59	207	2 250
Banksjef kreditt, Torleif Lilløy	904	70	214	2 212	904	115	214	2 212
Banksjef marked, Monika Solberg	808	71	239	2 868	808	71	239	2 868
Banksjef finans, Paul Tormod Stenberg	808	59	285	3 460	808	59	285	3 460
Styret (inkl. varamedlemer):		606		5 978		606		5 978
Leder Ole Festad Lund		130		1 910		127		1 910
Nestleder Geir Stenseth		80		1 255		80		1 255
Styremedlem Sissel Slettum Bjerke		70				70		
Styremedlem Lise Tollefsrud		70				70		
Styremedlem Steinar Nordengen		70				70		
Styremedlem Magne Torpen		70				70		
Styremedlem Jan Sverre Seierstad (ansattes representant)		70		912		70		912
Styremedlem Ann Kristin Haugen (varamedlem ansatte)		33		1 461		33		1 461
Varamedlemmer		14		441		14		441
Kontrollkomité		220		98		220		98
Leder av kontrollkomite, Ketil Randen Sveen				80				80
Medlem av kontrollkomite, Åse Sandberg Hovden		50				50		
Medlem av kontrollkomite, Inger Rian		50				50		
Varamedlem av kontrollkomite, Jan Kåre Testad		40		98		40		98
Forstanderskapet		181		23 568		181		23 568
Forstanderskapets leder; Roar Løken Lunder		40				40		
Lån til andre ansatte				160 362				160 362

Oversikt over lån, lønn og andre godtgjørelser til bankens ledelse og styret i 2009

	Morbank				Konsern			
	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstillelser	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstillelser
Ledende ansatte:	4 631	345	1 572	11 443	4 631	420	1 572	11 443
Adm. banksjef, Herbjørn Johan Steinsvik	1 281	202	683	2 975	1 281	232	683	2 975
Banksjef stab, Stig Håvard Blikseth	837	33	198	2 250	837	33	198	2 250
Banksjef kreditt, Torleif Lilløy	907	34	195	20	907	79	195	20
Banksjef marked, Monika Solberg	805	42	200	3 006	805	42	200	3 006
Banksjef finans, Paul Tormod Stenberg	801	34	295	3 192	801	34	295	3 192
Styret (inkl. varamedlemer):		595		10 594		595		10 594
Leder Ole Festad Lund		127		1 910		127		1 910
Nestleder Geir Stenseth		73		2 700		73		2 700
Tidl nestleder Wenche Aamodt Furuseth		23				23		
Styremedlem Sissel Slettum Bjerke		67				67		
Styremedlem Lise Tollefsrud		47				47		
Styremedlem Steinar Nordengen		47				47		
Styremedlem Arild N.Ødegaard		8				8		
Styremedlem Magne Torpen		67				67		
Tidl nestleder Vegard Thune		20				20		

Oversikt over lån, lønn og andre godtgjørelser til bankens ledelse og styret 2009

	Morbank				Konsern			
	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstillelser	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstillelser
Styremedlem Jan Sverre Seierstad (ansattes representant)		47		1 021		47		1 021
Styremedlem Ann Kristin Haugen (varamedlem ansatte)		66		1 532		66		1 532
Varamedlemmer		5		467		5		467
Kontrollkomité		210		221		210		221
Leder av kontrollkomite, Ketil Randen Sveen		77				77		
Medlem av kontrollkomite, Åse Sandberg Hovden		50				50		
Medlem av kontrollkomite, Inger Rian		47				47		
Varamedlem av kontrollkomite, Jan Kåre Testad		37		221		37		221
Forstanderskapet		171		23 568		171		23 568
Forstanderskapets leder; Roar Løken Lunder		30		130		30		130
Lån til andre ansatte				133 041				133 041

Adm. banksjef har tre lån med forskjellig effektiv rente i 2010 på henholdsvis 3,5 %, 2,1% og 3,32%. To av lånet løper til 31.12.2034, mens ett byggelån skal revurderes innen 19.08.2011. Adm. banksjef har i tillegg en personlig kreditt med en rentesats på 17,1 %. Kreditten skal revurderes 29.01.2011.

Styreleder har en driftskreditt med en rentesats på 6,35 % for 2010. Kreditten skal revurderes 29.01.2011. Styreleder har et lån med en effektiv rente på 5,64% i 2010, som skal nedbetales innen 30.06.2013. I tillegg har styrelederen et lån som har en effektiv rente i 2010 på 4,14%, som skal nedbetales innen 1.12.2029.

Adm. banksjef har benyttet seg av sin førtidspensjonsordning som ga mulighet for pensjonsalder ved fylte 62 år, med ytelse tilsvarende 70 prosent av lønn og annen frem til fylte 67 år. Adm banksjef fratrådte sin stilling 3.1.2011. Netto pensjonskostnad i 2010 for denne førtidspensjonen utgjør kr 3.738.742. Ledergruppen inkludert ny adm. banksjef fra 3.1.2011, har samme pensjonsordning som gjelder generelt i foretaket. Ny ansatt adm. banksjef har ved oppsigelse fra selskapets side rett til etterlønn i 12 mnd utover oppsigelsestiden på 6 mnd. Inntekt fra lønnet arbeid i etterlønsperioden skal komme til fradrag i etterlønnen.

Tillitsvalgte har ikke pensjonsordning.

Ledende ansatte er ikke gitt avtaler av banken som gir de rett til å kjøpe egenkapitalbevis til annet en markedsverdi.

Ingen ansatte eller tillitsvalgte har avtale om etterlønn ved fratredelse eller egen særskilt avtale om vilkår for oppsigelse.

Rentesubsidiering ved lån til ansatte er beregnet til kr 844.040. Ved beregningen av rentesubsidier på lån til ansatte er det tatt utgangspunkt i differansen mellom lånerente og den rentesats som gir grunnlag for fordelsbeskatning. Ordningen er felles for alle ansatte.

Under gitte betingelser er det en generell bonusordning i banken hvor de ansatte får utbetale en bonus gitt som egenkapitalbevis i banken. I 2009 utgjorde dette kr 30.000 per ansatt, og for 2010 kr 30.000. Beløpet er forholdsmessig redusert for de som har en lavere stillingsandel, eller har vært ansatt deler av året.

Forstanderskapets leder har en fast årlig godtgjørelse, øvrige medlemmer av forstanderskapet har en godtgjørelse på 1 500 kr per møte.

Godtgjørelse til valgt revisor	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Lovpålagt revisjon	497,8	483,8	701,0	582,3
Andre attestasjonstjenester		294,3		294,3
Annen bistand	160,3	248,9	268,2	352,4
Sum godtgjørelse til revisor	658,1	1 027,0	969,2	1 229,0

Godtgjørelse til revisor inkluderer merverdiavgift.

Note 10 Pensjonsforpliktelser overfor ansatte og tillitsvalgte

Banken har en kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning som gir de ansatte rett til 70 % av sluttlønn når de ansatte pensjoneres (67 år).

I tillegg har de ansatte mulighet til å benytte avtalefestet pensjon og gå ut i pensjon fra 62 år. Bankens benytter Vital Livsforsikring til å administrere og drifte bankens pensjonsordning, unntatt for avtalefestet pensjon hvor banken selv løpende finansierer ordningen. Pensjonsmidlene i ordningen er forvaltet av Vital Livsforsikring i henhold til de gjeldende regler for forvaltning av pensjonsmidler. Bankens har ingen direkte innvirkning på forvaltningen av midlene.

Toten Sparebank er pliktig til å ha obligatorisk tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Den ovenfor beskrevne ordning tilfredsstiller de krav som stilles i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Adm. banksjef har benyttet seg av sin førtidspensjonsordning som ga mulighet for pensjonsalder ved fylte 62 år, med ytelse tilsvarende 70 prosent av lønn og annen godtgjørelse frem til fylte 67 år.

Netto pensjonsmidler

Konsernet har en kollektiv pensjonsordning overfor 156 ansatte, herav 151 i morbanken. De ansatte har rett til bestemte fremtidige pensjonsytelser (ytelsesplaner). Ordningen administreres via en kollektiv pensjonsforsikring.

Pensjonsforpliktelser

Konsernet har en generell avtale om førtidspensjonering gjennom AFP-ordningen. Staten dekker en andel av pensjonen.

Bankens andel av avtalen finansieres direkte over drift. Banken har pr. 31.12.2010 tre førtidspensjonerte.

AFP-ordningen i Norge ble endret i løpet av 2010, dette medførte at tidligere avsatte forpliktelser for AFP ble tilbakeført i løpet av 2010.

Netto hadde dette en resultateffekt i banken i 2010 på ca 15 mill. kroner inkludert avsetning for arbeidsgiveravgift.

	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Periodens pensjonskostnad				
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	9 260	8 094	9 634	8 565
Rentekostnad av påløpne pensjonsforpliktelser	3 447	4 116	3 490	4 169
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-3 440	-3 699	-3 418	-3 677
Amortisering av estimeringstap	-1 453	1 253	-1 378	1 285
Administrasjonskostnader	425	424	425	424
Periodisert arbeidsgiveravgift	1 967	1 260	2 025	1 337
Resultateffekt ved tilbakeføring av AFP-pensjon	-13 105	0	-13 397	0
Netto pensjonskostnad	-2 900	11 449	-2 619	12 103
Balanse pr.	31.12.10	31.12.09	31.12.09	31.12.09
Estimert pensjonsforpliktelse inkl. forventet lønnsøkning	-120 895	-94 308	-123 034	-95 749
Estimert verdi av pensjonsmidler	69 600	62 001	70 067	62 442
Ikke resultatført virkning av forskjell mellom estimert og faktisk	39 919	14 913	40 906	15 250
Forskuddsbetalt arbeidsgiveravgift ved netto pensjonsmidler	-463	-2 581	-693	-2 721
Balanseført netto pensjonsmidler inkl. arbeidsgiveravgift	0	0	0	0
Balanseført pensjonsforpliktelse	-11 838	-19 975	-12 753	-20 778
Av balanseført pensjonsforpliktelse er følgende knyttet til usikrede ordninger:	-10 067	-17 702	-10 097	-16 026
Av estimert total pensjonsforpliktelse er følgende fondert:	-119 205	-80 378	-121 307	-81 148
Av estimert total pensjonsforpliktelse er følgende ufondert:	-1 690	-13 930	-1 727	-14 601
Endring i innregnet netto pensjonsforpliktelse i balansen	2010	2009	2009	2009
Balanseført forpliktelse 01.01	-19 975	-17 058	-20 778	-20 307
Pensjonskostnad	2 900	-11 449	2 657	-12 104
Innbetalt	5 237	8 507	5 366	8 691
Utbetalt over drift	0	25	0	25
Balanseført forpliktelse 31.12	-11 838	-19 975	-12 754	-23 694
Økonomiske forutsetninger	2010	2010	2009	
Ved beregning er følgende forutsetninger lagt til grunn:	Forpliktelser	Kostnader		
Årlig avgang før nådd pensjonsalder				
- for ansatte under 40 år	2,0 %	2,0 %	2,0 %	
- for ansatte over 40 år				
Uttaksprosent AFP	50,0 %	50,0 %	50,0 %	
Diskonteringsrente	4,4 %	4,3 %	4,3 %	
Lønnsregulering	4,3 %	4,5 %	4,5 %	
Regulering av løpende pensjoner	1,3 %	2,0 %	2,0 %	
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	4,0 %	4,3 %	4,3 %	
Forventet avkastning av pensjonsmidler	5,6 %	6,3 %	6,3 %	

Den forventede avkastning er vurdert til ca 5,6% ut fra en antagelse om avkastningen på pensjonsmidlene over tid vil være noe høyere enn diskonteringsrenten. Historisk sett gir plasseringer i aksjer og obligasjoner en høyere avkastning enn diskonteringsrenten, og vi har vurdert denne meravkastningen til ca 1-2% på lang sikt. Reel avkastning for 2010 er ikke kjent ved årsregnskapets avleggelse. Ut i fra utviklingen i rente- og aksjemarkedet antar vi at denne for 2010 vil ligge høyere enn den forventet langsiktige avkastning. Premieinnbetalingen for 2011 er antatt å være ca kr 13.000.000,-.

Utvikling i pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2010	2009	2008	2007	2006
Estimert pensjonsforpliktelse inkl. forventet lønnsøkning	120 895	94 308	96 713	81 905	79 966
Endring i %	28,2%	-2,5%	18,1%	2,4%	33,2%
Estimert verdi av pensjonsmidler	69 600	62 001	56 051	50 049	44 799
Endring i %	12,3%	10,6%	12,0%	11,7%	10,8%

	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Bevegelser i pensjonsforpliktelsen				
<i>Pensjonsforpliktelsen per 01.01</i>	<i>94 308</i>	<i>96 713</i>	<i>95 748</i>	<i>97 954</i>
Årets pensjonsopptjening	9 541	8 094	9 877	8 565
Pensjonsutbetaling	-2 062	-1 744	-2 062	-1 744
Rentekostnader aktive	3 447	4 116	3 500	4 169
Overgang til ny AFP	-11 410	0	-11 666	0
Ikke resultatførte estimatavvik	27 072	-10 467	27 637	-13 196
<i>Pensjonsforpliktelsen per 31.12</i>	<i>120 895</i>	<i>94 308</i>	<i>123 034</i>	<i>95 748</i>
Bevegelser i pensjonsmidler				
<i>Pensjonsmidler per 01.01.</i>	<i>62 001</i>	<i>56 051</i>	<i>62 443</i>	<i>56 408</i>
Totalt innbetalt	3 462	7 042	3 586	7 226
utbetalte pensjoner	-1 232	-1 299	-1 232	-1 299
forventet avkastning	3 473	3 699	3 499	3 725
forventet avkastning innbetalinger	2 322	-3 397	2 246	-3 474
Administrasjonskostnader	-425	-424	-474	-471
Ikke resultatførte estimatavvik	0	328	0	328
<i>Pensjonsmidler per 31.12.</i>	<i>69 600</i>	<i>62 001</i>	<i>70 067</i>	<i>62 443</i>

Sensitivitetanalyse pensjonsberegning

Følgende estimater er basert på fakta og omstendigheter pr. 31. desember 2010, forutsatt at alle andre parametre er konstante. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

	Morbank				Konsern			
	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst		Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst	
	+1%	-1%	1%	-1%	+1%	-1%	1%	-1%
Prosentvis endring i pensjon								
Pensjonsforpliktelse (PBO)	-22%	29%	23%	-17%	-22%	30%	24%	-17%
Periodens netto pensjonskostnader	-24%	31%	40%	-29%	-23%	31%	39%	-28%

Note 11 Andre driftskostnader

	2010	2009	2010	2009
Fremmede personytelser	3 374	2 912	3 374	2 912
Husleie og kostnader leide lokaler	14 550	13 098	8 262	12 064
Avgift sentrale organisasjoner	2 786	2 653	2 786	2 653
Driftskostnader faste eiendommer	988	1 178	2 279	1 178
Varekjøp	0	0	0	3 085
Andre kostnader	10 136	8 537	17 881	10 019
<i>Sum andre driftskostnader</i>	<i>31 834</i>	<i>28 379</i>	<i>34 582</i>	<i>31 911</i>

Note 12 Netto tap på utlån og garantier

	Utlån		Garantier	
	2010	2009	2010	2009
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	16 330	-813	500	0
+Periodens endring i gruppenedskrivninger	2 458	6 252	0	0
+Konstaterte tap hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	9 619	14 726	0	0
+Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er gjort individuelle nedskrivninger	9 765	2 283	0	0
- inngang på tidligere konstaterte tap	2 282	273	0	0
<i>Periodens tapskostnader</i>	<i>35 889</i>	<i>22 175</i>	<i>500</i>	<i>0</i>

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som endelig tappt av banken.

	2010	2009
Konstaterte tap utlån	19 384	17 010
Konstaterte tap garantier	0	0
<i>Sum</i>	<i>19 384</i>	<i>17 010</i>

Individuelle nedskrivninger på utlån

Individuelle nedskrivninger på utlån er avsetning til dekning av inntrådte tap på engasjement som er identifisert som tapsutsatte på balansedagen.

	Utlån		Garantier	
	2010	2009	2010	2009
<i>Individuelle nedskrivninger 01.01</i>	<i>15 004</i>	<i>15 817</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
- Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt nedskrivninger	9 619	14 726	0	0
+Økte nedskrivninger i perioden	9 905	3 019	0	0
+Nye nedskrivninger i perioden	16 581	11 400	500	0
- Tilbakeføring av nedskrivninger i perioden	537	506	0	0
<i>Individuelle nedskrivninger 31.12</i>	<i>31 334</i>	<i>15 004</i>	<i>500</i>	<i>0</i>

Av de individuelle nedskrivningene er 4.000.000 knyttet til kredittinstitusjoner og 27 334 000 til utlån til kunder. Se også note 16 og 17

Nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivninger på grupper av utlån er avsetning til dekning av tap som er inntruffet på engasjementer som ikke er identifisert og vurdert etter reglene om individuelle nedskrivninger.

	Utlån		Garantier	
	2010	2009	2010	2009
Nedskrivning på grupper av utlån 01.01	37 925	31 673	0	0
+/- Periodens gruppe nedskrivning	2 458	6 252	0	0
<i>Nedskrivning på grupper av utlån 31.12</i>	<i>40 383</i>	<i>37 925</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Note 13 Netto tap på langsiktige investeringer i verdipapirer

	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Nedskrivning av aksjer i Jubel Event AS	0	170	0	170
Nedskrivning av aksjer i Sikon Øst ASA	0	2 100	0	2 100
Nedskrivning av aksjer i Gjøvik og Toten Eiendom AS	0	1 282	0	500
Nedskrivning av aksjer i Totens Sparebank Service AS	-301	306	0	0
Gevinst ved avvikling av Mjøsen Finans AS	0	-854	0	0
Gevinst ved salg av Nordito AS	-29 743	0	-29 743	0
Gevinst ved avvikling av Toten Økonomitjenester AS	0	-2 174	0	22
Diverse aksjer	278	-33	278	-33
<i>Sum verdifall innregnet i resultatet</i>	<i>-29 766</i>	<i>797</i>	<i>-29 465</i>	<i>2 760</i>

Regnskapsmessig gevinst vises med negativt tall, og regnskapsmessig tap med positive tall

Note 14 Skatt

	Morbank		Konsern	
	2010	2009	2010	2009
Skattekostnad				
Årets betalbare skatt	26 600	27 770	27 867	27 770
Justering for tidligere år	-226	-188	-98	-188
Endring midlertidige forskjeller	4 309	9 506	4 302	9 407
<i>Sum skattekostnad i resultatregnskapet</i>	<i>30 683</i>	<i>37 088</i>	<i>32 071</i>	<i>36 989</i>

Avstemming av skattekostnad mot resultat før skatt

	2010	2009	2009	2009
Resultat før skattekostnad	148 337	139 210	153 121	138 803
Skatt basert på gjeldende skattesats (28%)	41 534	38 979	42 790	38 868
Formuesskatt	1 200	1 100	1 200	1 100
Ikke fradragsberettigede kostnader	209	1 173	213	1 194
Skattefrie inntekter	-12 354	-4 028	-12 354	-4 036
For mye(-)/lite avsatt tidligere år	-226	-187	-98	-187
Effekt avrundning og eliminerings	320	50	320	48
<i>Skattekostnad</i>	<i>30 683</i>	<i>37 088</i>	<i>32 072</i>	<i>36 989</i>
<i>Effektiv skattesats</i>	<i>21%</i>	<i>27%</i>	<i>21%</i>	<i>27%</i>

Bankens effektive skattesats er redusert i 2010 i forhold til i 2009. Dette skyldes i hovedsak at utbytte og gevinst knyttet til investeringer i aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning i hovedsak er unntatt skatteplikt. På disse postene var det i 2010 en betydelig positiv resultateffekt, mot en mer moderat effekt i 2009.

Utsatt skatt og skattefordel

Netto utsatt skatt eller skattefordel beregnes på grunnlag av de forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret. Det er beregnet utsatt skatt vedrørende forskjeller knyttet til:

	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Positive forskjeller:				
Obligasjoner og finansielle instrumenter	653	0	653	0
Sum	653	0	653	0
Negative forskjeller:				
Obligasjoner og finansielle instrumenter	3 283	1 636	3 283	1 636
Varige driftsmidler	2 506	6 917	2 185	6 739
Gevinst- og tapskonto	-5 363	-1 014	-5 363	-1 014
Pensjonsforpliktelser	14 941	22 563	15 197	23 366
Fremførbart underskudd	0	0	976	3 346
Sum negative forskjeller	15 366	30 102	16 278	34 073
Netto forskjeller etter utligning	-14 713	-30 102	-15 625	-34 073
Endring midlertidige forskjeller	15 389	33 949	18 448	33 676
Balanseført utsatt skatt	0	0	282	0
Balanseført utsatt skattefordel	4 120	8 429	5 314	9 540

Note 15 Resultat per egenkapitalbevis

Overskudd fordeles mellom egenkapitalbeviserne og sparebankens fond i forhold til deres andel av bankens egenkapital korrigert for fond for urealiserte gevinster. Egenkapitalbevisernes andel av egenkapitalen utgjøres av summen av eierandelskapital, overkursfond og utjevningfond i prosent av total egenkapital fratrukket fond for urealiserte gevinster. For 2010 var eierkapitalbeviserens andel 61,49%, for 2011 vil tilsvarende andel være 60,14%.

Egenkapitalbevisernes andel av årsresultatet i 2010, korrigert for avsetning til fond for urealiserte gevinster, utgjør totalt 124,9 mill. kroner. Etter IFRS skal resultat per egenkapitalbevis beregnes ut fra et veid snitt av antall egenkapitalbevis i løpet av året. Dette tilsvarer i 2010 kr 16,68 per egenkapitalbevis.

Det er i morbanken foreslått at det avsettes 33,5 mill. kroner til utbytte og overføres 38,6 mill. kroner til utjevningfond. Foreslått utbytte tilsvarer kr. 7,75 per egenkapitalbevis. Banken har i løpet av 2010 utbetalt 30,3 mill kroner i utbytte. Dette tilsvarer 7,00 kroner per utstedte egenkapitalbevis.

	2010	2009
Årets resultat	117 654 173	102 122 536
Egenkapitalbeviserens andel i %	61,49%	62,81%
Egenkapitalbeviserens andel av resultatet korrigert for avsetning til fond for urealiserte gevinster	72 113 444	63 879 178
Antall egenkapitalbevis (veid snitt)	4 323 200	4 323 200
Resultat per egenkapitalbevis	16,68	14,78
Antall egenkapitalbevis inkludert tegningsretter (veid snitt)	4 323 200	4 323 200
Utvannet resultat per egenkapitalbevis	16,68	14,78

Note 16 Kredittinstitusjoner – fordring og gjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid/oppsigelsesfrist	408 665	491 370	413 480	491 510
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid/oppsigelsesfrist	64 812	30 534	64 812	30 534
Individuelle nedskrivninger 31.12	-4 000	-2 900	-4 000	-2 900
Sum	469 477	519 003	474 292	519 143
Gjennomsnittrente kredittinstitusjoner (%)	2,11	2,28	2,11	2,28
Misligholdte engasjementer	7 813	8 315	7 813	8 315
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Lån/innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid/oppsigelsestid	115 930	324	40 870	324
Lån/innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid/oppsigelsestid	743 024	859 189	743 024	859 189
Sum	858 954	859 513	783 894	859 513
Gjennomsnittrente kredittinstitusjoner (%)	2,91	3,95	2,91	3,95

Note 17 Utlån og garantier, tap, mislighold og nedskrivninger

Utlån fordelt på fordringstype	31.12.10	31.12.09
Kasse/drifts- og brukskreditter	799 741	721 695
Byggelån	251 697	206 362
Nedbetalingslån	9 694 654	9 356 681
Sum lån før nedskrivninger	10 746 091	10 284 738

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på utlån til kunder

Det beløp som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på utlån pr 31.12.2010 uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer er bokført verdi av utlån hensyntatt tapsavsetninger, garantier og ikke optrukne kredittrammer.

	31.12.10	31.12.09
Bokført verdi utlån (netto etter tapsavsetninger)	10 678 375	10 234 709
Garantier	566 471	428 631
Ikke optrukne kredittrammer	613 459	634 377
Maksimal eksponering for kredittrisiko	11 858 304	11 297 717

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier, kontantdepot eller avtale om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetens verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser eller servitutter. Ved vurdering av sikkerheter i form av verdipapirer og ved vurdering av motpartsrisiko tas det hensyn til estimert effekt av tvangssalg og salgskostnader.

	3.12.10	31.12.09
Estimert virkelig verdi av sikkerhetene for utlån	13 147 965	12 370 421

Det gjøres en rullerende verddivurdering av sikkerhetene for utlån, og verdien av sikkerheter skal som et minimum vurderes hvert 3. år.

Utlån og garantier, tap, mislighold og nedskrivninger fordelt på næring

	Utlån		Garantier		Potensielle eksponering ved f.eks. trekkfasiliteter		Misligholdte engasjementer		Øvrige tapsutsatte engasjementer	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Personmarked	7 694 735	7 538 745	201 572	98 449	225 906	203 207	88 765	106 974	4 361	3 721
Primærnæring	483 094	452 487	15 646	14 984	69 527	72 122	881	5 996	0	0
Industri	142 063	135 662	17 077	40 682	43 351	40 465	173	161	23 150	0
Bygg, anlegg	177 555	291 830	56 912	39 872	47 272	51 061	6 184	6 032	0	0
Varehandel	205 866	206 803	34 616	21 682	34 646	35 611	796	948	7 678	230
Transport	111 114	107 806	24 389	18 321	17 394	16 141	443	0	0	3 108
Eiendomsdrift	1 599 160	1 400 321	201 461	174 716	88 984	105 267	293	4 192	32 394	14 497
Øvrige	332 504	151 084	14 800	19 926	86 378	110 504	777	0	23 252	1 238
Sum	10 746 091	10 284 738	566 471	428 631	613 459	634 377	98 313	124 302	90 836	22 794

	Tap på utlån og garantier		Tap i % av utlån		Individuelle nedskrivninger utlån/garantier		Individuelle nedskrivninger i % av utlån		Nedskrivning på grupper av utlån	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Personmarked	2 646	4 183	0,03 %	0,06 %	5 370	7 960	0,07 %	0,11 %	6 982	6 735
Primærnæring	0	0	0	0	0	0	0	0	581	655
Industri	4 195	30	2,95 %	0,02 %	4 200	0	2,96 %	0	2 157	2 319
Bygg, anlegg	2 201	3 634	1,24 %	1,25 %	0	0	0	0	4 235	4 851
Varehandel	4 699	2 661	2,28 %	1,29 %	2 753	633	1,34 %	0,31 %	1 484	1 678
Transport	0	0	0	0	0	500	0	0,46 %	4 421	5 461
Eiendomsdrift	6 389	2 606	0,40 %	0,19 %	6 760	2 710	0,42 %	0,19 %	8 263	8 147
Øvrige	12 701	2 809	3,82 %	1,86 %	8 752	302	2,63 %	0,20 %	12 260	8 079
Endring nedskrivninger	2 458	6 252	0,02 %	0	0	0	0	0	0	0
Sum	35 289	22 175	0,33 %	0,22 %	27 834	12 104	0,26 %	0,12 %	40 383	37 925

Utlån konsernet er, utenom interne mellomværende, samsvarende med morbanken. Lån til datterselskaper utgjør per 31.12.2010 kr 48 241 (tall i tusen). Tap på utlån til kredittinstitusjoner utgjør kr 1 100 (tall i tusen)

Utlån og garantier fordelt på risikoklasser

Risikoklassifisering er en integrert del av kredittvurderingsprosessen i banken, og for alle vesentlige engasjementer skal det i henhold til bankens rutiner foreligge en risikoklassifisering. Det benyttes en standardisert modell som er felles for både personmarkedet og bedriftsmarkedet, men kriteriene som ligger til grunn for klassifiseringen er vektet forskjellig i de to markedene. Bedriftsmarkedet benytter for hvert av kriteriene flere komponenter som grunnlag for klassifiseringen enn personmarkedet.

Kriterier:	Personmarkedet		Bedriftsmarkedet	
Økonomi	Vekt 40 %	Komponent Gjeldsgrad Brutto inntekt	Vekt 40 %	Komponent Rentabilitet Likviditet Soliditet Finansiering
Sikkerhet	40 %	Sikkerhet	35 %	Sikkerhet
Øvrige faktorer	20 %	Interne faktorer Eksterne faktorer	25 %	Interne faktorer Eksterne faktorer

På grunnlag av de enkelte elementer som inngår i vurderingen, tildeler risikomodellen det enkelte engasjement i en akkumulert risikoklasse på enskala fra A til D, hvor A er beste verdi og representerer dermed laveste risiko.

Fordeling på risikoklasse 2010:

Personmarked

Risikoklasse	Brutto Utlån	Garantier	Potensiell eksp.	Totalt	Fordeling i %	Individuelle nedskrivninger
Akk.risikoklasse A	3 794 788	32 760	149 299	3 976 847	49,64	212
Akk.risikoklasse B	3 733 570	46 559	73 267	3 853 396	48,10	693
Akk.risikoklasse C	136 434	10 790	767	147 991	1,85	3 232
Akk.risikoklasse D	23 922	0	5	23 927	0,30	1 233
Mangelfult klassifisert	6 021	76	2 568	8 665	0,11	0
Totalt	7 694 735	90 185	225 906	8 010 826	100,00	5 370

Næringslivsmarked

Risikoklasse	Brutto Utlån	Garantier	Potensiell eksp.	Totalt	Fordeling i %	Individuelle nedskrivninger
Akk.risikoklasse A	1 532 716	288 942	149 992	1 971 650	50,36	0
Akk.risikoklasse B	1 386 868	182 387	229 596	1 798 851	45,95	10 260
Akk.risikoklasse C	126 013	4 777	6 648	137 438	3,51	12 204
Akk.risikoklasse D	1 976	0	177	2 153	0,05	0
Mangelfult klassifisert	3 783	180	1 138	5 101	0,13	0
Totalt	3 051 356	476 286	387 551	3 915 193	100,00	22 464

Utlån og garantier fordelt på risikoklasser i 2010

Risikoklasse	Brutto Utlån	Garantier	Potensiell eksp.	Totalt	Fordeling i %	Individuelle nedskrivninger
Akk.risikoklasse A	5 327 504	321 703	299 292	5 948 499	49,88	212
Akk.risikoklasse B	5 120 438	228 946	302 863	5 652 247	47,39	10 953
Akk.risikoklasse C	262 447	15 567	7 416	285 430	2,39	15 436
Akk.risikoklasse D	25 898	0	182	26 080	0,22	1 233
Mangelfult klassifisert	9 804	255	3 706	13 765	0,12	0
Totalt	10 746 091	566 471	613 459	11 926 021	100,00	27 834

Utlån og garantier fordelt på risikoklasser i 2009

Risikoklasse	Brutto Utlån	Garantier	Potensiell eksp.	Totalt	Fordeling i %	Individuelle nedskrivninger
Akk.risikoklasse A	5 128 509	238 910	321 996	5 689 415	50,14	43
Akk.risikoklasse B	4 838 953	173 924	290 827	5 303 704	46,74	4 080
Akk.risikoklasse C	275 176	13 592	16 847	305 615	2,69	5 139
Akk.risikoklasse D	25 543	1 950	43	27 536	0,24	2 842
Mangelfult klassifisert	16 557	255	4 664	21 476	0,19	0
Totalt	10 284 738	428 631	634 377	11 347 746	100,00	12 104

Utlån og garantier morbank fordelt etter geografiske områder:

	2010		2009	
	Utlån	Garanti	Utlån	Garanti
Primærområder	7 648 337	425 852	7 322 473	342 650
Øvrige områder	3 097 755	140 619	2 962 265	85 981
Sum	10 746 091	566 471	10 284 738	428 631

Banken har to utlånsejasjement som rapporteres etter reglene for store engasjement til Finanstilsynet (er over 10% av bankens ansvarlig kapital). Dette er et lån gitt med sikkerhet i næringseiendom.

Note 18 Misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Misligholdte engasjementer

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 30 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 30 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

	31.12.10	31.12.09
Misligholdte engasjement 1-3 mnd	28 646	32 243
Misligholdte engasjement 3-6 mnd	8 753	6 856
Misligholdte engasjement 6-12 mnd	13 521	13 330
Misligholdte engasjement over 1 år	47 392	71 873
Brutto misligholdte engasjement	98 312	124 302

Øvrige tapsutsatte engasjementer

Tapsutsatte engasjementer, er engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor det på grunn av kundens økonomiske situasjon er ført nedskrivninger.

	31.12.10	31.12.09
Tapsutsatte engasjementer	90 836	22 794
Nedskrivning	22 966	4 500
Netto tapsutsatte engasjementer	67 870	18 294

Banken har ikke utlån hvor det er reforhandle vilkår som følge av manglende betalingsevne hos kunder.

Forfalte utlån uten nedskrivninger

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditter/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen. Forfalte utlån og overtrekk på kreditter/innskudd blir løpende overvåket. Engasjementer hvor det identifiseres en sannsynlig svekkelse i kundens betalingsevne, blir vurdert for nedskrivning. Slik vurdering blir også gjort for engasjementene som er inkludert i tabellen uten at svekkelse i kundens betalingsevne er identifisert. Forfalte lån hvor det er foretatt nedskrivninger, er ikke inkludert i tabellen.

Forfalt/overtrukket	31.12.10	31.12.09
Forfalte engasjement 1-3 mnd	28 187	32 243
Forfalte engasjement 3-6 mnd	8 754	6 856
Forfalte engasjement 6-12 mnd	12 832	13 268
Forfalte engasjement over 1 år	28 486	30 170
Brutto misligholdte ikke nedskrevne engasjement	78 258	82 537

	31.12.10	31.12.09
Individuelt nedskrevne engasjementer brutto	110 889	64 559
Individuelle nedskrivninger	27 834	12 104
Nettoverdi nedskrevne engasjementer	83 055	52 455
Gruppevis nedskrivninger	40 383	37 925

Note 19 Sertifikater og Obligasjoner

31.12.10						
	Risiko- vekt	Ansk. kost	Balanseført verdi	Markeds- verdi	Gj.snittlig eff. rente	Balanseført verdi 31.12. 2009
Omløpsmidler – til virkelig verdi over resultatet:						
Obligasjoner:						
- Utstedt av andre	10 %	140 047	140 703	140 703	3,06 %	54 807
- Utstedt av andre	20 %	270 358	273 232	273 232	3,65 %	277 536
- Utstedt av andre	100 %	285 585	287 392	287 392	4,77 %	296 770
- Utstedt av andre (ikke børsnotert)	10 %	89 603	90 031	90 031	2,98 %	0
- Utstedt av andre (ikke børsnotert)	20 %	120 986	122 445	122 445	3,48 %	186 015
- Utstedt av andre (ikke børsnotert)	100 %	138 123	131 550	131 550	4,94 %	183 498
SUM		1 044 700	1 045 354	1 045 354	3,06 %	998 626

Verdien av obligasjonene er for alle vesentlige poster basert på kvoterte priser. Av totalt balanseført verdi utgjør børsnoterte verdipapirer 67 %. Av totale utlån i obligasjoner utgjør ansvarlig kapital kr 77.691.045,-. Påløpte ikke utbetalte renter på obligasjoner og sertifikater (6.892.447,92) er bokført under opptjente inntekter og inngår ikke i balanseført verdi på sertifikater og obligasjoner. Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av de enkelte verdipapirenes effektive rente, basert på markedsverdi og gjenværende løpetid.

Note 20 Aksjer, andeler og egenkapitalbevis

31.12.10							
	Aksje- kapital	Antall	Eierandel i %	Ansk.- kostnad	Balanseført verdi	Markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.09
Aksjer eid av morbanken							
Verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet:							
Unoterte aksjer:							
2VK Invest AS	9 592	150 000	0,34 %	33	0	0	
Aberdeen Eiendomsf. Norden/Baltikum ASA	115 061	92 097	0,08 %	883	197	197	
Aberdeen Eiendomsfond Norge II ASA	245 636	74 469	0,03 %	882	396	396	
German Property AS	48 375	190 000	0,39 %	2 000	1 110	1 110	
Norgesinvestor Opportunities AS A	4 409	640	1,16 %	64	86	86	
Norgesinvestor Opportunities AS B	95 431	15 360	1,29 %	1 536	2 060	2 060	
Norgesinvestor Value AS	181	20 000	1,10 %	22	36	36	
Norges Investor Pro AS	136 823	20 000	1,45 %	2 000	2 917	2 917	
NP Eiendominvest	19 412	92 800	0,48 %	928	1 049	1 049	
Scandinavian Clinical Nutrition AB	384	50 000	1,30 %	645	0	0	
Utbyttekapital AS	361	5 334	14,77 %	5 334	5 334	5 334	
Børsnoterte aksjer:							
ABG Sundal Collier ASA	89 453	100 000	0,03 %	840	860	860	
Deep Sea Supply Plc	14 843	70 000	0,06 %	826	840	840	
Gjensidige Forsikring ASA	1 000 000	10 000	0,00 %	586	585	585	
Renewable Energy Corporation ASA	997 152	5 000	0,00 %	712	89	89	
Norsk Hydro ASA	1 780 038	20 000	0,00 %	976	852	852	
Rom Real Ltd. (Oslo Axess)	409 514	66 300	0,02 %	1 456	74	74	
Sevan Marine ASA	105 214	24 000	0,00 %	1 700	156	156	
Aker ASA	2 026 490	14 000	0,02 %	2 003	1 400	1 400	
Statoil ASA	7 971 618	10 000	0,00 %	1 350	1 386	1 386	
Visa-C		1 625		757	669	669	
Visa-A		696		324	287	287	
				25 857	20 381	20 381	21 091

31.12.10							
Aksjer eid av morbanken	Aksje- kapital	Antall	Eierandel i %	Ansk.- kostnad	Balanseført verdi	Markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.09
Egenkapitalbevis:							
Helgeland Sparebank	330 020	38 499	1,17 %	1 997	1 771	1 771	
Hjelmeland Sparebank (ikke børsnotert)	111 770	16 267	1,46 %	1 789	1 513	1 513	
Melhus Sparebank	80 000	11 500	1,44 %	1 894	1 829	1 829	
Nes Prestegjelds Sparebank	45 000	9 526	0,64 %	1 023	724	724	
Nøtterø Sparebank	107 510	2 300	0,21 %	253	212	212	
Sandnes Sparebank	710 581	13 000	0,18 %	2 448	1 190	1 190	
Sparebanken Møre	784 111	4 140	0,05 %	903	857	857	
Sparebanken Pluss	125 000	500	0,04 %	114	89	89	
Sparebanken Øst	207 310	53 440	0,26 %	2 613	2 111	2 111	
				13 034	10 294	10 294	16 539
Fond:							
Warren Wicklund Utbytte		7 040		14 191	16 507	16 507	
Terra Alpha		1 000		1 000	2 339	2 339	
Landkreditt		206 879		20 000	21 683	21 683	
				35 191	40 529	40 529	36 774
Verdipapirer tilgjengelig for salg:							
Unoterte aksjer:							
Nets Holding AS		628 368		27 235	27 235	27 235	
Terra-Gruppen AS	20 003	1 281 041	6,40 %	106 191	137 071	137 071	
Toten Eiendomsportefølje AS	124	1 548 187	12,50 %	2 001	1 625	1 625	
Warren AS	12 215	685	5,61 %	7 502	7 502	7 502	
NorPro AS	21 323	76 076	0,75 %	2 587	2 587	2 587	
Diverse aksjer		22 193		1 150	873	873	
				146 667	176 893	176 893	144 902
				220 749	248 098	248 098	219 306

Aksjer som ikke er ført som tilgjengelige for salg er ført til virkelig verdi over resultatet. Verdien av omløpsaksjer er for alle vesentlige poster basert på kvoterte priser (basert på kurser på Oslo Børs). Verdien av aksjene i Terra-Gruppen AS er basert på siste emisjonskurs, som legger verdijustert egenkapital til grunn. Der det ikke finnes observerbare markedspriser for verdipapirer tilgjengelig for salg, blir verdipapiret vurdert for verdifall på balansedagen. Hvis det ikke finnes indikasjoner på verdifall vurderes eiendelen til historisk kostpris.

Spesifisert beholdningsendring verdipapirer tilgjengelig for salg:

Inngående balanse 01.01	144 902
tilgang	57 729
avgang	-33 093
oppskrivninger ført mot egenkapitalen	7 632
nedskrivninger ført mot resultatet	-278
Utgående balanse 31.12	176 893

Note 21 Opplysninger om konsernselskaper/datterselskaper

	Forret.- kontor	Stemme- /eierandel 2010	Stemme- /eierandel 2009	Bokført verdi	Selskapets egenkapital 31.12.10	Selskapets resultat 2010
Datterselskaper:						
Gjøvik og Toten Eiendom AS	Gjøvik	100,00 %	100,00 %	1 500	465	-832
Totens Sparebank Service AS	Lena	100,00 %	100,00 %	750	719	256
Vallehaven AS	Oslo	100,00 %		19 943	8 584	1 659
Audheimgården AS	Oslo	100,00 %		6 449	3 467	-67
Totens Sparebank Boligkreditt AS	Lena	100,00 %		75 749	76 047	298
Storgata 8 Eina AS	Oslo	100,00 %		1 808	752	129
Terra Eiendomsmegling Innlandet AS	Elverum	51,00 %		4 357	1 021	1 177

Ingen av selskapene er børsnoterte. Datterselskapene er verdsatt i morbankens regnskap etter anskaffelseskostmetoden. Dette medfører at bokført verdi på datterselskap er kostpris på aksjer, redusert for eventuelle nedskrivninger. Storgata 8 Eina AS og Terra Eiendomsmegling Innlandet AS er kjøpt i løpet av 2010. Totens Sparebank Boligkreditt AS er etablert i løpet av 2010. For mer informasjon se note 3

Note 22 Immaterielle Eiendeler

	Morbank				Konsern			
	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Utsatt skattefordel	Totalt	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Utsatt skattefordel	Totalt
<i>Anskaffelseskost 31.12.08</i>	0	18 511	0	18 511	1 750	18 511	0	20 261
Tilgang 2009	0	0	0	0	0	0	0	0
Avgang 2009	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Anskaffelseskost 31.12.09</i>	0	18 511	0	18 511	1 750	18 511	0	20 261
Tilgang 2010	0	0	0		3 414	1 374	0	4 788
Avgang 2010	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Anskaffelseskost 31.12.10</i>	0	18 511	0	18 511	5 164	19 885	0	25 049
<i>Avskrivninger og tap verdifall per 31.12.08</i>	0	14 056	0	14 056	750	14 056	0	14 806
årets avskrivninger	0	4 455	0	4 455	0	4 455	0	4 455
årets nedskrivninger	0	0	0		500	0	0	500
<i>Avskrivninger og tap verdifall per 31.12.09</i>	0	18 511	0	18 511	1 250	18 511	0	19 761
årets avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	
<i>Akkumulerte av og nedskrivninger per 31.12.10</i>	0	18 511	0	18 511	1 250	18 511	0	19 761
<i>Bokført verdi 01.01.09</i>	0	4 455	17 934	22 389	1 000	4 455	8 267	13 722
<i>Bokført verdi 01.01.10</i>	0	0	8 429	8 429	500	0	9 540	10 040
<i>Bokført verdi 31.12.10</i>	0	0	4 120	4 120	3 914	1 374	5 314	10 602
Avskr. sats		25-33%				25-33%		

Andre immaterielle eiendeler er programvare/rettigheter knyttet til bankens it-systemer. Eiendelene avskrives over kontraktens løpetid, eller 3 år. Banken har rett til å benytte programvaren etter kontraktens løpetid. Goodwill avskrives ikke, men vurderes løpende etter antatt verdi. Den utsatt skattefordel har en ubestemt levetid. Banken har ikke balanseført intern utvikling, kun eksterne kjøp. For informasjon om utsatt skattefordel se note 14

Note 23 Varige driftsmidler

	Morbank			Konsern		
	Maskiner, inventar, transportm.	Bygninger etc.	Totalt	Maskiner, inventar, transportm.	Bygninger etc.	Totalt
<i>Anskaffelseskost 01.01.09</i>	37 900	23 228	61 128	39 917	23 228	63 145
Tilgang 2009	2 117	1 272	3 389	2 713	74 752	77 465
Avgang 2009	-604	0	-604	-604	0	-604
<i>Anskaffelseskost 31.12.09</i>	39 413	24 500	63 913	42 026	97 980	140 006
Tilgang 2010	6 749	1 363	8 112	7 526	6 648	14 174
Avgang 2010	-16 920	-21 105	-38 025	-16 920	-21 105	-38 025
<i>Anskaffelseskost 31.12.10</i>	29 242	4 758	34 000	32 632	83 523	116 155
<i>Avskrivninger og tap verdifall per 01.01.09</i>	31 212	6 938	38 150	32 053	6 938	38 991
årets avskrivninger	1 959	1 043	3 002	2 111	1 426	3 537
årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Tilgang akk. Avskrivninger	0	0	0	331	7 333	7 664
Avgang, akk. avskrivninger	372	0	372	372	0	372
<i>Avskrivninger og tap verdifall per 31.12.09</i>	32 799	7 981	40 780	34 123	15 697	49 820
årets avskrivninger	2 202	947	3 148	2 513	3 337	5 850
Tilgang akk. Avskrivninger	0	0	0	363	309	672
Avgang, akk. avskrivninger	-16 920	-7 600	-24 520	-16 920	-7 600	-24 520
<i>Akkumulerte av og nedskrivninger per 31.12.10</i>	18 081	1 328	19 408	20 079	11 743	31 822
<i>Bokført verdi 01.01.09</i>	6 688	16 290	22 978	7 864	16 290	24 154
<i>Bokført verdi 01.01.10</i>	6 613	16 519	23 132	7 902	82 283	90 185
<i>Bokført verdi 31.12.10</i>	11 161	3 430	14 591	12 553	71 780	84 335
Avskrivningssats	10-33%	2-25%		10-33%	2-25%	

Morbanken eier to bedriftshytter på totalt 225 kvadratmeter og med bokført verdi 3,4 mill. kroner. Bedriftshyttene disponeres på like vilkår for alle ansatte.

Leieavtaler

Leieavtaler vedr. driftsmidler er av uvesentlig betydning.

	Årlig husleie	Leieavtalens utløp
Feiring	63	Løpende
Råholt	168	01.06.11
Hamar	400	01.07.12
Lena, Audheimgården	215	31.12.15
Eidsvoll	220	10.11.16
Årlig leie betales fra 10.11.2011.	422	31.12.17
Skreia	381	31.12.17
Eina	1 250	31.12.17
Raufoss	400	01.07.18
Lillehammer	1 252	31.12.20
Gjøvik	4 403	31.12.22
Lena		

Note 24 Finansielle derivater

Per 31.12.2010			Bokførte poster					
	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjons-gjeld	Gjeld til kreditt-inst.	Utlån til kunder	Ført over resultat
Finansielle derivater								
Rentebytteavtaler	3 213 406	14 157	49 659	35 502				-2 160
Avledet derivat tilknyttet renteavtaler	-3 213 406	-14 157			30 186	-6 953	6 916	
Kjøpte rente- og aksjeindeksbytteavtaler	5 590							
Avledet derivat tilknyttet aksjeindeksbytteavtaler	-5 590							
Kjøpte opsjoner tilknyttet indeksobligasjoner	194 408							
Avledet derivat tilknyttet indeksobligasjoner	-194 408	-761			761			
Valutakontrakter for kunder	12 904	-21		21				-21
Totalt		-782	49 659	35 523	30 947	-6 953	6 916	-2 181
Per 31.12.2009			Bokførte poster					
	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjons-gjeld	Gjeld til kreditt-inst.	Gjeld til kunder	Ført over resultat
Finansielle derivater								
Rentebytteavtaler	2 626 596	22 640	32 775	10 135				961
Avledet derivat tilknyttet renteavtaler	-2 626 596	-22 640			14 440	7 239		
Kjøpte rente- og aksjeindeksbytteavtaler	6 175	41	41					
Avledet derivat tilknyttet aksjeindeksbytteavtaler	-6 175	-41					41	
Kjøpte opsjoner tilknyttet indeksobligasjoner	194 408							-861
Avledet derivat tilknyttet indeksobligasjoner	-194 408	-861			861			
Valutakontrakter for kunder	12 904	-111	164	275				-111
Totalt		-972	32 980	10 410	15 301	7 239	41	-11

Når det gjelder rentebytteavtaler som ikke er ført etter reglene for sikringsbokføring utgjør dette i nominell nettoverdi ca 80 mill kr. Det vises til beskrivelse av finansiell risiko i styrets årsberetning.

Note 25 Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Opptjente ikke mottatte inntekter	40 315	40 257	40 315	40 257
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader	722	3 070	722	3 070
Sum	41 037	43 327	41 037	43 327

Note 26 Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eierandelen etter prinsippene beskrevet i note 1 Regnskapsprinsipper. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi ihht eiendelens art i regnskapet. Når overtatte eiendeler ikke skal beholdes til varig eie eller bruk, er eiendelene kategorisert som kortsiktige. Dersom eiendelen overtas til eget bruk eller for forvaltning og utvikling over tid, er de kategorisert som langsiktige.

Type eiendel	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Fast eiendom	360	560	360	560
Overtatte eiendeler	360	560	360	560

Note 27 Verdipapirgjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak)1	0	499 831	0	499 831
-egne ikke amortiserte sertifikater	0	-75 000	0	-75 000
Obligasjonsgjeld)1	6 252 683	5 522 628	6 252 683	5 522 628
-egne ikke amortiserte obligasjoner	-1 051 500	-835 000	-1 051 500	-835 000
Sum	5 201 183	5 112 519	5 201 183	5 112 519

)1 Pålydende på sertifikat-/obligasjonsgjeld har henholdsvis kr 6.228.372 for 2010 og kr 6.009.788 for 2009.

Note 28 Annen gjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Gjeld overfor andelshavere vedr. tidligere Ring Medisinske Senter)1	8 534	8 943	8 534	8 943
Påløpte skatter	26 600	24 550	28 006	24 550
Bankremitter	6 249	11 202	6 249	11 202
Gaver	1 499	1 343	1 499	1 343
Offentlige avgifter	3 749	3 429	5 168	4 431
Øvrige interimskonti	3 496	4 763	3 496	4 763
Øvrig kortsiktig gjeld	0	0	2 017	1 814
Sum annen gjeld	50 128	54 230	54 969	57 046

)1 Gjeld overfor andelshavere vedr. tidligere Ring Medisinske Senter består av totalt pålydende beløp på ikke innløste gjeldsbrev som banken er forpliktet til å utbetale til alle som krever innløsning innen 15.10.2015. Innløsningene har ikke resultatmessig effekt, men gjeldsbrev som eventuelt ikke blir krevd innløst vil på et tidspunkt medføre en positiv resultateffekt.

Note 29 Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter

	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Avsatt for skyldig lønn og feriepenger	11 171	10 832	11 875	11 181
Avsatt for skyldige renter	61 295	51 194	61 295	51 194
Andre påløpte kostnader/forskuddsbetalte inntekter	11 726	8 509	11 726	8 509
Sum	84 192	70 536	84 896	70 885

Note 30 Ansvarlig lånekapital

	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Annen ansvarlig lånekapital	100 000	99 960	100 000	99 960
Fondsobligasjoner	261 961	256 404	261 961	256 404
Sum	361 961	356 363	361 961	356 363

Annen ansvarlig lånekapital

Banken la ut et ansvarlig lån 30.08.2005, pålydende kr.75.000.000,- som har en løpetid til 04. 09.2017. Dette lånet ble økt med 25 000 000 kroner den 05.03.2007. Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet helt eller delvis til kurs 100% pr. 04.09.2012.

Ansvarlig lånekapital blir vurdert til amortisert kost. For 2010 utgjør effektiv rente 3,3 mill. kroner. Rentesatsen på lånet pålydende 100 000 000,- pr. 31.12.2010 er 3,33% og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 0,80 prosentpoeng, med første renteregulering 04.03.2011.

Fondsobligasjoner

Banken emiterte en evigvarende fondsobligasjon 20.10.2004 pålydende kr. 75.000.000,-. Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet til dertil korresponderende kurs årlig fra og med 20.10.2014. Banken emiterte også en ny evigvarende fondsobligasjon 07.12.2006 pålydende kr. 50.000.000,-. Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet til pari kurs årlig fra og med 07.12.2021.

Fondsobligasjonene blir vurdert til amortisert kost. For 2010 utgjør effektiv rente 5,3 mill. kroner. Rentesatsen på lånet pålydende 75 mill. pr. 31.12.10 er 4,22% og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 1,70 prosentpoeng, med første renteregulering 20.01.2011. Rentesatsen på lånet pålydende 50 mill. pr. 31.12.2011 er 4,15% og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 1,60 prosentpoeng, med første renteregulering 08.03.2011.

Fondsobligasjoner Statens finansfond

Banken har etter søknad mottatt 264 fondsobligasjoner hver pålydende kr 500.000,- til sammen kr 132.000.000,- fra Statens finansfond. I tillegg ble det bokført renter pr. 01.07.10 på egen konto, 5,5 mill. kroner. Rentesatsen på lånet er 8,374% pr. 31.12.2010, med første renteregulering 01.01.2011. For 2010 utgjør effektiv renter 11,1 mill. kroner

Note 31 Betingede forpliktelser

	Morbank		Konsern	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Garantier	570 925	584 125	570 925	584 125
Bokført verdi av eiendeler som er stilt som sikkerhet for D-lån Norges Bank:				
Sertifikater og obligasjoner	605 355	629 702	605 355	629 702

Totens Sparebank har i løpet av 2010 formidlet en rekke lån mellom Terra Bolig Kreditt og bankens kunder. I denne forbindelse har banken påtatt seg garantiforpliktelser for sine kunder. Per 31.12.2010 utgjorde disse 111.386.642,- Inklusiv i garantier er garanti til Bankenes sikringsfond pålydende kr 4.454.263,-

Note 32 Eieropplysninger

20 største egenkapitalbevisiere pr. 31.12.2010	Pålydende	Antall	Andel
Sparebanken Hedmark	51 657 960	860 966	19,92 %
Tine MP Pensjonskasse	11 774 100	196 235	4,54 %
Citibank N.A/C National Financ	5 670 420	94 507	2,20 %
Nordea Bank Norge AS	5 382 000	89 700	2,07 %
Terra Utbytte	4 785 960	79 766	1,85 %
Nordisk Finans Invest	4 194 000	69 900	1,62 %
Ragnhild Teigen	3 246 000	54 100	1,25 %
Madslien, Eva Skjolddal	2 901 000	48 350	1,12 %
Stensrud, Per Ivar	2 380 740	39 679	0,92 %
Solberg, Else Magna Nordvik	2 308 500	38 475	0,89 %
Brage Invest AS	2 262 960	37 716	0,87 %
Øyhus, Arvid	2 232 000	37 200	0,86 %
Torbertra Kapital AS	2 100 000	35 000	0,81 %
Sparebankstiftelsen	1 927 260	32 121	0,74 %
Nordvik, Karin Elisabeth	1 909 500	31 825	0,74 %
Directmarketing Inv.	1 800 000	30 000	0,69 %
Ringveien 8B AS	1 728 000	28 800	0,67 %
Jacobsen og Reiten AS	1 644 000	27 400	0,63 %
Lindberg, Erling	1 457 760	24 296	0,56 %
Brødrene Johanssen	1 263 600	21 060	0,49 %
Øvrige eiere	146 766 240	2 446 104	56,58 %
Totalt utstedte egenkapitalbevis	259 392 000	4 323 200	100,00 %

Alle egenkapitalbevis er fullt innbetalt, tilhører samme klasse, har lik stemmerett og lik rett til utbytte.

Antall egenkapitalbevisiere pr. 31.12.2010 er 2.469 mot 2.594 pr. 31.12.2009.

Bankens datterselskap Gjøvik og Toten Eiendom AS eier 1256 egenkapitalbevis i banken

Note 33 Kapitaldekning

Kravet fra myndighetene er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg skal banken avsette for tilleggsrisiko som avdekkes i en risiko og kapitalvurderingsprosess (Pilar II). Beregningen av kjernekapital i noten er gjort i samsvar med de regler som stilles av myndighetene og viser at banken har en kapitaldekning som tilfredsstiller myndighetenes krav.

	Morbank		Konsern		
Kjernekapital	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	
Sparebankens fond	299 849	259 177	299 849	259 177	
Overkurs ved emisjon	109 992	109 992	109 992	109 992	
Utjevningsfond	82 972	44 363	82 972	44 363	
Eierandelskapital	259 392	259 392	259 317	259 317	
Fondsobligasjoner	261 961	256 412	261 961	256 412	
Annen egenkapital godkjent av finanstillsynet	33 981	55 853	35 510	55 404	
- Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50%)	-45 531	-54 745	-45 531	-54 745	
- Fratrukk for urealisert gevinst på aksjer holdt for salg	-32 505	-35 362	-32 505	-35 362	
- Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-4 120	-8 428	-5 314	-10 036	
Sum kjernekapital	965 991	886 654	966 251	884 522	
Tilleggskapital					
Ansvarlig lånekapital	100 000	99 960	100 000	99 960	
Urealisert gevinst av aksjer holdt for salg	14 627	24 636	14 627	24 636	
- Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50%)	-45 531	-35 362	-45 531	-35 362	
Sum tilleggskapital	69 096	89 234	69 096	89 234	
Tellende ansvarlig kapital	1 035 088	975 888	1 035 348	973 756	
Kredittrisiko	Grunnlag	Kapitalkrav	Grunnlag	Kapitalkrav	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	
Engasjementsbeløp per sektor:					
Lokale og regionale myndigheter	6 463	517	6 463	517	
Institusjoner	265 963	21 277	266 925	21 354	
Foretak	68 350	5 468	68 350	5 468	
Massemarkedsengasjementer	1 129 738	90 379	1 129 738	90 379	
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	4 189 425	335 154	4 189 425	335 154	
Forfalte engasjementer	90 013	7 201	90 013	7 201	
Høyrisiko engasjementer	0	0	0	0	
Øvrige engasjementer	1 091 088	87 287	1 012 063	80 965	
Operasjonell risiko	452 538	36 203	474 863	37 989	
Beregningsgrunnlag totalt	7 293 575	583 486	7 237 838	579 027	6 925 325
Ansvarlig kapital i prosent :	14,19 %	14,14 %		14,30 %	14,06 %
Beholdning av ansvarlig kapital utover myndighetenes minimumskrav %:	451 602	357 900		456 321	419 730

Kjernekapitalen utgjør kr 958 mill kroner, mens bankens egenkapital er kr 831 mill. kroner. Forskjellen skyldes i hovedsak at fondsobligasjoner teller med som kjernekapital, i tillegg trekkes en del poster fra kjernekapitalen jfr oppstillingen ovenfor.

Banken har i i samsvar med krav til Basel II utarbeidet et eget dokument (Pilar III), hvor ytterligere informasjon om bankens kapitalkrav, og risikoprofil offentliggjøres. Dette dokumentet er gjort tilgjengelig på bankens nettsider (<http://www.totenbanken.no>)

Note 34 Lividitetsrisiko/restløpetid

Likviditetsrisiko kan noe forenklet sies å være risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisiko oppstår som en følge av ulik restløpetid på fordringer og gjeld. Banken søker bevisst å redusere risikoen ved å legge vekt på mer langsiktig funding. Videre er utviklingen i innskuddsdekning sentral for bankens avhengighet av pengemarkedet. Banken følger fortløpende opp likviditetskravet fra Norges Bank og har gjennom hele året holdt seg innenfor kravet. Lånerammer i Norges Bank er ikke benyttet. Tabellene under viser restløpetidene på morbanken og konsernets balanse pr. 31.12.2010.

Morbanken:

	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	121 904	0	0	0	0	39 876	161 779
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	408 430	2 000	50 000	5 000	0	4 047	469 477
Utlån til og fordringer på kunder	1 134 209	112 456	515 778	1 946 142	7 037 506	-67 717	10 678 374
Obligasjoner og sertifikater	15 004	66 538	88 756	647 216	227 839	0	1 045 353
Øvrige eiendelsposter	35 237	8 982	7 306	34 935	8 735	393 199	488 394
Sum eiendelsposter	1 714 784	189 976	661 840	2 633 293	7 274 080	369 405	12 843 379
Gjeld til kredittinstitusjoner	115 930	0	243 024	500 000	0	0	858 954
Innskudd fra og gjeld til kunder	10 946	15 741	346 728	273 726	0	4 767 785	5 414 926
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	600 550	295 779	3 711 806	600 000	-6 952	5 201 183
Øvrig gjeld	26 981	78 820	28 024	11 629	36 209	500	182 163
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	75 000	287 507	-546	361 961
Egenkapital-minoritetsinteresser	0	0	0	0	0	824 192	824 192
Sum gjeld og egenkapital	153 857	695 111	913 555	4 572 161	923 717	5 584 979	12 843 379
Netto likviditets-eksponering balanse	1 560 927	-505 134	-251 715	-1 938 868	6 350 363	-5 215 574	0

Konsernet:

	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	121 904	0	0	0	0	39 876	161 779
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	413 245	2 000	50 000	5 000	0	4 047	474 292
Utlån til og fordringer på kunder	1 126 288	112 456	515 778	1 946 142	6 997 185	-67 717	10 630 132
Obligasjoner og sertifikater	15 005	66 538	88 756	647 216	227 839	0	1 045 354
Øvrige eiendelsposter	35 237	12 934	7 306	34 935	8 735	358 569	457 716
Sum eiendelsposter	1 711 679	193 928	661 840	2 633 293	7 233 759	334 775	12 769 273
Gjeld til kredittinstitusjoner	115 930	0	243 024	500 000	0	0	858 954
Innskudd fra og gjeld til kunder	-72 424	15 741	346 728	273 726	0	4 767 785	5 331 556
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	600 550	295 779	3 711 806	600 000	-6 952	5 201 183
Øvrig gjeld	26 981	82 191	31 395	11 629	36 209	500	188 906
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	75 000	287 507	-546	361 961
Egenkapital-minoritetsinteresser	0	0	0	0	0	826 714	826 714
Sum gjeld og egenkapital	70 487	698 482	916 927	4 572 161	923 717	5 587 501	12 769 274
Netto likviditets-eksponering balanse	1 641 192	-504 554	-255 086	-1 938 868	6 310 042	-5 252 726	0

Kassekreditter er medtatt under intervallet inntil 1 mnd.

Note 35 Renterisiko / gjenstående tid til avtalt/sannsynlig renteendring

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom aktiva og passivaposter. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko, samt renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner, blir regelmessig rapportert til styret. Banken skal ha en moderat risiko og risikoen har gjennom hele året ligget innenfor de rammer styret har vedtatt.

Basert på bankens balanse pr. 31.12.2010 gir et parallelt skift i rentekurven på ett prosentpoeng en total renterisiko på ca. 15,4 mill. kroner.

Markedsverdien på porteføljen av sertifikater og obligasjoner klassifisert som omløpsmidler vil ved en tilsvarende endring bli endret med ca. 2,4 mill. kroner. En negativ utvikling av markedsverdien på denne porteføljen utover merverdien vil gi en umiddelbar effekt regnskapsmessig. Ved beregning av renterisiko er sikringsforretninger innregnet.

Morbanken:

	Flytende Rente	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten rente- eksponering	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	121 904	0	0	0	0	0	39 876	161 779
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	408 430	7 000	50 000	0	0	4 047	469 477
Utlån til og fordringer på kunder	10 035 636	4 599	5 592	95 784	515 320	89 160	-67 717	10 678 374
Obligasjoner og sertifikater	0	261 017	721 024	35 909	21 859	5 544	0	1 045 354
Andre eiendeler	0	16 553	33 106	0	0	0	438 735	488 394
Ikke rentebærende eiendeler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum eiendelsposter	10 157 540	690 599	766 722	181 693	537 179	94 704	414 941	12 843 379
Gjeld til kredittinstitusjoner	115 733	0	500 000	243 024	0	0	196	858 954
Innskudd fra og gjeld til kunder	4 758 378	20 457	15 818	347 228	273 045	0	0	5 414 926
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	510 322	3 091 040	78 810	927 963	600 000	-6 952	5 201 183
Ansvarlig lånekapital	0	212 507	150 000	0	0	0	-546	361 961
Annen gjeld	11 835	23 670	0	0	0	0	0	35 505
Ikke rentebærende gjeld	0	0	0	0	0	0	146 657	146 657
Egenkapital-minoritetsinteresser	0	0	0	0	0	0	824 192	824 192
Sum gjeld og egenkapital	4 874 111	755 121	3 780 528	669 062	1 201 008	600 000	963 547	12 843 379
Ikke balanseførte poster	0	-2 010 182	682 050	219 570	707 775	400 787	0	0
Netto	5 283 429	-2 074 705	-2 331 756	-267 798	43 946	-104 508	-548 606	0

Konsernet:

	Flytende Rente	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten rente- eksponering	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	121 904	0	0	0	0	0	39 876	161 779
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	413 245	7 000	50 000	0	0	4 047	474 292
Utlån til og fordringer på kunder	9 987 394	4 599	5 592	95 784	515 320	89 160	-67 717	10 630 133
Obligasjoner og sertifikater	0	261 017	721 024	35 909	21 859	5 544	0	1 045 354
Andre eiendeler	0	16 553	33 106	0	0	0	408 057	457 716
Ikke rentebærende eiendeler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum eiendelsposter	10 109 298	695 414	766 722	181 693	537 179	94 704	384 263	12 769 273
Gjeld til kredittinstitusjoner	115 733	0	500 000	243 024	0	0	196	858 954
Innskudd fra og gjeld til kunder	4 675 008	20 457	15 818	347 228	273 045	0	0	5 331 556
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	510 322	3 091 040	78 810	927 963	600 000	-6 952	5 201 183
Ansvarlig lånekapital	0	212 507	150 000	0	0	0	-546	361 961
Annen gjeld	0	11 835	23 670	0	0	0	0	35 505
Ikke rentebærende gjeld	0	0	0	0	0	0	153 401	153 401
Egenkapital-minoritetsinteresser	0	0	0	0	0	0	826 714	826 714
Sum gjeld og egenkapital	4 790 741	755 121	3 780 528	669 062	1 201 008	600 000	972 814	12 769 273
Ikke balanseførte poster	0	-2 010 182	682 050	219 570	707 775	400 787	0	0
Netto	5 318 557	-2 069 890	-2 331 756	-267 798	43 946	-104 508	-588 551	0

Note 36 Sikringsfondsavgift**BANKENES SIKRINGSFOND**

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv av finansinstitusjoner pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap inntil 2 mill. kroner som en innskyter har på innskudd i en sparebank. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansinstitusjoner.

Også i 2010 ble det innbetalt full avgift, som for Totens Sparebank i 2010 utgjorde kr. 6.455.453,-. I 2009 ble det betalt full avgift, som utgjorde kr 6 913.942,-. Det er varslet at det ikke vil bli innkrevd avgift for 2011.

Note 37 Opplysninger om virkelig verdi

Noten viser virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost for morbanken

	Bokført verdi 31.12.10	Virkelig verdi 31.12.10	Bokført verdi 31.12.09	Virkelig verdi 31.12.09
Konter og fordringer på sentralbanker	161 779	161 779	75 159	75 159
Utlån til kreditt institusjoner	469 477	469 477	519 003	519 003
Utlån til kunder	10 678 375	10 718 568	10 234 709	10 279 759
Sertifikater og obligasjoner	1 045 354	1 045 354	998 626	998 626
Aksjer, inkl konsernselskap	358 954	358 954	247 949	247 949
Finansielle derivater	49 659	49 659	32 980	32 980
Andre fordringer	60 710	60 710	54 074	54 074
Sum Finansielle eiendeler	12 824 308	12 864 502	12 162 500	12 207 550
Gjeld til kredittinstitusjoner	858 954	858 954	859 513	859 513
Innskudd fra kunder	5 414 926	5 415 687	4 948 285	4 951 557
Verdipapirgjeld	5 201 183	5 198 239	5 112 519	5 114 284
Finansielle derivater	35 505	35 505	10 410	10 410
Ansvarlig lånekapital	361 961	338 955	356 363	331 490
Annen gjeld	134 320	134 320	124 766	124 766
Sum finansiell gjeld	12 006 848	11 981 660	11 411 856	11 392 020

Utlån til kunder er ført til amorisert kost. Ved fastrenteutlån/innskudd vil det være noe avvik mellom markedsverdi og bokført verdi på utlån og innskudd. I tillegg periodiseres etableringsgebyrer over levetiden ved amorisert kost, og reduserer derfor bokført verdi på utlån. Verdipapirgjelden er også ført etter amortisert kost, og det vil derfor være avvik mellom markedsverdi og bokført verdi på denne. Dette skyldes blant annet kredittvurderingen av gjelden i markedet, og forskjeller på kredittspread ved opptak av gjeld og per dato.

Note 38 Klassifisering av gjeld og eiendeler etter IFRS

Finansielle eiendeler	Morbanken	Konsernet
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved førstegangs innregning	1 268 452	1 157 596
Utlån og fordringer	11 359 290	11 315 864
Tilgjengelige for salg	176 893	176 893
Andre eiendeler (ikke finansielle)	38 743	118 922
Sum eiendeler	12 843 379	12 769 276
Forpliktelser		
Pensjonsforpliktelser	12 338	13 536
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	35 505	175 370
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	11 971 343	11 753 654
Egenkapital	824 193	826 714
Sum Gjeld og egenkapital	12 843 379	12 769 276

Note 39 Finansielle instrumenter til virkelig verdi, verdsettelsesnivå

	Verdsettelsesnivå (tall fra morselskap)			
	nivå 1	nivå 2	nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer	15 941	55 264	0	71 205
Sertifikater og obligasjoner	0	1 045 354	0	1 045 354
Derivater	0	49 659	0	49 659
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	0	0	0
Aksjer	0	0	176 893	176 893
Sum eiendeler	15 941	1 150 277	176 893	1 343 111
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Derivater		35 505		35 505
Sum forpliktelser		35 505		35 505

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi. I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder. I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Oversikt over bevegelser på finansielle eiendeler/forpliktelser i nivå 3

Inngående balanse 01.01	144 902
Tilgang/kjøp	57 729
Avgang /salg	-33 093
Oppskrivinger ført mot egenkapitalen	7 632
nedskrivninger ført mot resultatet	-278
Utgående balanse 31.12	176 893

Verdsettingen av Terra-Gruppen AS er fastsatt ut fra emisjonskursen (107 kr) som ble benyttet ved rettet emisjon 27.04.2010. Verdsettingen av Nets Holding AS er basert på den verddivurdering som er gjort i forbindelse med fusjonen av PBS og Nordito. Til sammen utgjør disse aksjene 164 mill. kroner av totalt 177 mill. kroner i nivå 3.

Note 41 Betingede utfall

Totens Sparebank hadde en del sikringsinstrumenter (opsjoner/renteswaper) hvor Lehman Brothers var motpart. Etter som Lehman Brothers er konkurs/under avvikling har disse kontraktene blitt kansellert. Ut fra bankens beste estimat vil Totens Sparebank ha et netto krav på Lehman Brothers. Banken har vurdert verdien av dette kravet til kroner 0. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til verddivurderinger av avtalene mot Lehman, og tidspunktene som skal legges til grunn for disse, og i gitte tilfeller kan banken være i en posisjon hvor boet etter Lehman Brothers vil rette krav mot Totens Sparebank. Vår vurdering er at dette kravet maksimalt vil beløpe seg til ca 5 mill. kroner

Totens Sparebank har utstedet noen obligasjoner hvor obligasjonens avkastning bestemmes ut fra utviklingen i underliggende indekser i aksjer, valuta eller råvarer. I all hovedsak har banken sikret seg mot risikoen knyttet til disse obligasjonene ved å kjøpe opsjoner knyttet til de underliggende indekser. I de posisjoner hvor banken ikke har sikret risikoen resultatføres løpende eventuelle endringer i økninger i obligasjonen. Per dags dato utgjør usikret obligasjonsgjeld kr 23,9 mill. kroner.

Nøkkeltall Morbank

RESULTATUTVIKLING	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	218 241	216 338	211 472	177 270	161 663	150 530
Netto andre driftsinntekter	72 656	96 344	-20 974	43 603	48 664	48 639
Sum driftskostnader	135 937	150 500	136 920	131 161	121 927	110 901
Driftsresultat før tap og nedskrivninger	154 961	162 182	53 577	89 713	88 399	88 269
Tap på utlån, garantier m.v.	36 389	22 175	17 580	5 751	3 252	8 844
Nedskr./reversering av nedskr. og gev./tap på verdip. som er anl.m.	29 766	-797	-22	-317	-1 000	-987
Driftsresultat før skatt	148 338	139 211	35 976	83 645	84 147	78 438
Skatt på ordinært resultat	30 683	37 088	11 613	22 550	23 253	20 855
Resultat av ordinær drift etter skatt	117 654	102 123	24 363	61 096	60 894	57 583
BALANSEUTVIKLING	31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05
Brutto utlån til og fordringer på kunder	10 746 091	10 284 738	9 677 124	9 285 173	7 953 449	7 013 700
- Individuelle nedskrivninger	-27 334	-12 104	-12 917	-10 680	-11 660	-26 823
- Gruppe nedskrivninger	-40 383	-37 925	-31 673	-30 839	-26 689	-24 568
Netto utlån til og fordringer på kunder	10 678 374	10 234 709	9 632 534	9 243 654	7 915 101	6 962 309
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 414 926	4 948 285	4 862 170	4 522 936	4 108 049	3 666 591
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5 201 183	5 112 519	4 697 959	4 480 155	3 437 873	3 039 739
Ansvarlig lånekapital	100 000	99 960	199 870	199 777	174 512	174 367
Fondsobligasjoner	261 961	256 404	124 173	123 897	123 622	74 144
Egenkapital	824 191	762 791	661 013	532 747	502 239	432 781
Forvaltningskapital	12 843 378	12 194 822	11 229 482	10 525 892	8 996 230	7 989 357
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	12 444 623	11 794 738	11 001 136	9 813 326	8 576 024	7 361 014
NØKKELTALL	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Rentabilitet og drift						
Rentenetto 1)	1,75	1,83	1,92	1,81	1,89	2,04
Netto andre driftsinntekter i % av gj.snittlig forvaltningskapital	0,58	0,82	-0,19	0,44	0,57	0,66
Sum driftskostnader i % av gj.snittlig forvaltningskapital	1,09	1,28	1,24	1,34	1,42	1,51
Kostnad-/inntektsforhold (%) 2)	48,28	47,35	69,97	58,02	59,20	58,67
Tapsprosent utlån 3)	0,34	0,22	0,18	0,06	0,04	0,13
Total rentabilitet 4)	0,95	0,87	0,22	0,62	0,71	0,78
Egenkapitalrentabilitet 5)	16,29	14,35	4,11	12,17	12,91	14,25
Finansiering og likviditet						
Netto utlån til kunder i % av innskudd fra kunder	197,20	206,83	198,11	204,37	192,85	190,03
Innskuddsdekning 6)	50,71	48,35	50,48	48,93	51,85	52,62
Endring i netto utlån til kunder siste 12 måneder i %	4,33	6,25	4,21	16,79	13,68	18,08
Endring i innskudd fra kunder siste 12 måneder i %	9,43	1,77	7,50	10,10	12,02	7,46
Soliditet						
Netto ansvarlig kapital	1 035 088	975 889	848 029	730 046	666 289	604 608
Beregningsgrunnlag	7 293 575	6 899 238	6 126 625	6 650 520	5 557 221	5 057 108
Kjernekapitaldekning i %	13,24	12,85	10,59	7,96	9,44	8,64
Kapitaldekning i %	14,19	14,14	13,84	10,98	11,99	11,96
Eierandelsbevis (EKB)						
Antall utstedte EKB 31.12	4 323 200	4 323 200	4 323 200	2 250 000	2 250 000	2 250 000
Eierandelskapital	259 392	259 392	259 392	225 000	225 000	225 000
Overkursfond	109 992	109 992	109 992	1 819	1 819	1 819
Bokført egenkapital pr. EKB	117	111	97	124	123	111
Børskurs pr. 31.12 11)	98	77	49	163	205	222
Børskurs pr. 31.12 justert for verdi av rettet emisjon	98	77	49	132	167	180
Eierandelsbrøk 31.12. 12)	60,17	61,49	62,81	52,35	55,08	57,96
Fortjeneste pr. EKB 13)	16,68	14,78	4,31	14,96	15,69	15,54
Kontantutbytte pr. EKB	7,75	7,00	3,50	14,00	16,00	13,00
Direkte avkastning 7)	7,91	9,09	7,14	8,59	6,83	5,86
Effektiv avkastning 8)	36,36	64,30	-54,42	-13,66	-1,80	33,71
P/E 9)	5,88	5,21	11,37	10,90	13,07	14,28
P/BV 10)	0,84	0,69	0,51	1,32	1,67	1,99
RISK						0,04
Antall årsverk 31.12.	121,10	120,30	116,78	114,80	112,90	106,00

1) Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

2) Sum driftskostnader i prosent av netto renteinntekter og netto andre driftsinntekter fratrukket verdipapirgevinster/tap

3) Tap utlån og garantier i prosent av brutto utlån til og fordringer på kunder

4) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningakapital

5) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

6) Innskudd fra og gjeld til kunder i prosent av netto utlån til og fordringer på kunder

7) Kontantutbytte pr. EKB i prosent av børskurs 31.12

8) Kontantutbytte pluss kursstigning 01.01-31.12 i prosent av børskurs 01.01

9) Børskurs 31.12 dividert på fortjeneste pr. EKB

10) Børskurs 31.12 dividert på bokført egenkapital pr. EKB

11) Børskursene 2003-2007 er ikke justert for fordelene ved den rettede emisjonen som ble gjennomført i 2008

12) Eierandelsbrøken som er brukt for 2008 er beregnet ut fra et veid snitt av eierandelsbevisenes andel av egenkapitalen i 2008.

For 2008 utgjorde denne 58,01%

13) Fortjeneste per egenkapitalbevis er i hehold til IAS 33 beregnet ut fra et veid snitt av antall egenkapitalbevis i 2008

Eierstyring og selskapsledelse

Dette kapittel følger av en norsk anbefaling vedrørende temaet eierstyring og selskapsledelse utarbeidet av sentrale interesseorganisasjoner. Anbefalingen retter seg først og fremst mot selskaper notert på Oslo Børs.

Formålet med anbefalingen er at børsnoterte selskaper skal ha en modell for eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom eiere, styret og daglig ledelse ut over det som følger av lovgivning.

Hensikten med anbefalingen er å styrke tilliten til selskapene og bidra til størst mulig verdiskapning over tid, til beste for egenkapitalbevisiere, ansatte og andre interessenter.

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

1. Forstanderskapet

Bankens øverste organ er forstanderskapet. Dette er sammensatt av fire grupperinger: Egenkapitalbevisiere, innskytervalgte, offentlig oppnevnte og ansatte. Sammensetningen er slik: åtte egenkapitalbevisiere, seks innskytere, seks kommunevalgte og seks ansatte. Forstanderskapet velger styre, revisor og kontrollkomité. Forstanderskapets kontroll med virksomheten utøves av statsautorisert revisor, samt kontrollkomiteen som i henhold til Sparebankloven har en jurist som medlem. Styret er forstanderskapets organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. Forstanderskapet godkjenner årsregnskap og beslutter honorarer. Forstanderskapet beslutter videre egenkapitalemisjoner, opptak av fondsobligasjonslån og ansvarlig lån. Det avgis egen beretning fra revisor og egen melding fra kontrollkomiteen til forstanderskapet, i forbindelse med fremlegging og godkjenning av årsregnskapet.

2. Styret

Styret består av sju medlemmer. Seks medlemmer er valgt av forstanderskapet. De ansatte velger sin styrerepresentant i eget møte. Alle styrerepresentanter velges for 2 år av gangen.

Styret fører løpende kontroll med bankens drift og risikoposisjonering gjennom kvartalsvise rapporteringer av finansielle nøkkeltall med definerte grenseverdier. Gjennom utarbeidelse av instruks for risikoområder, bevilgningsfullmakter og årlig intern kontrollrapportering i henhold til egen forskrift for bankene, følger styret med bankens strategiske og operasjonelle risiko. Dette arbeidet overvåkes av revisor, som avgir en årlig erklæring vedrørende arbeidet med intern kontroll. Styret ansetter og eventuelt avskjeder adm. banksjef.

3. Bankens ledelse

Bankens ledelse består av fem ledere, hver med ansvar for egen linje i organisasjonen.

Adm. banksjef rapporterer til styret. Adm. banksjef i 2010 (Herbjørn Steinsvik) er utdannet fra Bankakademiet og Handelshøyskolen BI og har hatt ulike lederstillinger i flere norske spare- og forretningsbanker. Han kom til Totens Sparebank i 2001 fra stillingen som adm. banksjef i Bø Sparebank, og gikk av med pensjon i januar 2011.

Fra 3.1.2011 tok Rolf Endre Delingsrud over som adm. banksjef. Han har tidligere hatt ulike lederstillinger innen bank og finans, blant annet KLP, Landkreditt, Fokus Bank ASA og Christiania Bank og Kreditkasse ASA. Han har i en periode også vært direktør for nærings- og samfunnskontakt i Valdres Næringsforum BA. Han er utdannet sivilagronom, med etterutdanning innen ledelse.

Banksjef stab er adm. banksjefs stedfortreder. Banksjef stab er leder for regnskap og bankens øvrige fellestjenester ved hovedkontoret. Banksjef finans er leder for bankens likviditetsområde, samt for områdene spare- og plasseringsprodukter. Banksjef kreditt har ansvar for utlån, depot og kredittområdet for næring- og personmarkedet. Banksjef marked er leder for bankens avdelingsbanker og marked. Det vises for øvrig til bankens organisasjonskart.

4. Bankens virksomhet

Banken skal tilby et høykvalitets fullservice bankkonsept innenfor de kundesegmenter og det geografiske område som strategisk plan beskriver. Med høykvalitets fullservice konsept menes at banken skal være en totalleverandør av gode produkter og tjenester til personkundemarkedet og næringslivsmarkedet i regionen. Banken har en konservativ og forsiktig kredittpolitikk, og har definert største enkeltengasjement godt innenfor lovens krav til slike engasjement. Banken har definert krav til innskuddsdekning, kortsiktig versus langsiktig fremmedfinansiering, samt krav til kapitaldekning. Banken søker å avgrense renterisiko i balansen ved bruk av sikringsforretninger, og har i instruks form definert øvre rammer for handel med verdipapirer. De interne instruks ligger godt innenfor lovens rammekrav.

5. Selskapskapital og utbytte

Styret har definert krav til kapitaldekning som ligger over lovens krav til kapitaldekning. Styrets krav er minimum 12,00 % kapitaldekning. Dette er en del høyere enn det behov som banken har identifisert som minimum etter reglene gitt for Basel 2.

Totens Sparebank har som målsetting å oppnå en avkastning på bankens egenkapital som er konkurransedyktig i markedet sett i forhold til bankens risikoprofil. Egenkapitalbevis blir av investorene typisk betraktet som en investering som ikke bare skal gi avkastning i form av kursstigning, men også i form av et tilfredsstillende årlig utbytte. Et tilfredsstillende årlig utbytte innebærer at direkteavkastningen må være på linje med sammenlignbare investeringer.

Bankens avtale med Statens finansfond begrenser adgangen til å utbetale utbytte og gaver i forhold til bestemmelsene i Finansieringsvirksomhetsloven. I henhold til denne avtalen vil blant annet banken maksimalt kunne utbetale 50 % av eierkapitalens andel av årets resultat i utbytte.

Det er forstanderskapet som beslutter det årlige utbytte.

Egenkapitalemisjoner, utstedelse av fondsobligasjoner og opptak av ansvarlige lån, må i henhold til forskrift alltid forhåndsgodkjennes av Kredittilsynet, etter to behandlinger med positivt vedtak i forstanderskapet. Det kan ikke avgis en generell styrefullmakt til slike kapitalutvidelser. Tilsvarende behandling kreves ved fullmakter til tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis. Slike tilbakekjøp har ikke skjedd, bortsett fra tilbakekjøp av små poster i forbindelse med utdeling til de ansatte som bonus.

6. Likebehandling av egenkapitalbevisiere og transaksjoner med nærstående

Egenkapitalbevisene utstedt av banken har alle samme klasse. Hvert egenkapitalbevis gir en stemme på egenkapitalbevisiermøtene og gir samme rett til utbytte. Ved emisjoner gir samtlige egenkapitalbevis samme relative tegningsrett til nye egenkapitalbevis. Dersom dette prinsipp mot formodning i en helt spesiell situasjon skal kunne fravikes, må dette begrunnes. Banken har etablert et innsideregister med forpliktende avtaler, slik at alle transaksjoner med egenkapitalbevis til eller fra innsidere meldes til Oslo Børs i henhold til børsreglementet.

7. Fri omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er fritt omsettelig og uten noen restriksjoner.

8. Forstanderskapsmøter

Det avholdes normalt tre årlige forstanderskapsmøter, hvorav to lovpålagte. Disse to er regnskapsmøte hvor årsregnskap med noter godkjennes og valg møte innen utgangen av april hvor valg til styre og komiteer foretas. Alle forstanderskapsmøter ledes av forstanderskapets leder eller nestleder. Innkalling med saksliste og saksdokumenter skal i henhold til vedtektene sendes ut minimum 8 dager før møtet. Dette er kortere enn det som er anbefalt, hvor det anbefales at informasjon legges ut på hjemmesiden 21 dager før, og sendes senest 14 dager før forstanderskapsmøte. Totens Sparebank har valgt å følge det som er normalt i bransjen og som er fastsatt i Sparebankloven.

9. Valgkomiteer – egenkapitalbeviser møte

Sparebankloven regulerer hvordan valgkomitéarbeidet skal foregå i en sparebank. Ansattes representanter og offentlig oppnevnte representanter til forstanderskapet har egne valgprosedyrer. Innskytervalgte forstanderskapsmedlemmer velges i et eget valg møte, etter innstilling fra forstanderskapets valgkomité.

Egenkapitalbeviserne velger 8/26 av forstanderskapets medlemmer, i alt 8 representanter. Hver representant velges for fire år. Disse valgene foregår i et eget egenkapitalbeviser møte, etter innstilling fra forstanderskapets valgkomité. Samtlige kjente egenkapitalbevisere blir tilskrevet før møtet, og kan velge å møte selv eller avgi stemmefullmakt. Møtet blir også annonsert i utvalgte media.

Forstanderskapets valgkomité foreslår medlemmer til styret og øvrige komiteer. Sammensetningen i valgkomiteen er slik: to representanter fra egenkapitalbeviserne, to fra kommunevalgte, to fra innskytervalgte og en representant fra de ansatte. Når det gjelder styrets sammensetning vises til pkt. 10. Medlemmene av valgkomiteen er: Bjarne Dysthe, Arnfinn Pedersen, John Kraby-Svendsen, Johnny Nyborg, Kari Røssum, Sissel Gaarder Skaug og Harald Udnæsseth (leder).

10. Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret består av sju medlemmer med fem varamedlemmer valgt av forstanderskapet. Leder og nestleder velges av forstanderskapet ved særskilte valg. Minst ett medlem velges blant de ansatte. For dette medlemmet skal det velges et personlig varamedlem. Det personlige varamedlemmet har møte- og talerett.

Bare medlemmer av forstanderskapet som er valgt av de ansatte, har forslagsrett ved valg av de ansattes styremedlem og varamedlem.

Samtlige valgte medlemmer velges for to år og varamedlemmer for ett år. Av de valgte medlemmer trer henholdsvis fire og tre ut hvert år. Etter det første året trer fire medlemmer ut etter loddtrekning. Loddtrekning foretas av valgkomiteen. Uttredende medlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges.

Alle styremedlemmer velges for 2 år av gangen. I henhold til Sparebankloven kan ingen tillitsvalgt inneha samme tillitsverv i mer enn 12 sammenhengende år, og ikke være tillitsvalgt mer enn 20 år til sammen. Styrets leder velges av forstanderskapet for to år av gangen. Styret foruten ansattes representant, består i dag av bonde Ole Festad Lund (leder), dr. jur./advokat Geir Stenseth (nestleder), administrerende direktør Magne

Torpen, spesialrådgiver Sissel Slettum Bjerke, selvstendig næringsdrivende Lise Tollefsrud og siviløkonom/statsautorisert revisor Steinar Nordengen.

Styret har opprettet et eget revisjonsutvalg. Utvalgets består av Steinar Nordengen, Lise Tollefsrud og Geir Stenseth.

I samsvar med forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningselskaper for verdipapirfond har banken oppnevnt et godtgjørelsesutvalg. Utvalget består av Ole Festad Lund, Sissel Slettum Bjerke og Magne Torpen.

11. Styrets arbeid

Styret utarbeider, og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale områder som oppdatering av strategisk plan, nøkkeltallsrapporter, børsinformasjon og arbeid med internkontroll. Det utarbeides månedlige regnskaper og kvartalsvise delårsregnskaper for presentasjon på Oslo Børs. Styret har i sitt arbeid fokus på at banken organiseres på en forsvarlig måte, bankens økonomiske stilling og formuesforvaltning. Det er utarbeidet en egen instruks for styrearbeid. Instruks for banksjef og bankens ledende ansatte er utarbeidet og vedtatt i styret.

12. Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret besluttet av forstanderskapet. Godtgjørelsen fremgår av note 9.

13. Godtgjørelse til ledende ansatte

Godtgjørelse til ledende ansatte består av fast lønn, samt bonuslønn som er definert i bedriftsoverenskomst mellom bankens tillitsvalgte og banken. Bonuslønn gjelder samtlige ansatte. I tillegg til lønn har ledende ansatte fri avis og telefon, samt forsikringsordninger på linje med øvrige ansatte. Banksjef disponerer i tillegg firmabil. Lån til gunstige betingelser gis alle ansatte innenfor samme ramme. Det er ikke gitt opsjonsavtaler eller lignende til ledende ansatte. Lønn og godtgjørelse til banksjef besluttet årlig i eget styremøte. Nærmere opplysninger om lønn til ledende ansatte er gitt i note 9 til årsregnskapet.

14. Informasjon og kommunikasjon

Banken legger ut finansiell kalender på Oslo Børs, slik at alle på samme grunnlag skal kunne orientere seg om bankens regnskapsfremleggelse, utbyttedatoer og lignende. Alle transaksjoner fra innsidere meldes umiddelbart til Oslo Børs i henhold til børsens regelverk. Det gis ingen regnskapskommentarer før regnskapene er kjent og offentliggjort for allmennheten. Samtlige egenkapitalbevisere tilsendes årsberetning. Bankens hjemmeside benyttes til informasjon. Her legges også delårs- og årsregnskap ut.

15. Revisor

Revisor legger årlig frem en plan for revisjonsarbeidet. Revisor deltar i det styremøtet hvor styret behandler årsregnskapet. Revisor deltar også i forstanderskapets møte i mars hvor årsregnskapet fremlegges for endelig godkjenning.

Revisor gjennomgår den interne kontrollen og avlegger en årlig beretning om denne. Revisor fremlegger dokumentasjon på arbeid som er utført ut over ordinær revisjon. Revisors godtgjørelse fremlegges til godkjenning i forstanderskapets møte i mars.

KPMG AS
P.O. Box 214
Torggata 22
N-2302 Hamar

Telephone +47 04063
Fax +47 62 59 87 60
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til forstanderskapet i Totens Sparebank

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Totens Sparebank, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskaps- og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2010, oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er morselskapets årsregnskap avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Totens Sparebank per 31. desember 2010 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Offices in

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity	Oslo	Hamar	Sandefjord
	Alta	Haugesund	Sandnessjøen
	Årødal	Kristiansund	Stavanger
	Bergen	Larvik	Stord
	Bodø	Mo i Rana	Tromsø
	Elverum	Molde	Trondheim
	Finnnes	Narvik	Tønsberg
	Grimstad	Røros	Ålesund
Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening			

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Totens Sparebank per 31. desember 2010 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Hamar, 15. mars 2011
KPMG AS

Kjell Kulvedrøsten
Statsautorisert revisor

KONTROLLKOMITÉENS BERETNING FOR 2010

Kontrollkomitéen har i henhold til lov om finansieringsvirksomhet, sparebankloven, egen instruks og arbeidsplan ført tilsyn med bankens virksomhet i 2010.

Styrets protokoller med dokumentasjon, herunder styrebehandlede engasjementer, er løpende gjennomgått. Komitéen har vektlagt vurdering av store engasjementer og deres sikkerheter. Komitéen har hatt innsyn i nivå og utvikling på mislighold over 30 og 90 dager og fått orientering om resultatutvikling i ordinær bankdrift.

Ekstern revisor har deltatt i to av komitéens møter og redegjort for den finansielle revisjon. Administrerende banksjef eller stedfortreder har møtt i komitéen og orientert om vesentlige saker og større forvaltningsspørsmål.

Det er vektlagt risikostyring og operasjonell kontroll samt etterlevelse av lover og forskrifter. Banksjef kreditt har presentert saker av vesentlig betydning, samt utsatte og større enkeltengasjementer. Komitéen har hatt særlig fokus på tapsutsatte engasjementer og engasjementer med høy kredittrisiko. Andre medarbeidere er tilkalt og har forklart seg i saker i den utstrekning komiteen har funnet behov.

Det er avholdt møter med styrets leder for orientering om vesentlige forhold for bankens drift og stilling. Forstanderskapets leder har deltatt i flere av komiteens møter.

Komitéen har gjennomgått forslaget til årsregnskapet for morbanken med styrets beretning og revisors beretning, samt tilsvarende dokumenter for bankens datterselskaper. Komitéen har påsett at styret har vurdert årsregnskapet i lys av regler for finansielle instrumenter, regnskapsføring og for tapsføring og tapsavsetninger. Det er ikke avdekket forhold av vesentlig betydning for bankens soliditet og drift som har gitt grunnlag for orientering til bankens forstanderskap eller Finanstilsynet. Regnskapet er etter komiteens oppfatning presentert i samsvar med gjeldende regler og forskrifter og kan overfor forstanderskapet anbefales godkjent som bankens regnskap for 2010.

Lena, den 18. mars 2011.

I kontrollkomiteen for Totens Sparebank

Ketil R. Sveen
Leder

Inger Rian
Medlem

Åse Sandberg Hovden
Nestleder

Jan Kåre Testad
Fast møtende varamedlem

Forstanderskapet 2010 - 2011

Innskytervalgte Østre Toten

Nina Balke
Bjørn Dystebakken (3.200)

Innskytervalgte Vestre Toten

Bjarne Dysthe
Synøve Mølnerød

Innskytervalgte Gjøvik

John Kraby-Svendsen
Roar Løken Lunder – leder (475)

Egenkapitalbevisiere

Else Nordvik Solberg (38.475)
Oddbjørn Dyrud (1.500)
Sissel Gaarder Skaug (1.234)
Ulf Bekkelund (2.900)
Erik Hørte – nestleder (462)
Arnfinn Pedersen (1.737)
Harald Udnæseth (1.952)
Jon Stokke (1.450)

Kommuneoppnevnte Østre Toten

Kari Røssum
Gunnar Gjerdalen

Kommuneoppnevnte Vestre Toten

Svein Erik Sørensen
Stein Knutsen

Kommuneoppnevnte Gjøvik

Anne Lise Fredlund
Øistein Andreassen

Ansattes representanter

Annie Dahl (591)
Håkon Kvam (331)
Åse Øye
Kjell Arne Nyhus (1.000)
Johnny Nyborg (836)
Erik Evensen (259)

Styret i Totens Sparebank

Ole Festad Lund – leder (5.180)
Geir Stenseth – nestleder (1.500)
Magne Torpen (650)
Lise Tollefsrud
Sissel Slettum Bjerke (1.316)
Steinar Nordengen (9.539)
Jan Sverre Seierstad – ansattes repr (1.296)

Kontrollkomitéen

Ketil R. Sveen
Inger Rian
Åse S. Hovden (850)

Ledergruppen

Rolf E. Delingsrud (0) (tiltrådt 03.01.11)
Herbjørn Steinsvik (3.716) (fratrådt 02.01.11)
Tormod Stenberg (348)
Torleif Lilløy (1.480)
Stig H. Blikseth (5.008)
Monika Solberg (514)

Tallet i parentes viser hvor mange egenkapitalbevis vedkommende eier i Totens Sparebank pr. 31.12.2010. For medlemmer av ledergruppa og styret er det også tatt med eventuelle egenkapitalbevis eid av nærstående.

Organisasjonsoversikt per 31.03.11

Totens Sparebank

HOVEDKONTOR

Lena
Postboks 34, 2851 Lena
Tlf: 61 14 12 00 Faks: 61 14 12 65
E-post: post@totenbanken.no

Internett: www.totenbanken.no

KONTORER

Lena

Raufoss

Eina

Skreia

Gjøvik

Hamar

Feiring

Lillehammer

Råholt

Sundet/Eidsvoll